

Van: 5.1.2.e @kpn.com
Verzonden: dinsdag 18 juni 2019 15:19
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: 5G en opsporing: functionele eisen

Categorieën: Categorie Blauw

Dag 5.1.2.e

Dank voor je bericht, voor de volledigheid je hebt nu verstuurd aan T-Mobile (incl. Tele2) en KPN, is Vodafone op een andere wijze geïnformeerd?

Inhoudelijk wel de vraag waarom er niet wordt gekozen om (lagere) regelgeving aan te actualiseren? Er lijkt nu een duaal stelstel te ontstaan (enerzijds gebaseerd op wettelijk kader en anderzijds specifieke afspraken die zijn gemaakt in een privaat rechtelijk document).

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e @minez.nl>
Sent: dinsdag 18 juni 2019 11:57
To: 5.1.2.e @tele2.com' 5.1.2.e @tele2.com> 5.1.2.e @kpn.com> 5.1.2.e @t-mobile.nl>
Cc: 5.1.2.e @minez.nl>
Subject: 5G en opsporing: functionele eisen

Beste mensen,

Graag informeert EZK de operators over het volgende.

De opsporingsdiensten en veiligheidsdiensten hebben hun zorgen aangekaart met betrekking tot de gevolgen van de implementatie van 5G voor het opsporingsonderzoek, hierbij gaat het in bijzonder om de gevolgen voor de interceptie. EZK erkent de zorgen. Er wordt op interdepartementaal niveau (politie, OM, defensie, belastingdienst, veiligheidsdiensten en EKZ) overleg gevoerd om deze zorgen te ondervangen, zodat de diensten hun taken kunnen blijven uitoefenen (en dus ook de interceptie-taken).

Dit heeft er vooralsnog toe geleid dat het kabinet een 5-tal (aanvullende) functionele vereisten heeft vastgelegd ten aanzien van de netwerken:

1. aanbieders dienen bij een tap (near)realtime een exacte en complete kopie van de data stroom van de communicatie aan te leveren.
2. aanbieders dienen bij een tap de kopie van de datastroom van de communicatie ontsleuteld aan te leveren.
3. aanbieders dienen hun dienst of netwerk zodanig in te richten dat unieke identificatie van een device/gebruiker altijd mogelijk is.
4. aanbieders dienen hun dienst of netwerk zodanig inrichten dat van alle communicatiepaden locatie-informatie geleverd kan worden
5. de huidige security-eisen gesteld aan tappen blijven ook in de toekomst onverkort van toepassing

Vanuit EZK trachten we te faciliteren dat er sprake is van een goede samenwerking tussen operators en de behoeftestellers. Het voornemen van Politie is om dit punt op te nemen voor een volgend Platform 13 overleg, daarbij zullen de probleemstelling en functionele eisen worden toegelicht. Bij dit overleg

kan aan de orde komen in hoeverre de gevolgen van 5G-netwerken technisch (technische maatregelen) en juridisch (evt. binnen het kader van hoofdstuk 13 Tw) opgepakt kunnen worden.

De insteek is dat dit overleg voor het zomerreces nog zal plaats vinden. De Politie zal eerdaags dan ook contact opnemen. EZK zal dan ook deelnemen aan dit overleg.

In geval van vragen/opmerkingen horen wij het graag. Alvast dank.

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Directoraat-Generaal Bedrijfsleven en Innovatie

.....
Ministerie van Economische Zaken

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

T: +31 5.1.2.e

E: 5.1.2.e [@minez.nl](mailto:5.1.2.e@minez.nl)
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 5 juli 2019 10:39
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Arnbak: Veiligheidsdiensten willen onveilige 5G-standaard. Voor onze veiligheid
Categorieën: Categorie Rood

Ha 5.1.2.e dit is het artikel van Arnbak.
 Groet, 5.1.2.e

<https://fd.nl/ opinie/1306174/europese-veiligheidsdiensten-willen-juist-een-onveilige-5g-standaard-voor-onze-veiligheid>
 26 juni 2019

Veiligheidsdiensten willen onveilige 5G-standaard. Voor onze veiligheid

Expert | Axel Arnbak, advocaat en onderzoeker Informatierecht

Wij staan aan de vooravond van een samenleving waarin niet alleen onze smartphones, maar alle apparaten altijd razendsnel met elkaar zijn verbonden. '5G', de nieuwe generatie mobiele communicatienetwerken, moet het fundament vormen voor een toekomstige informatiesamenleving waarin auto's zelf rijden, fabriekslijnen zichzelf intuïtief optimaliseren en sociale media verworden tot virtuele videowerelden waarin onze avatars altijd en overal tegelijkertijd zijn.

Die hyperverbonden toekomst is weer een stap dichterbij gekomen met de recente aankondiging van het kabinet om na de zomer 5G-vergunningen te gaan veilen. Midden in spionagebeschuldigingen en de handelsoorlog tussen China en de VS, woedt nu publiekelijk het debat of het Chinese telecombedrijf Huawei mag meedoen. Maar achter de schermen maken veiligheidsdiensten zich zorgen dat 5G te veilig wordt en zo het ouderwets af luisteren van telefoon- en internetverkeer moeilijker maakt. Hun voorstel: maak 5G-technologie dom, onveilig en onbetrouwbaar, zodat wij voor uw veiligheid ouderwets kunnen blijven af luisteren.

Het is in ieders

belang dat de politiek en het bedrijfsleven zich dit keer niet laten verleiden en de veiligheid van 5G juist vooropstellen.

Dit schadelijke pleidooi gaat compleet voorbij aan de legio nieuwe mogelijkheden die de nieuwe verbondenheid biedt om de samenleving in de gaten te houden. Bovendien is cybercrime en spionage juist een hardnekkig maatschappelijk probleem geworden omdat dezelfde veiligheidsdiensten, helaas met succes, precies dezelfde paradox opwierpen rondom de GSM-standaard in de jaren 80 en vooral het Internet Protocol ('IP') in de jaren 90. Het is in ieders belang dat de politiek en het bedrijfsleven zich dit keer niet laten verleiden en de veiligheid van 5G juist vooropstellen.

De grote belofte van 5G is dat het mobiele internet zó veilig en snel wordt, dat wij al onze apparaten vertrouwen zelf en met elkaar beslissingen te nemen zonder menselijke tussenkomst. Maar al zijn de software en de chip in een auto nog zo slim, als de verbinding met andere auto's en de snelweg een milliseconde hapert, kunnen er letterlijk ongelukken gebeuren. 5G kan in het lab nu al aan die torenhoge vereisten voldoen, vooral door andere radiofrequenties te gebruiken dan het huidige 4G. Maar in die andere delen van het radiospectrum is de afstand van het signaal beduidend korter. Daarom zijn er veel meer 5G-antennes nodig, moeten bomen uit onze straten verdwijnen en wordt 5G een 'planologische nachtmerrie' ([FD 6 april](#)). Bovendien moet de 5G-standaard – de taal waarin al die apparaten met elkaar communiceren – extreem veilig, slank en simpel zijn.

Druk opvoeren

Een breed scala bedrijven heeft een gemeenschappelijk belang om de benodigde veiligheid en betrouwbaarheid te realiseren. In saaie standaardorganisaties als '3GPP' bedenken zij samen met wetenschappers even slimme als radicale oplossingen voor de 5G-standaard. Denk aan het standaard aanzetten van 'end-to-end' encryptie, oftewel versleuteling van alle communicatie tussen apparaten om manipulatie door een hacker van een zelfrijdende auto onmogelijk te maken. Of 'edge computing', waardoor apparaten in elkaars buurt (bijvoorbeeld: je slimme verwarming, verlichting en muziekinstallatie thuis) directer met elkaar communiceren, in plaats van al hun data eerst naar een telecomprovider te sturen, die het doorstuurt naar een ander apparaat op een paar meter afstand. Het huidige 4G is niet standaard versleuteld en 'dommer' – alles moet eerst via het centrale netwerk. Die langere communicatieketen kost niet alleen bandbreedte, maar verhoogt ook de kans op storingen en spionage onderweg door cybercriminelen, buitenlandse spionagediensten en hun adjudanten – precies waarvan Huawei nu publiekelijk wordt beschuldigd.

Het huidige 4G

is niet standaard versleuteld en 'dommer', alles moet eerst via het centrale netwerk

Van al die veilige 5G-oplossingen moeten de veiligheidskaders van de EU-lidstaten niets hebben, blijkt uit een [intern discussiestuk](#) dat op 7 juni is besproken in de Europese Raad van ministers van binnenlandse zaken en door stichting Statewatch recent is ontdekt. Want politie- en andere veiligheidsdiensten hoeven nu meestal slechts in te prikken bij het centrale punt in domme en onveilige 4G-netwerken – zoals de telecom- of internetprovider – om te kunnen afluisteren. Europol en anderen beloven elkaar de druk op 3GPP op te voeren om de 5G-standaard te verzwakken om de status quo te handhaven, en anders wetgeving voor te stellen.

In hun discussiestuk reppen de diensten met geen woord over het belang van een veilig 5G en de explosie van nieuwe verbindingen, die juist een veel fijnmaziger beeld scheppen van wat de samenleving uitspookt. Men heeft ook niets geleerd van het verleden: precies dezelfde strategie leidde er medio jaren 90 toe dat niet het veilige en standaard versleutelde IPsec, maar het onveilige IP het fundament vormt van ons huidige internet. Precies om die reden is spionage en cybercrime zo makkelijk en aantrekkelijk.

Balans

Bij elke technologische omwenteling zie je een nieuwe variatie op hetzelfde thema: kiezen wij voor veiligheid en betrouwbaarheid voor iedereen, of voor een communicatieomgeving die meeluisteren door

iedereen - ongeacht oogmerk - faciliteert? De vraag is net zo eenduidig als het antwoord zou moeten zijn. Bovendien moet nieuwe hyperconnectiviteit juist leiden tot een hernieuwde balans tussen spionage en veiligheid.

Maar de geschiedenis leert helaas de tragische les dat luiheid, oud denken en spionage het in technologiepolitiek wint van slimme oplossingen, cybersecurity en privacy. Zo blijven onze auto's, fabriekslijnen en virtuele werelden onveilig – voor onze veiligheid.

Axel Arnbak is advocaat bij De Brauw Blackstone Westbroek en onderzoeker aan het Instituut voor Informatierecht, Universiteit van Amsterdam. Reageer via expert@fd.nl

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 15 juli 2019 11:11
Aan: 5.1.2.e
 5.1.2.e
 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Radio1 over 5G & opsporing

Categorieën: Categorie Rood

En de link naar de uitzending:

<https://www.nporadio1.nl/reporter-radio/onderwerpen/507473-het-5g-netwerk-onder-de-loop>

N.B.: mijn emailadres is gewijzigd

5.1.2.e
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 DG Bedrijfsleven & Innovatie - Directie Digitale Economie
 Postbus 20401, 2500 EK Den Haag
 tel. 070 5.1.2.e - 06 5.1.2.e
 fax 070 5.1.2.e

5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)
www.rijksoverheid.nl/ministeries/ezk

Van: 5.1.2.e
Verzonden: zaterdag 13 juli 2019 17:32
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @agentschaptelecom.nl>; 5.1.2.e @agentschaptelecom.nl>;
 5.1.2.e @minbuza.nl; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
Onderwerp: Fwd: NRC over 5G & opsporing

Hoi allemaal,

Vanochtend stond dit in de NRC, een artikel over onmogelijkheden van opsporen via 5G.

En hier de promo van Reporter Radio, voor de uitzending morgenavond (zon 14 jul ; Radio 1) 19:00 :

<https://soundcloud.com/user82792177/promo-reporter-radio-de-achterdeur-van-5g-zit-op-slot>

Fijn weekend verder

Gr 5.1.2.e

Sent from my smartphone

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 9 augustus 2019 15:40
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voortgang 5G opsporing ACEV

Categorieën: Categorie Blauw; Categorie Rood

Akkoord, 5.1.2.e
Goed weekend,

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 9 augustus 2019 10:52
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Voortgang 5G opsporing ACEV

Hoi 5.1.2.e

Lukt het je om eventueel nog naar het stuk te kijken? Zo niet, dan is dat geen probleem. Dan stuur ik gewoon mijn tracks vast door.

Groet,

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 6 aug. 2019 om 15:08 heeft 5.1.2.e [@minezk.nl](#)> het volgende geschreven:

Ha 5.1.2.e

Bijgaand het stuk voor de ACEV inzake 5G en aftappen.

Gr

5.1.2.e

<Voortgang 5G opsporing ACEV 0.9 (002).docx>

Van: 5.1.2.e
Aan: [secretariaatDGBI](#)
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Voorbereiding ACEV
Datum: maandag 26 augustus 2019 16:26:50
Bijlagen: [DOMUS-19209584-v3-ACEV_27_augustus_2019.docx](#)
[Agenda ACEV 27 augustus 2019.pdf](#)
[Punt 2. Oplegger bij notitie t.b.v. bespreking over IPI in ACEV 27 augustus 2019.docx](#)
[Punt 2.1. Notitie voor ACEV van 27 08 over International Procurement Instrument.docx](#)
[Punt 3. Voortgang 5G opsporing ACEV .pdf](#)

Hoi 5.1.2.e

Bijgaand de voorbereiding voor ACEV morgen, met dank aan 5.1.2.e en 5.1.2.e

De notulen van ACEV 28 mei liggen nu bij 5.1.2.e (zij was daar aanwezig). Als zij nog opmerkingen heeft, komen die nog naar 5.1.2.e

Groeten, 5.1.2.e

TER INFORMATIE

Aan
5.1.2.e**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie****Auteur**

5.1.2.e

T 070 5.1.2.e

5.1.2.e@minezk.nl

Datum

26 augustus 2019

Kenmerk

DGBI / 19209584

nota

ACEV 27 augustus 2019

Kopie aan**Bijlage(n)****Parafenroute**

5.1.2.e

Aanleiding

Op 27 augustus 2019 vindt de Ambtelijke Commissie Economie en Veiligheid plaats van 14.00 - 15.30 uur in de Blauwe Zaal van het ministerie van Algemene Zaken.

Agenda

1. Mededelingen
2. Internationaal Procurement Instrument (IPI)
3. Voortgang werkgroep 5G - opsporing
4. Verslag ACEV 28 mei 2019
5. W.v.t.t.k.

Advies/kernpunten

Buiten reikwijdte

Ontvangen BBR

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Kenmerk
DGBI / 19209584

Ad 3. Voortgang werkgroep 5G – opsporing

De interdepartementale werkgroep '5G en aftappen' heeft op 28 mei 2019 de ACEV geïnformeerd over de consequenties voor de opsporingsdiensten van de invoering van 5G. De eisen die aan aanbieders van openbare telecommunicatienetwerken- en diensten worden opgelegd, zijn daarna door de MCEV vastgesteld. Bijgaande nota gaat in op de gemaakte voortgang en vraagt om een besluit om verdere stappen te nemen (namelijk het schrijven van een beleidsnota wetgeving over de benodigde wettelijke aanpassingen alsmede het met aanbieders verder uitwerken van de technisch/operationele oplossingen).

Advies

U wordt geadviseerd om kennis te nemen van de voortgang in de nota en om akkoord te gaan met het opstellen van een beleidsnota wetgeving door J&V, in samenwerking met EZK.

Kernpunten

- De werkgroep '5G en aftappen' staat onder leiding van de Nationale Politie. EZK (directie DE, WJZ en AT) is deelnemer. Ook J&V, DEF, OM, AIVD en MIVD nemen deel aan de werkgroep.
- Waarschijnlijk dient lagere regelgeving onder hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet aangepast te worden om opsporing in het 5G-netwerk te kunnen faciliteren. Hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet legt

verplichtingen op aan aanbieders inzake het waarborgen van de aftapbaarheid. EZK is verantwoordelijk voor de Telecommunicatiewet.

- Er zijn eerder per nota 5 functionele eisen vastgesteld aan aanbieders:
 1. *Aanbieders dienen bij een tap (near)realtime een exacte en complete kopie van de data stroom van de communicatie aan te leveren;*
 2. *Aanbieders dienen bij een tap de kopie van de datastroom van de communicatie ontsleuteld aan te leveren.*
 3. *Aanbieders dienen hun dienst of netwerk zodanig in te richten dat unieke identificatie van een device/gebruiker altijd mogelijk is.*
 4. *Aanbieders dienen hun dienst of netwerk zodanig inrichten dat van alle communicatiepaden locatie-informatie geleverd kan worden.*
 5. *De huidige security-eisen gesteld aan tappen blijven ook in de toekomst onverkort van toepassing*
- In de onderhavige nota worden de functionele eisen nader uitgewerkt. Daarbij wordt verkend in hoeverre er aanpassingen op technisch dan wel regelgevend vlak nodig zijn. Voor eisen 1 t/m 4 zijn mogelijk aanpassingen in regelgeving nodig. Dit vergt echter nog nader onderzoek. Hiertoe dient een beleidsnota te worden geschreven door J&V, waarin nader op de wettelijke aanpassingen wordt ingegaan. Hierbij vindt samenwerking met EZK plaats, echter J&V is inhoudelijk verantwoordelijk.
- K&V (DG Rechtspleging en Rechtshandhaving) zal de regierol overnemen van de Nationale Politie.
- De eisen zijn besproken met de mobiele aanbieders (KPN, VodafoneZiggo en T-Mobile). De aanbieders (h)erkennen de eisen en zijn bereid die in overleg met de behoeftestellers technisch verder uit te diepen naar oplossingen.
- EZK heeft er bij deze op nota ingezet:
 - Dat de primaire verantwoordelijkheid van de op te stellen beleidsnota ligt bij J&V i.v.m. de verwevenheid met opsporing / strafvordering (aanvankelijk werd EZK mede-verantwoordelijk gehouden);
 - Dat dat de aanbieders van Over-The-Top diensten (zoals Whatsapp, Facebook Messenger) buiten de discussie vallen. Dit is geen onderdeel van de oorspronkelijke opdracht van deze werkgroep en hiervoor loopt een apart traject bij J&V.

Ad 3. Verslag ACEV 28 mei 2019

5.1.2.e [REDACTED] was aanwezig bij de ACEV van 28 mei. Zij leest het verslag nog door en laat aan jou weten indien er vanuit EZK opmerkingen te maken zijn.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 26 augustus 2019 13:55
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: nota tappen en 5G

Categorieën: Categorie Rood

Akkoord

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 26 augustus 2019 13:29
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: nota tappen en 5G

Hoi 5.1.2.e

Bijgaand stukje voor ACEV over 5G en aftappen.

Groet,

5.1.2.e

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK

Kabinet Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

5.1.2.e

T 07c 5.1.2.e

5.1.2.e @minaz.nl

verslag

Datum

27 augustus 2019

Onze referentie

3709227

Omschrijving	ACEV 27 augustus 2019
Vergaderdatum en -tijd	27 augustus 2019, 14.00 uur
Vergaderplaats	Blauwe Zaal, AZ
Aanwezig	5.1.2.e (NCTV), 5.1.2.e (Nationale Politie), 5.1.2.e (DGRR J&V), 5.1.2.e (OC&W), 5.1.2.e (voorzitter, AZ), 5.1.2.e (secretaris, AZ), 5.1.2.e (DGPZ BZ), 5.1.2.e 5.1.2.e (DGBEB BZ), 5.1.2.e (AIVD), 5.1.2.e (DGA LNV), 5.1.2.e (MIVD), 5.1.2.e (AZ), 5.1.2.e 5.1.2.e AFEB Fin), 5.1.2.e (DGB&I EZK), 5.1.2.e 5.1.2.e (DGB Def)

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

3. Voortgang werkgroep 5G - opsporing

5.1.2.e geeft een inleiding op het voorliggende stuk dat zowel door de Nationale Politie als het OM is ingebracht. Het onderwerp (interceptiemogelijkheden behouden bij de uitrol van 5G) is eerder in de ACEV besproken. Het voorliggende stuk is een vervolg daarop. De afgelopen periode heeft intensief overleg met de telecomaانبieders plaatsgevonden en uit dat overleg is meer informatie naar voren gekomen over wat er nodig is om interceptiemogelijkheden ook in de toekomst te behouden. Hiervoor zijn wettelijke aanpassingen noodzakelijk. Daarom is DGRR gevraagd en bereid gevonden om het verdere traject te coördineren. Daarbij is het ook noodzakelijk dat het tijdspad van de uitrol van 5G goed in de gaten wordt gehouden, zodat hierop kan worden aangesloten.

5.1.2.e bevestigt dat DGRR de lead neemt in de verdere uitwerking van het traject. Daarbij is de samenwerking met EZK essentieel.

5.1.2.e merkt op dat het stuk positiever lijkt dan het vorige stuk over de technische mogelijkheden om te kunnen blijven intercepteren met de uitrol van 5G.

5.1.2.e bevestigt dat uit het overleg met de telecomproviders naar voren is gekomen dat er technische mogelijkheden zijn.

5.1.2.e meent dat dit nog wel complexer is dan de samenvatting van de aanbeveling suggereert.

5.1.2.e erkent dat het complex is en dat er afhankelijkheden zijn (van bijvoorbeeld buitenlandse partners).

5.1.2.e laat weten dat de telecomproviders een constructieve en coöperatieve houding hebben laten zien in dit dossier.

5.1.2.e is het eens met de voorgestelde besluiten en merkt op dat interceptie niet alleen van belang is voor de opsporingsdiensten, maar ook voor de inlichtingendiensten.

5.1.2.e laat weten dat Defensie graag wordt betrokken bij de verdere uitwerking van het traject, vanwege het belang van de MIVD bij interceptiemogelijkheden.

5.1.2.e geeft te kennen dat Financien akkoord is met de gevraagde besluiten.

5.1.2.e concludeert dat de coördinatie wordt overgeheveld naar DGRR. In principe hoeft het onderwerp pas opnieuw geagendeerd te worden voor de ACEV als er sprake is van concept-wetgeving, tenzij er ontwikkelingen zijn die eerdere agendering noodzakelijk maken.

Buiten reikwijdte

Van: 5.1.2.e @bitsoffreedom.nl>
Verzonden: vrijdag 6 december 2019 12:07
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: regels technisch protocol aftappen
Bijlagen: signature.asc

Categorieën: Categorie Rood

Beste 5.1.2.e

Zoals je al uit de e-mail van 5.1.2.e meekreeg, was ik nieuwsgierig naar de inhoud van een wijziging van het technisch protocol voor het aftappen van internet en telefonie. Het gaat me om de wijziging zoals gemeld bij de Europese Commissie: <<https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/en/index.cfm/search/?trisaction=search.detail&year=2019&num=570&mLang=NL>>.

Zou jij me kort kunnen uitleggen wat er verandert?

Dank, dank.

Met vriendelijke groet,
5.1.2.e

--

5.1.2.e
Bits of Freedom | <https://bitsoffreedom.nl>
+31 6 5.1.2.e | @bitsoffreedom
5.1.2.e @bitsoffreedom.nl

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 4 februari 2020 11:59
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e

Onderwerp: nota 5G opsporing commentaar EZK
Bijlagen: Beleidsnota 5G versie 29 jan EZK.docx

Categorieën: Categorie Blauw

Ha 5.1.2.e

Hierbij de nota 5G opsporing tbv ACEV, met ons verzamelde commentaar. Grootste bezwaar voor EZK blijft het advies op functionele eis 2, het ontsleuteld aanleveren van de communicatie bij een tap. Verneem graag je reactie.

@allen: dank voor alle commentaren. Ik stel voor, mede omdat sommigen er niet (geheel) bij kunnen zijn, de geplande DE brainstorm vanmiddag te annuleren en zal kijken of donderdag iets is in te plannen.

@5.1.2.e beterschap!

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 24 maart 2020 11:40
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Schriftelijke ACEV, dinsdag 19 maart
Bijlagen: Verslag ACEV 19 maart 2020.pdf

Categorieën: Categorie Blauw

Ha 5.1.2.e inbreng EZK is naar behoren verwoord.
 Mooie inbreng ook van FIN m.b.t. de kostendekking.
 IenW wil een onderzoek "naar de eventuele vertraging voor de invoering van 5G en de economische en operationele gevolgen hiervan, waaronder de vertragingen voor toepassingen die de verkeersveiligheid vergroten en doorstroming verbeteren (smart mobility)"- weet jij of dit elders/breder speelt?

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 24 maart 2020 11:01
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Schriftelijke ACEV, dinsdag 19 maart

Beste 5.1.2.e

Zie bijgevoegd het verslag van de schriftelijke ACEV van 19 maart. Kunnen jullie aangeven of jullie akkoord zijn met de inbreng?

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 17 maart 2020 16:33
Aan: 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: FW: Schriftelijke ACEV, dinsdag 19 maart

Beste 5.1.2.e

EZK is akkoord met het beginnen van de voorbereiding van de benodigde wet- en regelgeving conform de lijn voorgesteld in de beleidsnota. EZK markeert daarbij wel dat in de verdere uitwerking van de vastgestelde functionele eisen in wet- en regelgeving factoren als effectiviteit, proportionaliteit en een Europese aanpak bij de gekozen oplossingen van groot belang zijn voor EZK.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 16 maart 2020 11:01

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: FW: Schriftelijke ACEV, dinsdag 19 maart

Van: Postbus ACEV 5.1.2.e @minaz.nl>

Verzonden: maandag 16 maart 2020 09:49

Aan: 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e

@minbuza.nl>; 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e

@minbuza.nl>; 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e

@mindef.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e

@mindef.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e

@mindef.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e

@mindef.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e

@mindef.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e

@mindef.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@mindef.nl>; 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e @minbuza.nl>;

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

secretariaatDGBI 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN - Secretariaat AFEP

5.1.2.e @minfin.nl>; FIN - Secretariaat SG 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minienw.nl>; 5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minaz.nl>; KMP 1e secretariaat 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; Secretariaat EIA

5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; NCTV

5.1.2.e @nctv.minvenj.nl>; 5.1.2.e @nctv.minvenj.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @nctv.minvenj.nl>; 5.1.2.e @politie.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @politie.nl>; 5.1.2.e @politie.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @politie.nl>; 5.1.2.e @minocw.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minocw.nl>; 5.1.2.e @minocw.nl>; OCW/DGHBWE

5.1.2.e @minocw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; Postbus ACEV

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e @minvws.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minvws.nl>; 5.1.2.e @minvws.nl>; 5.1.2.e @minvws.nl>;

5.1.2.e @minaz.nl>

Onderwerp: Schriftelijke ACEV, dinsdag 19 maart

Goedemorgen,

De ACEV van 19 maart a.s. is schriftelijk.

Reacties op de stukken graag donderdag 19 maart uiterlijk 12.00 uur naar 5.1.2.e

5.1.2.e [@minaz.nl](mailto:5.1.2.e@minaz.nl)

Graag ook een reactie als u akkoord bent.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Kabinet Minister-President

Ministerie van Algemene Zaken

Binnenhof 19 | Den Haag

Postbus 20001 | 2500 EA | Den Haag

T 070 5.1.2.e

F 070 5.1.2.e

@ 5.1.2.e [@minaz.nl](mailto:5.1.2.e@minaz.nl)

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 24 maart 2020 17:42
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Schriftelijke ACEV, dinsdag 19 maart
Categorieën: Categorie Blauw

Ha 5.1.2.e

5.1.2.e zit in het crisisbestrijdingsteam en heeft waarschijnlijk geen gelegenheid snel te reageren. Wat ons betreft, akkoord met de verwoording van onze inbreng.

Weet jij wat de inbreng van IenW van doen heeft met opsporing? Heeft ACEV besloten om het door IenW aangekaarte onderzoek te laten uitvoeren, of speelt dit ook elders? Ik zal dit intern ook eens nagaan.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 24 maart 2020 11:01
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Schriftelijke ACEV, dinsdag 19 maart

Beste 5.1.2.e

Zie bijgevoegd het verslag van de schriftelijke ACEV van 19 maart. Kunnen jullie aangeven of jullie akkoord zijn met de inbreng?

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 17 maart 2020 16:33
Aan: 5.1.2.e @minaz.nl' 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: FW: Schriftelijke ACEV, dinsdag 19 maart

Beste 5.1.2.e

EZK is akkoord met het beginnen van de voorbereiding van de benodigde wet- en regelgeving conform de lijn voorgesteld in de beleidsnota. EZK markeert daarbij wel dat in de verdere uitwerking van de vastgestelde functionele eisen in wet- en regelgeving factoren als effectiviteit, proportionaliteit en een Europese aanpak bij de gekozen oplossingen van groot belang zijn voor EZK.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 16 maart 2020 11:01

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: FW: Schriftelijke ACEV, dinsdag 19 maart

Van: 5.1.2.e @minaz.nl>

Verzonden: maandag 16 maart 2020 09:49

Aan: 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e

@minbuza.nl>; BZ / plv. DGBEB 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e

@minbuza.nl>; BZ/DGES 5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ/DGPZ 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e

@mindef.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e

@mindef.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e

@mindef.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@mindef.nl>; DOB-ACEV 5.1.2.e @minbuza.nl>; DOB-BB 5.1.2.e @minbuza.nl>;

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

secretariaatDGBI 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN - Secretariaat AFEP

5.1.2.e @minfin.nl>; FIN - Secretariaat SG 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e

@minienw.nl>; 5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e

@minienw.nl>; I&W - MR 5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e

@minaz.nl>; KMP 1e secretariaat 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

@minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; Secretariaat EIA

5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

@nctv.minvenj.nl>; 5.1.2.e @nctv.minvenj.nl>; 5.1.2.e

@nctv.minvenj.nl>; 5.1.2.e @politie.nl>; 5.1.2.e

@politie.nl>; 5.1.2.e @politie.nl>; 5.1.2.e

@politie.nl>; 5.1.2.e @minocw.nl>; 5.1.2.e

@minocw.nl>; 5.1.2.e @minocw.nl>; 5.1.2.e

@minocw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; Postbus ACEV

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e

@minaz.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e

@minszw.nl>; 5.1.2.e @minvws.nl>; 5.1.2.e

@minvws.nl>; 5.1.2.e @minvws.nl>; 5.1.2.e @minvws.nl>;

5.1.2.e [redacted]@minaz.nl>

Onderwerp: Schriftelijke ACEV, dinsdag 19 maart

Goedemorgen,

De ACEV van 19 maart a.s. is schriftelijk.

Reacties op de stukken graag donderdag 19 maart uiterlijk 12.00 uur naar 5.1.2.e

[redacted]@minaz.nl

Graag ook een reactie als u akkoord bent.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

[redacted]

Kabinet Minister-President

Ministerie van Algemene Zaken

Binnenhof 19 | Den Haag

Postbus 20001 | 2500 EA | Den Haag

T 070 5.1.2.e

F 070 5.1.2.e

@ 5.1.2.e@minaz.nl

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 16 april 2020 18:48
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: MCEV 19 mei

Categorieën: Categorie Blauw

Ha 5.1.2.e

5.1.2.e

Ik kreeg vanmiddag bericht dat de beleidsnota geagendeerd is voor de MCEV van 19 mei. Ik was wel een tikkeltje verrast aangezien in de ACEV niets gezegd is over agenderen in de MCEV (ook even gecheckt bij onze ACEV-coördinator). Ik merk dit met name op, omdat op het aanbiedingsformulier wel is aangegeven dat ambtelijke overeenstemming is bereikt maar tegelijk ook dat nu ambtelijke geschilpunten zijn opgevoerd die er tijdens de ACEV niet waren (zo was er overeenstemming over de verkenning m.b.t. functionele eis 2), en het stuk ook als niet-hamerstuk is opgevoerd. Wellicht kun je hierop wat licht werpen zodat wij onze minister goed kunnen informeren.

Alvast dank en groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 17 april 2020 18:40
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e

Onderwerp: FW: MCEV 19 mei

Categorieën: Categorie Blauw

Ha 5.1.2.e, kunnen we jou hiervoor benaderen nu 5.1.2.e 24/7 druk is met de crisis?
 Groet en prettig (en gezond!) weekend,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 17 april 2020 18:37
Aan: 5.1.2.e BD/DRC/CV' 5.1.2.e @minjenv.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e BD/DRC/CV 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e BD/DRC/CV 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e BD/DRC/FO
 5.1.2.e @minjenv.nl>
Onderwerp: RE: MCEV 19 mei

Ha 5.1.2.e

Hier alles ook goed, zij het dat af en toe de stoom uit de wifi komt als we met z'n allen het internet op moeten

Dank voor je reactie. Meestal wordt in het ambtelijk voorportaal besloten of een stuk moet worden doorgeleid naar de onderraad/ministerraad (zag ik niet terug in het verslag) maar ik volg op zich je redenering. Lijkt me inderdaad goed dat MINJenV dan aangeeft dat de benoemde 'geschilpunten' (waaronder encryptie) uitstaande issues zijn ten dienste waarvan een verkenning wordt gestart. Ligt er nog een risico op de loer dat er desondanks een inhoudelijke discussie kan ontstaan nu het geen hamerstuk is?

Heb jij trouwens nog iets vernomen van het onderzoek dat IenW n.a.v. de ACEV zou willen?

5.1.2.e is overigens weer full swing aan het werk en fungeert weer als eerste aanspreekpunt.

Prettig (en gezond) weekend,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e BD/DRC/CV 5.1.2.e @minjenv.nl>
Verzonden: vrijdag 17 april 2020 10:26
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e BD/DRC/CV 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e BD/DRC/CV

5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: MCEV 19 mei

Hallo 5.1.2.e

Alles goed hier, hopelijk ook bij jou!

Ik heb mij niet gerealiseerd dat bespreking in de MCEV tot verrassing zou leiden. Het leek mij niet ongebruikelijk dat deze lijn zou worden gevolgd. Verder is bespreking op politiek niveau aangewezen omdat 1) de laatste keer dat de MCEV is betrokken juni 2019 was, en 2) de punten die EZK inbrengt vrij fundamenteel zijn, met name de Europese dimensie en versleuteling. Het is goed om dit al onder de aandacht te brengen van de MCEV, zodat ze worden meegenomen in de ontwikkeling op dit dossier. Op deze manier worden ze niet verrast in de verdere uitwerking met deze complexe problematiek (mochten we er niet uit komen).

De formulering 'geschilpunten' is inherent aan het formulier, het zijn 'bespreekpunten'. Dit wordt verduidelijkt doordat ik heb aangegeven dat er interdepartementaal akkoord bestaat op de nota. Ik geef mijn minister dus niet mee om van de nota af te wijken. Ik ben deze week begonnen aan een verkenningsoptzet die ik snel zal delen met de werkgroep.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 16 april 2020 18:48

Aan: 5.1.2.e BD/DRC/CV 5.1.2.e @minjenv.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: MCEV 19 mei

Reeds beoordeeld in dit verzoek

verslag ACEV

Omschrijving
Vergaderdatum en -tijd

ACEV
Schriftelijke vergadering 7 mei 2020

Kabinet Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

5.1.2.e
5.1.2.e @minaz.nl

Datum

12 mei 2020

Onze referentie

3734310

Buiten reikwijdte

Kabinet Minister-President

Buiten reikwijdte

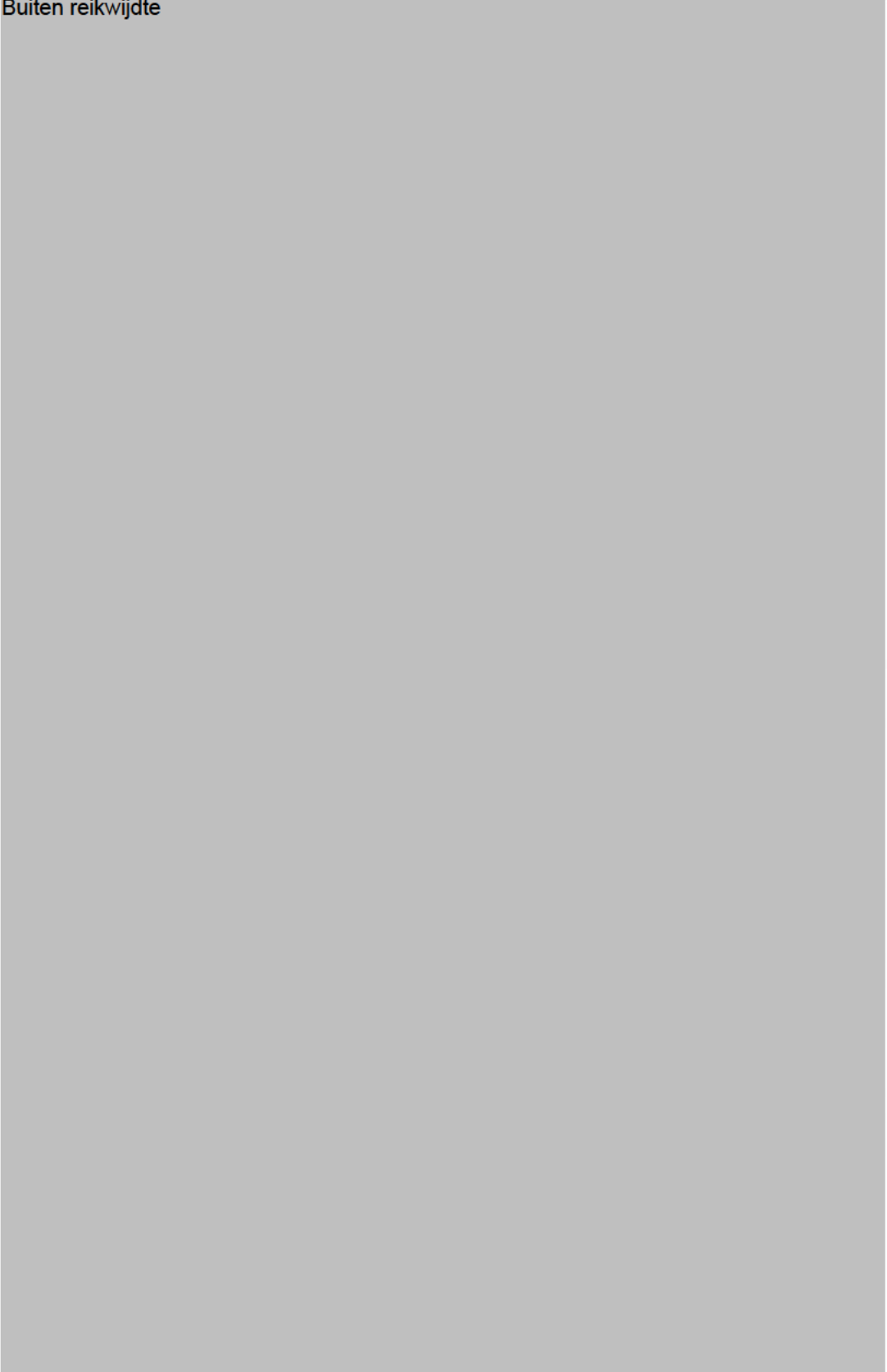
Datum

12 mei 2020

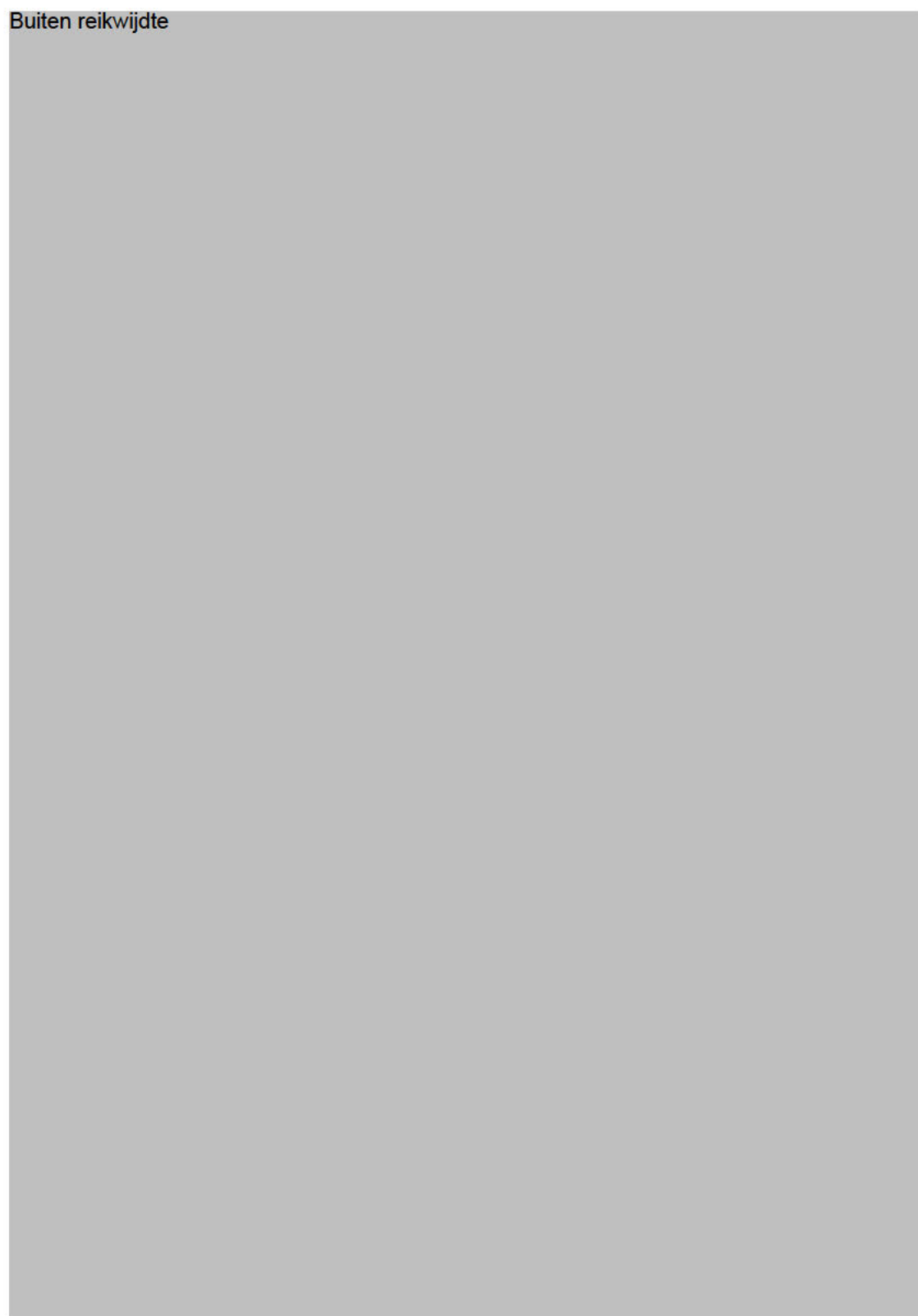
Onze referentie

3734310

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

3. W.v.t.t.k.

EZK

- EZK is enigszins verbaasd dat de beleidsnota 5G en opsporing die in de ACEV van 19 maart is besproken is doorgeleid naar de MCEV van 19 mei. Doorgeleiding was destijds geen besispunt bij de nota. EZK had er de voorkeur aan gegeven om de MCEV pas te informeren na de verkenning van functionele eis 2 ('ontsleutelen van data door aanbieders').
- EZK steunt de inhoud van de beleidsnota 5G en opsporing, inclusief de follow-up acties die er uit volgen om de functionele eisen verder uit te werken.
- De nota plaatst enkele kanttekeningen bij de uitwerking van de oplossingsrichtingen met betrekking tot functionele eis 2. Deze kanttekeningen zijn in de ACEV van 19 maart ingebracht door EZK. EZK heeft onder meer een kanttekening geplaatst bij de verhouding van de oplossingsrichtingen (1. home-routing, en 2. local breakout sessie) tot het encryptie-standpunt. Tevens zijn er

kanttekeningen met betrekking tot onder meer de handhaafbaarheid van de oplossingsrichtingen.

- EZK benadrukt naar aanleiding van deze beleidsnota dat er is afgesproken dat er een verkenning verricht zal worden naar een werkbare uitwerking van de geschetste oplossingsrichtingen. De beleidsverantwoordelijkheid hiertoe ligt bij J&V i.s.m. EZK. Voor EZK is het van groot belang dat de uitwerking geen negatieve consequenties voor de sector met zich meebrengt, daarom wordt er waarde gehecht aan een constructieve verkenning.
- Er is reeds bevestigd in de ACEV van 19 maart jl. dat deze verkenning op ambtelijk interdepartementaal niveau plaatsvindt. Wat EZK betreft kan de MCEV daarom geïnformeerd worden over de stand van zaken van het proces. Echter gelet op de gemaakte afspraken in de ACEV is het op dit moment niet opportuun om in de MECV een inhoudelijke discussie te voeren over de uitwerking van functionele eis 2.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 14 mei 2020 17:54
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Verslag ACEV 7 mei
Bijlagen: Verslag ACEV 7 mei 2020.pdf; Reactie NCTV op ACEV 7 mei (bijlage bij verslag).pdf

Hoi 5.1.2.e

Bijgaand het verslag van de ACEV en de reactie van de NCTV op de input van andere departementen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
 TOP, 06 5.1.2.e

Van: Postbus ACEV 5.1.2.e @minaz.nl>
Verzonden: donderdag 14 mei 2020 15:56
Aan: 5.1.2.e @minaz.nl>; BZ 5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ - 5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ / 5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ/DGBEB 5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ/DGES 5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ/DGPZ 5.1.2.e @minbuza.nl>; BZK 5.1.2.e @minbzk.nl>; BZK - 5.1.2.e @minbzk.nl>; BZK - 5.1.2.e @minbzk.nl>; BZK - 5.1.2.e @minbzk.nl>; BZK/SG 5.1.2.e @minbzk.nl>; DEF 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF/DGB 5.1.2.e @mindef.nl>; DGAIVD 5.1.2.e @minbzk.nl>; DMIVD 5.1.2.e @mindef.nl>; DOB-ACEV 5.1.2.e @minbuza.nl>; DOB-BB 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; FIN 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN - Secretariaat AFEP 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN 5.1.2.e @minfin.nl>; I&W 5.1.2.e @minienw.nl>; I&W 5.1.2.e @minienw.nl>; I&W 5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; NCTV 5.1.2.e @nctv.minvenj.nl>; NCTV 5.1.2.e @nctv.minvenj.nl>; NCTV 5.1.2.e @nctv.minvenj.nl>; NP 5.1.2.e @politie.nl>; NP 5.1.2.e @politie.nl>; NP 5.1.2.e @politie.nl>; NP 5.1.2.e @politie.nl>; OCV 5.1.2.e @minocw.nl>; OCV 5.1.2.e @minocw.nl>; OCV 5.1.2.e @minocw.nl>; OCV/DGHBWE 5.1.2.e @minocw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; SZW 5.1.2.e @minszw.nl>; SZW 5.1.2.e @minszw.nl>; VWS 5.1.2.e

5.1.2.e @minvws.nl>; VWS 5.1.2.e @minvws.nl>; VWS/DGV 1

5.1.2.e @minvws.nl>; VWS/DGV 2 5.1.2.e @minvws.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>

Onderwerp: Verslag ACEV 7 mei

Goedemiddag,

Hierbij ontvangt u het verslag van de schriftelijke ACEV van donderdag 7 mei 2020, tezamen met de reactie van de NCTV op de ingebrachte vragen (bijlage bij verslag).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Kabinet Minister-President

Ministerie van Algemene Zaken

Binnenhof 19 | 2513 AA | Den Haag |

Postbus 20001 | 2500 EA | Den Haag

.....
M +31 (0)6 5.1.2.e

Email: 5.1.2.e @minaz.nl

<http://www.rijksoverheid.nl/az>

Van: 5.1.2.e [redacted]@apple.com>
Verzonden: maandag 26 oktober 2020 10:53
Aan: 5.1.2.e [redacted]
CC: 5.1.2.e [redacted]
Onderwerp: Re: wetsvoorstel aftappen OTT-dienstverleners

Urgentie: Hoog

Categorieën: Categorie Rood

<https://www.etsi.org/standards#page=1&search=TS%20103%20707&title=1&etsiNumber=1&content=1&version=0&onApproval=1&published=1&historical=1&startDate=1988-01-15&endDate=2020-10-21&harmonized=0&keyword=&TB=&stdType=&frequency=&mandate=&collection=&sort=1>

Hartelijke groet, kind regards,

5.1.2.e [redacted]
 Government Affairs Nederland
 5.1.2.e [@apple.com](mailto:5.1.2.e@apple.com)

Op 20 okt. 2020, om 15:24 heeft 5.1.2.e [redacted]
 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)> het volgende geschreven:

Geachte 5.1.2.e [redacted]

Via deze weg wil ik uw organisatie informeren dat het Ministerie van Justitie en Veiligheid voornemens is om regelgeving te ontwerpen welke aftapverplichtingen (incl. ontsleuteling) zou moeten introduceren ten aanzien van Over-The-Top dienstverleners. Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is hierbij betrokken, aangezien de regelgeving mogelijk zou leiden tot een aanpassing van hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet.

Dit traject bevindt zich nog in de ontwerpfase echter wij achten het van groot belang om stakeholders, in het bijzonder Over-The-Top dienstverleners, zo spoedig mogelijk aan te haken. Wij willen immers graag duidelijk in beeld brengen wat de gevolgen zouden kunnen zijn van een dergelijke wettelijke verplichting, met name in relatie tot de toegepaste encryptie. We bespreken dan ook graag de mogelijkheden, kanttekeningen en effecten van een dergelijk initiatief met uw organisatie.

Is het mogelijk om op korte termijn hierover een telefonisch gesprek aan te gaan? Ik zal op korte termijn telefonisch contact met u opnemen.

Veel dank vast.

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Directoraat-Generaal Bedrijfsleven en Innovatie

.....
Ministerie van Economische Zaken

Bezuidehouthoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T: +31 5.1.2.e

E 5.1.2.e [@minez.nl](mailto:5.1.2.e@minez.nl)

.....
Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dep. **VERTROUWELIJK**
Leden DO wetgeving 5G

**Minister van Justitie en
Veiligheid**
DGRR_DRC

Contactpersoon
5.1.2.e
T 06 5.1.2.e

Datum
1 oktober 2020

Notulist
5.1.2.e

verslag

DO wetgeving 5G en opsporing

Vergaderdatum en -tijd
Vergaderplaats

28 oktober 2020, 14:00 uur
Webex

Aanwezig

5.1.2.e	JenV (voorzitter)	
5.1.2.e	EZK	
5.1.2.e		Politie
5.1.2.e	AT	
5.1.2.e		
5.1.2.e	Defensie	
5.1.2.e	OM	
5.1.2.e	EZK	
5.1.2.e	JenV (verslag)	
5.1.2.e		JenV

1. Opening en mededelingen

Buiten reikwijdte

- OTT diensten, toelichting op encryptiestandpunt vanuit EZK

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Dep. VERTROUWELIJK

Buiten reikwijdte

**Minister van Justitie en
Veiligheid**
DGRR_DRC-GC

Datum
1 oktober 2020

Dep. VERTROUWELIJK

Buiten reikwijdte

**Minister van Justitie en
Veiligheid**

DGRR_DRC-GC

Datum

1 oktober 2020

Dep. VERTROUWELIJK

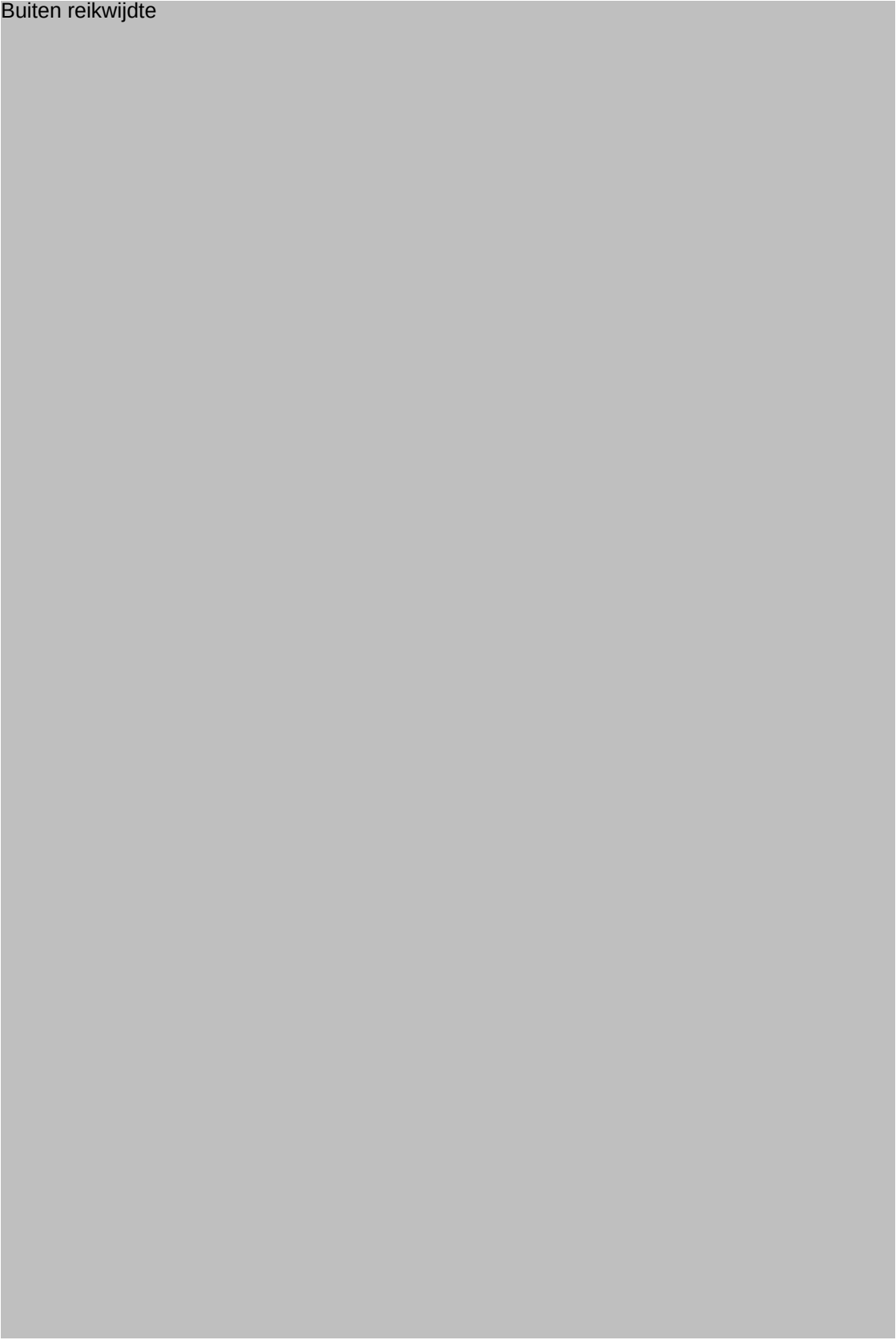
**Minister van Justitie en
Veiligheid**

DGRR_DRC-GC

Datum

1 oktober 2020

Buiten reikwijdte

Dep. VERTROUWELIJK

Pagina 4 van 5

3. Aftapbaarheid van OTT diensten i.r.t. encryptiestandpunt

Mondelinge toelichting door EZK over gewenste additionele processtappen (mogelijk volgt nog schriftelijke informatie vooraf).

Gevraagd: discussie over voorgestelde stappen en gevolgen voor het onderhavige wetsvoorstel.

5.1.2.e geeft een toelichting. Vanuit EZK wordt de doelstelling gesteund dat opsporingsdiensten toegang moeten krijgen tot de OTT-diensten, maar de beveiliging van de communicatie mag daardoor niet verzwakt worden. De ontsleutelingsverplichting opleggen aan OTT-diensten betekent echter wel dat end-to-end encryptie moet ophouden te bestaan. Encryptie zal dan dus verzwakken en dat is in tegenspraak met het Kabinetsstandpunt encryptie. EZK stelt voor een onderzoek in te stellen.

DRC geeft aan dat hier een fundamenteel verschil van inzichten is. Het gaat om een principiële keuze, die door de MCEV al gemaakt is. Gezien het besluit op dat niveau is genomen, ligt het voor de hand om deze impasse eerst aan de bewindslieden voor te leggen en hen met elkaar in overleg te laten treden. De conclusie uit dat overleg kan eventueel terugkomen in een volgend DO, dan kunnen we spreken over consequenties.

Buiten reikwijdte

5. Sluiting

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 29 oktober 2020 12:50
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Draft Council Declaration on Encryption deadline 26 oktober
Bijlagen: 20201021 NL Draft Council Declaration Encryption (st12143.en20).docx

Categorieën: Categorie Rood

Zie bijgevoegd de comments die J&V heeft meegegeven aan de EC inz. Raadsdeclaration on Encryption.

Wat me opvalt is dat J&V in de comments de focus verlegt en hiermee de techniek van encrypten centraal stelt, ipv effectieve innovatieve digitale opsporing die techniek neutraal is.

5.2.1

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 5.1.2.e

M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e - BD/DRC/CV 5.1.2.e @minjenv.nl>
Verzonden: donderdag 29 oktober 2020 12:10
Aan: 5.1.2.e @minbuza.nl' 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e @minbuza.nl' <5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e - BD/PNDV 5.1.2.e @nctv.minjenv.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl' 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl' 5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>
CC: 5.1.2.e BD/DEIA/EU 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e - BD/DRC/CV 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e BD/DRC/CV 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>
Onderwerp: RE: Draft Council Declaration on Encryption deadline 26 oktober

Beste collega's,

Dank aan degenen die commentaar hebben geleverd. Bijgevoegde versie is gedeeld met het voorzitterschap.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

M 06 5.1.2.e
5.1.2.e @minvenj.nl

Van: 5.1.2.e BD/DRC/CV

Verzonden: woensdag 21 oktober 2020 16:56

```
Aan: 5.1.2.e @minbuza.nl' 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e @minbuza.nl' 5.1.2.e  
@minbuza.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl' 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e BD/PNDV  
5.1.2.e @nctv.minjenv.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;  
5.1.2.e @minbzk.nl' 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl'  
5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>  
CC: 5.1.2.e BD/DEIA/EU 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e BD/DRC/CV  
5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e BD/DRC/CV 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e  
BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>
```

Onderwerp: Draft Council Declaration on Encryption deadline 26 oktober

Beste collega's,

Zoals vorige week besproken wordt er een verklaring vormgegeven in de EU over encryptie. Deze verklaring wordt opgesteld door het Duits voorzitterschap van de Raad.

We hebben concept ontvangen waarop we schriftelijk commentaar kunnen leveren. Ik wil iedereen tot maandag 26 oktober de gelegenheid geven om commentaar voor te stellen, dan beoordeel en verwerk ik dat 27 oktober. Zodoende kan ik de deadline van 28 oktober halen.

Weet dat naast deze interdepartementale groep ik dit ook bij de partners in de rechtshandhaving afstem. Sommige van jullie zullen dit verzoek twee keer ontvangen.

Na een snelle analyse denk ik dat het een evenwichtige verklaring is, waar echter vooruit wordt gelopen op 'legislative proposals' en waar ik het niet 'paramount' vind om dit op EU niveau te behandelen maar ik vind het 'important'. Dit vergroot de ruimte om het in de toekomst multilateraal te proberen als het gesprek in de Unie niet van de grond komt.

Het lijkt mij overbodig dit in deze groep te vermelden, maar bijgevoegd concept graag vertrouwelijk behandelen.

Ik hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

M 06 5.1.2.e
5.1.2.e @minvenj.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht

Factsheet Encryptie & Digitale Opsporing

Algemeen (encryptie)

- Encryptie, ofwel versleuteling, is een essentieel middel voor bedrijven en overheden om aangeboden communicatie te beveiligen.
- Aanbieders van Over-The-Top diensten, diensten die via open netwerken worden aangeboden, passen onder meer end-to-end encryptie toe. Hiermee wordt persoonlijke en vertrouwelijke informatie beschermd van de gebruikers van dergelijke diensten.
- End-to-end encryptie betekent dat de inhoud van communicatie van de afzender aan de ontvanger versleuteld is. Het kenmerkende is dat ook de aanbieder geen sleutel heeft om de communicatie in te zien.
- De communicatie is dan ook niet in te zien door derden. End-to-end encryptie is dan ook een belangrijke technologie die bescherming biedt tegen misbruik van derden en bijdraagt aan het versterken van de cyberveiligheid.
- Nationale en internationale cybersecuritydeskundigen stellen dat wanneer er toch sleutels worden ingebouwd (zogenaamde 'backdoors') dat de risico's van misbruik van de communicatie door derden (criminele organisaties, spionagediensten) aanzienlijk vergroot worden. Hiermee wordt het systeem zwakker en dit is een onwenselijke ontwikkeling, aldus de deskundigen. Dit wordt ook onderkend door de Nederlandse overheid (zie het Kabinetsstandpunt over encryptie hieronder).
- Op dit moment is er geen zicht op mogelijkheden om in algemene zin, bijvoorbeeld via standaarden, encryptie producten te verzwakken zonder daarmee de veiligheid van digitale systemen die van encryptie gebruik maken te compromitteren.
- De introductie van *backdoors* verzwakt het vertrouwen van afnemers in de digitalisering en daarmee de digitale economie.
- Het kunnen gebruiken van encryptie versterkt de internationale concurrentiepositie van Nederland en draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Vertrouwen in veilige communicatie en opslag van data is essentieel voor de groeipotentie van de economie, die vooral zit in de digitale economie.
- Overigens is een sterke encryptie ook een speerpunt van overheidsdiensten. Een goede beveiliging (via encryptie) tussen overheid en bedrijfsleven/burgers gewisselde gegevens is hiervoor een randvoorwaarde.

Kabinetsstandpunt encryptie

- De Ministers van J&V en EZK hebben in 2016 het kabinetsstandpunt over encryptie naar de Kamer gestuurd. Bij de realisatie van het document zijn alle departementen en inlichtingen- en veiligheidsdiensten nauw betrokken geweest. De huidige balans is het resultaat van intensieve discussie en zorgvuldige (af)weging.
- Het kabinetsstandpunt geeft aan dat versleuteling (encryptie) gebruikt wordt om het vertrouwelijke karakter en de integriteit van communicatie en data te waarborgen. Encryptie is dan ook een belangrijke technologie om de cyberveiligheid te waarborgen.
- Verder wordt benadrukt dat encryptie het vertrouwen in digitale communicatie bevordert en digitale innovatie aanjaagt. Dit is zeker van belang gezien de toenemende economische spionage bij Nederlandse bedrijven.
- Tegelijkertijd erkent het kabinet dat encryptie een belemmering vormt voor het verkrijgen van voor opsporings-, inlichtingen- en veiligheidsdiensten noodzakelijke informatie wanneer terroristen hiervan gebruikmaken.
- Het kabinet concludeert echter dat het beleidsmatig opleggen van beperkingen aan encryptie of het inbouwen van achterdeurtjes in encryptieproducten om diensten toegang te geven tot informatie onwenselijk is. Dit introduceert *kwetsbaarheden* die ook door kwaadwillende kunnen worden gebruikt. Ook is dit *niet effectief* gezien het feit dat kwaadwillenden makkelijk via andere wegen aan sterke encryptieproducten kunnen komen.

Digitale opsporing

- De opsporings- en veiligheidsdiensten beschikken over diverse digitale bevoegdheden.

- Voor de politie ligt deze basis in de wet Computercriminaliteit III. Deze wet biedt de politie onder meer een hack-bevoegdheid. De politie mag op afstand geautomatiseerde werken, waaronder dus smartphones, routers, computers en slimme apparaten, binnendringen (van verdachten en derde personen) voor de opsporing van ernstige delicten.
- De AIVD en MIVD hebben ruime bevoegdheden op grond van de Wiv 2017. De diensten hebben ten eerste de mogelijkheid om te hacken, deze hackbevoegdheid betreft ook derde personen. Daarnaast hebben de diensten een ruime (onderzoeksgerichte) interceptiebevoegdheid om communicatie via de ether en internetkabel te onderscheppen. Bovendien hebben de diensten de bevoegdheid om een decryptiebevel af te geven. De veiligheidsdiensten kunnen hun diensten inzetten bij niet alleen telecomoperators, maar alle communicatiedienstaanbieders. Dit betreft dus ook OTT-aanbieders.
- EZK is van mening dat de huidige bevoegdheden al een belangrijke basis bieden ten behoeve van de digitale opsporing. De lijn van EZK is dat er meer gekeken moet worden naar het inzetten van deze en andere (dan een aftapverplichting met verplichte decryptie) methodes die mogelijk kunnen bijdragen aan de opsporing.
- Zoals bijvoorbeeld een grotere inzet op technische en personele capaciteit bij opsporingsinstanties, meer kennisuitwisseling tussen landen en meer deskundigheid & trainingen om te anticiperen op technische uitdagingen. Verder moet er ingezet worden op inzet van innovatie van opsporingsmogelijkheden.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 3 november 2020 12:10
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: URGENT - Vervolg DO 5G wetgevingsvoorstel
Bijlagen: Factsheet Encryptie 5.1.2.e nov 2020.docx

Hi 5.1.2.e

Heb zojuist een factsheet inz. encryptie gemaakt.

In een kader pg. 2 heb ik expliciet aandacht voor effectieve opsporing. Dat is in ons geval de kern van het verhaal.

Zie bijgevoegd.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 5.1.2.e

M: +31 6-5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 2 november 2020 19:52

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: URGENT - Vervolg DO 5G wetgevingsvoorstel

Ha 5.1.2.e ,

5.2.1

Groet 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 2 november 2020 18:26

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Re: URGENT - Vervolg DO 5G wetgevingsvoorstel

Hallo 5.1.2.e

Er is geen datum gepland nog. Justitie gaat volgende week met Grapperhaus hierover praten.

Heb jij een voorbeeld dossier voor mij van een BWO?

Dank.

Groet,

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 2 nov. 2020 om 17:48 heeft 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl> het volgende geschreven:

5.1.2.e ben jij al bezig met en dossier voor haar voor BWO (met argumentatie zoals ze vroeg tijdens ons gesprek met haar)?

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: maandag 2 november 2020 15:40

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: RE: URGENT - Vervolg DO 5G wetgevingsvoorstel

Ik heb stas even geappt dat er een BWO aankomt (reactie: kom maar op!)

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 2 november 2020 11:00

Aan: 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: URGENT - Vervolg DO 5G wetgevingsvoorstel

Hallo 5.1.2.e

Ik heb 5.1.2.e gesproken en die wil eerste aanspreekpunt als achtervang voor het geheel zijn.

Gr

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 30 oktober 2020 10:45

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: URGENT - Vervolg DO 5G wetgevingsvoorstel

Ha 5.1.2.e

Ik zou vragen of 5.1.2.e beide backup kunnen zijn (volgens mij zit 5.1.2.e m.n. goed in encryptiedeel en kan 5.1.2.e andere delen dekken). En vragen wie van hun tijdelijk eerste aanspreekpunt wil zijn.

Gr 5.1.2.e

Van 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 30 oktober 2020 09:39

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Fwd: URGENT - Vervolg DO 5G wetgevingsvoorstel

Hi 5.1.2.e

Zie hieronder. Dit DO vindt plaats in de week van mijn afwezigheid. Hoe zie je backup voor je 5.1.2.e ?

Ik kan zelf wel de week ervoor eea voorbereiden?

Gr

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Datum: 30 oktober 2020 om 09:23:26 CET

Aan: 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: FW: URGENT - Vervolg DO 5G wetgevingsvoorstel

Van: Directiesecretariaat - DRC 5.1.2.e @minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 30 oktober 2020 08:44

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e @om.nl' 5.1.2.e @om.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @politie.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@agentschaptelecom.nl](mailto:[redacted]@agentschaptelecom.nl)>; 5.1.2.e [redacted] (Landelijk Parket)'

5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@om.nl](mailto:[redacted]@om.nl)>

CC: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@om.nl](mailto:[redacted]@om.nl)>; 5.1.2.e [redacted] -

BD/DRC/FO 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minjenv.nl](mailto:[redacted]@minjenv.nl)>; 5.1.2.e [redacted] -

BD/DRC 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minjenv.nl](mailto:[redacted]@minjenv.nl)>; Directiesecretariaat - DRC

5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minjenv.nl](mailto:[redacted]@minjenv.nl)>

Onderwerp: RE: URGENT - Vervolg DO 5G wetgevingsvoorstel

Goedemorgen,

Naar aanleiding van alle reacties komt **donderdag 12 november van 16.00 – 17.00 uur** het beste uit.

Ik zal straks een vergader (webex) verzoek sturen.

Hartelijk dank voor de snelle reacties!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]
[redacted]

Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding

070-5.1.2.e [redacted]

5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minjenv.nl](mailto:[redacted]@minjenv.nl)>

Afwezig: woensdag

Van: Directiesecretariaat - DRC 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minjenv.nl](mailto:[redacted]@minjenv.nl)>

Verzonden: donderdag 29 oktober 2020 11:31

Aan: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>;

5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@om.nl](mailto:[redacted]@om.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@politie.nl](mailto:[redacted]@politie.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@agentschaptelecom.nl](mailto:[redacted]@agentschaptelecom.nl)>

CC 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@om.nl](mailto:[redacted]@om.nl)>; 5.1.2.e [redacted] -

BD/DRC/FO 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minjenv.nl](mailto:[redacted]@minjenv.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

BD/DRC 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minjenv.nl](mailto:[redacted]@minjenv.nl)>; Directiesecretariaat - DRC

5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minjenv.nl](mailto:[redacted]@minjenv.nl)>

Onderwerp: URGENT - Vervolg DO 5G wetgevingsvoorstel

Urgentie: Hoog

Besten,

Naar aanleiding van het DO 5G wetgevingsvoorstel van gisteren, 28 oktober, is er besloten om binnen twee weken een vervolgoverleg in te plannen.

Gezien de verschillende agenda's het verzoek voor enige flexibiliteit.

Hierbij het vriendelijk verzoek om z.s.m. een reactie te geven zodat ik

begin volgende week een vergaderverzoek kan sturen.
Alvast hartelijk dank!

Hierbij de volgende mogelijkheden

Vervolg directeurenoverleg 5G wetgevingvoorstel							
Duur 1 uur Locatie; Webex videovergaderen	Woe. 4 november 14.00 – 15.00	Woe. 4 november 16.00 – 17.00	di. 10 november tussen 9.30 – 11.00	woe. 11 november tussen 9.30 – 11.00	Woe. 11 november 16.00 – 17.00	Do. 12 november 14.00 – 15.00	Do. 12 november 16.00 – 17.00
5.1.2.e (EZK)							
5.1.2.e (OM)							
5.1.2.e (Politie)							
5.1.2.e (Agentschap Telecom)							
5.1.2.e (JenV)							
5.1.2.e (JenV)							

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
[Redacted signature]

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding

Turfmarkt 147| 2511 DP | Den Haag |
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T 070 5.1.2.e
5.1.2.e @minienv.nl
www.rijksoverheid.nl/venj

werkdagen: ma, di, do en vrij

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
.....

<image001.png>
<image002.png>
<image003.png>

Factsheet 'E N C R Y P T I E' (kabinetsstandpunt – effectieve opsporing)

Kabinetsstandpunt encryptie

- De Ministers van EZ en van V&J hebben in 2016 het kabinetsstandpunt over encryptie naar de Kamer gestuurd. Bij de realisatie van het document zijn alle departementen en uitvoerings- inlichtingendiensten zeer nauw betrokken geweest.
- Met dit kabinetsstandpunt is tegemoet gekomen aan (D66/Verhoeven) toezeggingen van u tijdens het AO Telecomraad van 10 juni 2015 en van de Minister van V&J tijdens het AO JBZ Raad van 7 oktober 2015.
 - In de brief met het kabinetsstandpunt wordt aangegeven dat versleuteling (encryptie) gebruikt wordt om *het vertrouwelijke karakter en de integriteit van communicatie en data te waarborgen (Telecom kader, des EZK)*.
 - Toepassing van encryptie bevordert het vertrouwen in digitale communicatie en daarmee de benutting van kansen voor innovatie die de digitale economie biedt. Dit is zeker van belang gezien de toenemende economische spionage bij Nederlandse bedrijven.
 - Encryptie vormt tegelijkertijd een belemmering voor het verkrijgen van voor opsporings-, inlichtingen- en veiligheidsdiensten noodzakelijke informatie wanneer terroristen hiervan gebruikmaken. In deze brief wordt aan deze zorgvuldige balans een invulling geven.
 - Het beleidsmatig opleggen van beperkingen aan encryptie of het inbouwen van achterdeurtjes in encryptieproducten om diensten toegang te geven tot informatie is onwenselijk. Dit introduceert *kwetsbaarheden* die ook door kwaadwillende kunnen worden gebruikt. Ook is dit *niet effectief* gezien het feit dat kwaadwillenden makkelijk via andere wegen aan sterke encryptieproducten kunnen komen.
 - Uitbreiding van mogelijkheden voor diensten om goed hun werk te (blijven) doen, moet primair worden gezocht in
 - *de uitbreiding van de bevoegdheden als voorzien in de herziening van de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten en Wet op computercriminaliteit*
 - *opdoen kennis en deskundigheid;*
 - *innovatie op opsporingsmogelijkheden, -methoden, inzet innovatieve hoogwaardige technologieën;*
 - *effectieve grensoverschrijdende samenwerking.*

2016 is met D66 Amendement ingestemd inz. versterking van encryptie

- Tijdens de totstandkoming van het kabinetsstandpunt heeft het parlement ingestemd met het D66-amendement om de ontwikkeling en versterking van encryptie te ondersteunen door € 0,5 miljoen te doneren aan open source encryptie projecten.
- M.b.t. het amendement heeft EZK in 2016 besloten om NLnet foundation te belasten met de uitvoering hiervan. NL.net (vanuit Nederland opererende ideële fonds) investeert vanuit het collectief belang in duurzame beveiliging door middel van inzet van hoogwaardige cryptografische technologie.

Politiek krachtenveld op het moment van lancering Kabinetsstandpunt inz. encryptie

- D66 is sterk voorstander van de beschikbaarheid van sterke encryptie.
- Groot deel van de Tweede Kamer is tegen de wens van de AIVD om de encryptie van WhatsApp en andere chatdiensten te verzwakken. AIVD, was destijds in een interview kritisch over het kabinetsstandpunt en liet weten dat AIVD het liefst ziet dat encryptie in apps als WhatsApp beperkt wordt om de antiterrorismeactiviteiten te faciliteren. D66 hekelt de angst die de AIVD zonder enig bewijs- probeerde te verspreiden en vind dat AIVD vergaande nieuwe bevoegdheden eist zonder de noodzaak ervan te onderbouwen".
- *ChristenUnie, SP en PvdA menen dat het verzwakken van encryptie de integriteit van heel het internet aantast.*

DRAAGVLAK / STANDPUNTEN STEAKHOLDERS: Het bedrijfsleven en voorvechters van privacy zijn voorstander van sterke encryptie.

RELATIE REGEERAKKOORD: ‘

- Digitale overheid 2017’ is een speerpunt van het regeerakkoord. Een goede beveiliging (via encryptie) van o.a. tussen overheid en bedrijfsleven gewisselde gegevens is hiervoor een randvoorwaarde.

DEPARTEMENTEN:

- Het kabinetsstandpunt inz. encryptie is opgesteld in samenspraak met V&J, BZ, en BZK en de diensten AIVD en MIVD. Bij dit onderwerp is sprake van tegengestelde belangen. De huidige balans (zowel kwantitatief als kwalitatief) en formulering in de brief is het resultaat van intensieve discussie en zorgvuldige (af)weging.
- Alle partijen hebben unaniem ingestemd met deze brief.

EZK lijn; BELANG ENCRYPTIE

- Voor bedrijven is encryptie essentieel om hun informatie veilig te kunnen bewaren en versturen.
- Het kunnen gebruiken van encryptie versterkt de internationale concurrentiepositie van Nederland en draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat.
- Vertrouwen in veilige communicatie en opslag van data is essentieel voor de groeipotentie van de economie, die vooral zit in de digitale economie.
- *Backdoors:* Voor EZ is het van belang dat er geen verplichting komt voor backdoors of een algemene verzwakking van encryptie (zoals ook door vrijwel alle EU-lidstaten wordt aangegeven en is opgenomen in het kabinetsstandpunt over Encryptie).
- *End to end encryptie* zoals in Whatsapp moet mogelijk blijven. De whatsapp-gebruikers wisselen namelijk de sleutels alleen uit aan elkaar, zonder tussenkomst van in dit geval Whatsapp. Een ieder (overheids)grijpen hierop impliceert in zijn algemeenheid dat dan toch gewerkt wordt aan het verzwakken/ aan het verbieden of beperken encryptie hetgeen niet in lijn is met het kabinetsstandpunt.
- *Opsporing:* de lijn is dat er meer gekeken moet worden naar het inzetten van andere efficiëntere bevoegdheden en effectieve methodes die mogelijk kunnen bijdragen aan de opsporing.
- *Deskundigheid en Capaciteit diensten:* Ingezet moet worden op technische en personele capaciteit bij opsporingsinstanties, meer kennisuitwisseling tussen landen en meer deskundigheid & trainingen om te anticiperen op technische uitdagingen.

EZK lijn m.b.t - EFFECTIEVE INNOVATIE OPSPORING

- **Effectieve opsporing mag niet leiden tot introductie van zwakheden in encryptie, security innovaties en dus digitale veiligheid. Het is in publiek, economisch en maatschappelijk belang dat juist opsporings- en inlichtingendiensten (net zoals Defensie in klassieke zin) INNOVATIE omarmen en daarin investeren (kennis, deskundigheid, samenwerking).**
- **De digitale wereld om ons heen verandert. Hoogwaardige innovatieve technologieën zijn van cruciaal belang voor de digitale economie. Dit impliceert wel dat de diensten niet kunnen verlangen dat klassieke opsporingsmethoden in innovatieve digitale economie en dus vergevorderde digitale security-innovaties, effectief blijven werken. Tenzij de digitale innovatieve wereld zich aan de klassieke opsporingsdiensten aanpast en hiermee de geavanceerde cybersecurity diensten zoals encryptie verboden worden.**

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 9 november 2020 18:25
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Graag jullie aandacht voor advisering Grapperhaus
Bijlagen: DOMUS-20275439-v1-bewindspersonenoverleg_aftappen_OTT-dienstverleners def.docx

5.1.2.e

Prima aanvullingen, vooral de argumenten uit brief 2015. Dat is heel sterk.

Wat mij betreft verder prima zo.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 5.1.2.e

M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 9 november 2020 17:50
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Graag jullie aandacht voor advisering Grapperhaus

Beste allen,

Op zich goede nota

Ik heb toch nog wat zitten sleutelen aan de nota om te kijken of hij nog verder versterkt kan worden.

Lijn is goed, maar heb twee dingen gedaan:

- Procesmatig stuk uitgebreid (met norm hoe we binnen kabinet hebben afgesproken te werken, geeft naast inhoud stas breder procesmatig argument waarom we nu niet verder kunnen)
- En op inhoud meer eigen argumenten van NCTV gebruikt in plaats van dat 5.2.1 Ook beperkte effectiviteit en makkelijk te omzeilen toegevoegd.
- Tevens aangegeven wat we in media kunnen verwachten

Eens hiermee, helpt dit?

Gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 9 november 2020 15:48
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Re: Graag jullie aandacht voor advisering Grapperhaus

Dank nog 5.2.1

. Grt

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 8 nov. 2020 om 17:09 heeft 5.1.2.e
@minezk.nl> het volgende geschreven:

Ter info, NCTV ook 5.2.1 hoop ik om intern gebalanceerd verhaal te stimuleren.

Gr 5.1.2.e

Verzonden vanuit Mail voor Windows 10

Van: 5.1.2.e

Verzonden: zondag 8 november 2020 17:02

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: Graag jullie aandacht voor advisering Grapperhaus

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

A.s. dinsdag spreken jullie collega's 5.1.2.e en 5.1.2.e als ik het goed heb met Grapperhaus over het verplichten van OTT-dienstverleners (zoals WhatsApp) tot het opleveren van onvercijferd berichtenverkeer.

Ik snap de behoefte vanuit opsporing, maar wil jullie aandacht vragen voor de ernstige potentiële consequenties hiervan op de beveiliging van ons berichtenverkeer en dat jullie zeker stellen dat deze in de advisering naar Grapperhaus worden meegenomen zodat hij zich een evenwichtig beeld kan vormen.

Als OTT dienstverleners hun berichtenverkeer onvercijferd moeten kunnen opleveren voor een enkel geval, dan betekent dit de-facto een verzwakking van hun huidige beveiligingsmethodiek en dus een slechtere beveiliging voor eenieder die gebruik maakt van die OTT dienstverlening. In het enkele jaren geleden o.l.v. de NCTV opgestelde interdepartementale encryptiestandpunt wordt dat beschreven en was dat o.a. de reden om geen verzwakking van encryptie te willen afdwingen.

Zie voor het encryptiestandpunt bijgevoegde link:

<https://blog.cyberwar.nl/2015/11/dutch-kabinetstandpunt-over-encryptie-pending/>

Ook heb ik de interne adviseringsnota van NCTV aan MJenV van destijds daarover toegevoegd. Tevens gevoegd twee krantenartikelen die een indruk geven wat voor artikelen we kunnen verwachten in de media als we OTT dienstverleners gaan dwingen tot het gebruik van zwakkere encryptie.

Voorts vind ik deze lijn onverenigbaar met het lopende traject waarin wij telecomaanbieders dwingen vergaande maatregelen te treffen om berichtenverkeer (een van de TBB's) te beveiligen tegen statelijke actoren. Het voorstel om berichtenverkeer van OTT-dienstverleners minder goed te beveiligen, gaat hier lijnrecht tegen in.

Nogmaals, ik snap en onderschrijf de behoefte van opsporingsinstanties om bij berichtenverkeer te kunnen, maar denk dat de keuze om dat te doen via een verzwakking van de encryptie zeer grote negatieve effecten heeft, slecht te verdedigen is en m.i. niet de juiste weg.

Hartelijke groet, 5.1.2.e

<Artikel VK 260816.docx>

<Beperken van versleuteling chatdiensten is fictie_FD0916.docx>

<Opleg MinVenJ.docx>

Van: 5.1.2.e
 Verzonden: dinsdag 10 november 2020 06:56
 Aan: 5.1.2.e
 Onderwerp: Bericht Volkskrant

‘Europese Raad morrelt aan versleuteling van WhatsApp’

Huib Modderkolk
Amsterdam

Privacy-voorzitters en politici slaan alarm: zij waarschuwen dat de Europese Raad de versleuteling van chatdiensten zoals WhatsApp en Signal zou willen verzwakken om autoriteiten toegang te geven tot versleutelde berichten. Dit zou blijken uit een conceptvoorstel van de Raad, dat maandag uittekte.

In het voorstel staat dat ‘autoriteiten’ rechtmatige toegang dienen te hebben tot data om georganiseerde misdaad en terrorisme te bestrijden. ‘Een heel slecht idee’, reageerde D66-Kamerlid Kees Verhoeven meteen toen het conceptvoorstel opdook. ‘Nederland moet tegenstemmen.’

Chatdiensten zoals WhatsApp en Signal werken met een protocol dat ervoor zorgt dat berichten tussen gebruikers zijn versleuteld. Dat betekent dat als de communicatie ergens onderweg wordt onderschept het alleen door de verzender en de ontvanger te openen is.

Elke keer dat gebruikers communiceren, maken zij nieuwe sleutels aan die niemand anders heeft. De bedrijven die de versleuteling aanbieden, kunnen daardoor ook zelf niet bij de inhoud van de communicatie. Ze hebben geen supersleutel waarmee ze hun versleuteling ongedaan kunnen maken.

Versleuteling vormt daarmee een cruciale schakel in het dagelijkse internetverkeer. Het zorgt er bijvoorbeeld voor dat we veilig online berichten kunnen doen, veilig kunnen mailen of DigID kunnen gebruiken. Dit soort versleutelde communicatie is voor journalisten, activisten en dis-

sidenten in sommige landen zelfs van levensbelang: zij vertrouwen erop dat overheden niet kunnen meekijken.

Daarop vertrouwen kan alleen als de versleuteling goed werkt en 100 procent veilig is. Als WhatsApp op last van een overheid een achterdeur inbouwt of een supersleutel maakt, is de encryptie niets meer waard. Want als én iemand de versleuteling kan kraken, kan elke partij daar misbruik van maken. Als Europese opsporingsdiensten het kunnen, kunnen Chinese inlichtingendiensten het ook. Of criminelen. Of terroristen.

Dat betekent dat klokkenluiders, journalisten, dissidenten en ook burgers die willen vertrouwen op honderd procent veilige communicatie, dat niet meer kunnen. Daarom worden privacyvoorzitters, liberale politici en cryptografen mensen alert als overheden een stap in een deegelijke richting zetten.

Want ondanks die grote belang van goede versleuteling is er ook al jarenlang oeverde over. Want zij zou het werk van opsporingsdiensten bemoeilijken. Vandaar dat er vaak nu een terroristische aanslagplekdoelen komen om de versleuteling zwakker te maken, om een achterdeur te laten inbouwen of een masterkey aan opsporingsdiensten te geven.

Minister Feit Grapperhaus fantaseerde in 2015 over een achterdeur om bij versleutelde communicatie te komen, oud-AVD-baas Rob Bertholees uitte al eens zijn onvrede over versleuteling en ook de Eerste minister van Binnenlandse Zaken Amber Rudd wilde in 2017 kunnen meekijken met WhatsApp-berichten.

In 2018 is er dus het Europese voorstel waarin wordt gezocht naar een balans tussen enerzijds veiligheid en privacy, en an-

Grondstation voor spraak- en data-interceptie van het ministerie van Defensie en de AIVD nabij het Friese Bunnik.
Foto Lex van Lieshout / ANP

Overheden klagen al langer over de moeilijke toegang tot waardevolle data

derzijds de slagkracht van opsporingsdiensten. Een Oostenrijks radiostation ging ermee aan de haal en claimde dat de Europese Unie WhatsApp en Signal zou gaan dwingen ‘masterkeys’ uit te geven.

Dit leidde tot onrust bij onderzoekers en politici. En bij organisaties zoals Bits of Freedom, die er een verbod op encryptie in zagen. ‘Encryptie verbieden is niet de oplossing. Zorgelijke onontwikkeling’, reageerde Bits of Freedom.

Het woord ‘masterkey’ staat niet expliciet in het Europese voorstel, noch het kraken of het verbinden van versleuteling. De Europese Raad wil naar eigen zeggen een dilemma bespreekbaar maken. En wil daarvoor ook het gesprek aangaan met de technologie sector en met universiteiten.

Privacy-organisaties en cryptografen zijn er echter niet gsmist op: overheden klagen al langer over versleuteling en de moeilijke toegang tot waardevolle data. En vanwege de aard van encryptie - het bestaat ofwel voor iedereen of het is waarloos - zien de organisaties elke poging tot een gesprek daarover in feite als een oorlogverklaring.

Zoals Europarlementariër Sophie in 't Veld reageerde toen ze erop werd gewezen dat het voorstel geen verbod op de versleuteling van WhatsApp betreft: ‘De werkelijkheid is cynischer. Er is al jaren een zeer sterke push voor een verbod op encryptie. En de Raad met zijn gebrek aan transparantie is al decennia een ideaal platform om dit soort plannen door te drukken zonder al te veel gedoe.’

Hier ook gekrakeel bij tellen poststemmen?

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 11 november 2020 17:00
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: DOMUS-20275439-v1-bewindspersonenoverleg_aftappen_OTT-dienstverleners def (002)
Bijlagen: DOMUS-20275439-v1-bewindspersonenoverleg_aftappen_OTT-dienstverleners def (002).docx

Heren,

Als het BWO komt zou dit wat mij betreft de aanbiedingsnota zijn.
Jullie nog opmerkingen?

Ik ga spreektekst hie rook op aan passen.

Gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 11 november 2020 19:26
Aan: 5.1.2.e)
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Spreektekst BWO
Bijlagen: 201111 Spreektekst BWO.docx

Ook spreektekst in lijn gebracht met vanmiddag verzonden nota.
Mochten jullie opmerkingen hebben, laat het weten.

Gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 12 november 2020 01:45
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Spreektekst BWO
Bijlagen: DOMUS-20275439-v1-bewindspersonenoverleg_aftappen_OTT-dienstverleners def 5.1.2.e docx

Hi 5.1.2.e

Prima nota, helemaal zoals besproken. Een paar kleine suggesties. Toen ik de nota las wilde ik eveneens kleine aanvulling doen n.a.v. bericht in de volkskrant van vandaag over versleuteling. Zag voorts dat je zelf exact het zelfde stukje in de voetnoot hebt geplaatst. Helemaal goed

Wat mij betreft ok zo.

By the way; ook bij dossier behoud aftapverplichting inbound roaming beweegt J&V nu van nationale normstelling in TW (waar wij niet happy mee zijn) richting Europese aanpak. Dat heeft natuurlijk onze voorkeur, maar moet nog wel in het Brusselse geadresseerd worden. 5.2.1

Groet,
5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 5.1.2.e

M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 11 november 2020 19:26
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Spreektekst BWO

Ook spreektekst in lijn gebracht met vanmiddag verzonden nota. Mochten jullie opmerkingen hebben, laat het weten.

Gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [redacted]@apple.com>
Verzonden: dinsdag 17 november 2020 16:17
Aan: 5.1.2.e [redacted]
CC: 5.1.2.e [redacted]
Onderwerp: Re: Reactie op artikel uit de WiV

Categorieën: Categorie Rood

Dag 5.1.2.e [redacted]

Bij mijn weten is dat bij end-to-end versleuteling niet mogelijk. Zie ook dit artikel van Huib Modderkolk: <https://www.volkskrant.nl/cs-b4728a8d>

De meest relevante passage heb ik hieronder gezet:

..... Chatdiensten zoals WhatsApp en Signal werken met een protocol dat ervoor zorgt dat berichten tussen gebruikers versleuteld zijn. Dat betekent dat als de communicatie ergens onderweg wordt onderschept het alleen voor verzender en ontvanger te openen is. Elke keer dat gebruikers communiceren, maken zij nieuwe sleutels aan die niemand anders heeft. De bedrijven die de versleuteling aanbieden, kunnen daarom ook niet bij de inhoud van de communicatie. Ze hebben geen supersleutel waarmee ze alle versleuteling ongedaan kunnen maken.....

Hartelijke groet, kind regards,

5.1.2.e [redacted]
 Government Affairs Nederland
 5.1.2.e [redacted]@apple.com

Op 17 nov. 2020, om 12:42 heeft 5.1.2.e [redacted]
 5.1.2.e [redacted]@minezk.nl> het volgende geschreven:

Hallo 5.1.2.e

Dank. Echter er moet toch op de een of andere manier iets ontsleuteld worden door de aanbieder. Ik ben heel benieuwd hoe je dit als bedrijf voor elkaar kan krijgen zonder dat de encryptie afgezwakt wordt.

Gr

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@apple.com>

Verzonden: dinsdag 17 november 2020 12:03

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: Reactie op artikel uit de WiV

Dag 5.1.2.e

Dat artikel uit de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten zegt: "De diensten zijn bevoegd [...] zich te wenden tot degene van wie redelijkerwijs vermoed wordt dat hij kennis draagt van de wijze van versleuteling van de desbetreffende gesprekken, telecommunicatie of gegevensoverdracht met de opdracht alle noodzakelijke medewerking te verlenen tot het ontsleutelen van de gegevens door hetzij deze kennis ter beschikking te stellen, hetzij de versleuteling ongedaan te maken. *Een opdracht ziet niet op het inbouwen van het afzwakken van de encryptie van de systemen of op het inbouwen van toegang tot de systemen om ontsleutelde gegevens te verkrijgen.*"

Het vetgedrukte lijkt mij in deze context het meest relevante deel :) En bij mijn weten heeft hetgeen erboven staat niet in onze richting plaatsgevonden. Kan niet oordelen of dat richting andere bedrijven wel het geval is geweest, maar dat weten ze bij Justitie vast wel zelf.

Hartelijke groet, kind regards,

<image001.gif>

5.1.2.e

Government Affairs Nederland

5.1.2.e <5.1.2.e@apple.com>

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 19 november 2020 13:24
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Factsheet Encryptie tbv gesprekken MP

Categorieën: Categorie Rood

Thanks voor het doorzetten 5.1.2.e @ 5.1.2.e mocht er nog iet onduidelijk zijn hoor ik het graag.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 19 november 2020 13:22
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Factsheet Encryptie tbv gesprekken MP

Hallo 5.1.2.e

5.1.2.e is onze dossierhouder encryptie. Kan je hem ook aanspreken? Hij weet precies wat er in Europa speelt.

Gr

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 19 november 2020 13:15
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Factsheet Encryptie tbv gesprekken MP

Hi 5.1.2.e

A.s. dinsdag spreekt de MP met Apple en Google. Vanuit AZ dan ook het verzoek om een (achtergrond) factsheet aan te leveren, zie hieronder de uitvraag. Kan jij zorgen voor een afgestemde lijn met J&V? Als je deze uiterlijk morgen om 17 uur bij mij in de werkvoorraad hebt dan kan 5.1.2.e er nog naar kijken voor het terug naar AZ moet.

Alvast bedankt!

Groet,

5.1.2.e

Encryptie

- Er wordt momenteel door J&V gewerkt aan een wetsvoorstel om encryptie te verbieden bij online communicatiediensten, waarbij EZK is betrokken. E.e.a. leidt tot zorgen bij techbedrijven, bijv. de voorgenomen internetconsultatie hierover in dec.
- Graag ontvangen we een met J&V afgestemd fiche met achtergrondinformatie hierover en de laatste stand van zaken, aangevuld met mogelijke spreekpunten voor de MP. We nemen aan met name aanhoren en geen toezeggingen, maar horen graag als dat anders is.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 30 november 2020 13:32
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Verzoek 5.1.2.e - Apple

Hi 5.1.2.e

Volgende week dinsdag komt Apple op bezoek bij de Stas. 5.1.2.e zei oorspronkelijk dat hij het over de DSA wilde hebben. Vandaar dat het in onze agenda's is gekomen. 5.1.2.e en ik hadden echter allebei het idee dat hij niet de DSA maar de DMA bedoelde. In ons kennismakingsgesprek een week of anderhalf geleden bleek namelijk al dat 5.1.2.e de dossiers niet uit elkaar weet te houden. Hij begrijpt daardoor ook niet of de DSA Apple raakt, en zo ja, hoe.

5.1.2.e heeft inmiddels gebeld met 5.1.2.e. Daaruit bleek dat Apple het inderdaad over de DMA wil hebben. Ook encryptie willen ze bespreken. De DSA is zodoende van de agenda. Maar goed ook, want aangezien 5.1.2.e nog niet begrijpt wat dat dossier inhoudt zou hij alleen maar voor verwarring kunnen zorgen als je het mij vraagt.

Gevolg is wel dat het voor mij niet meer logisch is dat jij hier bij hoeft te zitten. Aangezien voor DE alleen encryptie nog op de agenda staat is het logischer dat 5.1.2.e aanschuift volgens mij. Wat denk jij?

Groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 27 november 2020 17:35
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Verzoek 5.1.2.e - Apple

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Buiten reikwijdte

5.1.2.e gaf aan ook nog kort encrypty en OTP te willen bespreken. Ik begreep van 5.1.2.e dat 5.1.2.e hier al over in contact is met 5.1.2.e. Lukt het jou om uiterlijk dinsdag 12.00 hiervoor spreekpunten en een toelichting aan te leveren?

Buiten reikwijdte

Zouden jullie ook vast 5.1.2.e kunnen laten weten dat deze nota eraan komt voor haar medeparaaf? Ik hoop de voorbereiding donderdag de lijn in te kunnen doen.

Alvast bedankt en een fijn weekend gewenst!

Groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 26 november 2020 10:46

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Verzoek 5.1.2.e - Apple

Ha 5.1.2.e

Buiten reikwijdte

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 25 november 2020 14:40

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Verzoek 5.1.2.e - Apple

Buiten reikwijdte

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 25 november 2020 12:23

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: FW: Verzoek 5.1.2.e - Apple

Ter info

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 25 november 2020 11:03

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: Verzoek 5.1.2.e - Apple

Goedemorgen 5.1.2.e

5.1.2.e heeft bij afwezigheid van 5.1.2.e mij al aantal keer gebeld/geappt hoe het met afspraak tussen Apple en Stas staat in kader van DSA (en DMA). Kunnen jullie hem een update geven?

Dank en hartelijke groet,

5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Directie Communicatie

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

T: 06 5.1.2.e

E: 5.1.2.e @minezk.nl

www.rijksoverheid.nl/ezk

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten. This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [Secretariaat MC](#)
Aan: 5.1.2.e
Cc: [Secretariaat MC](#); [MC MT](#); [KG Mededinging](#); 5.1.2.e
Onderwerp: BHM: 20302220 - Gesprek Apple 8 december 2020
Datum: vrijdag 4 december 2020 09:00:52
Bijlagen: [DOMUS-20299217-Gesprek Apple 8 december 2020.DOCX.DRF](#)
[DOMUS-20302179-Bijlage 1 -](#)
[_Factsheet mededinging en digitalisering \(poortwachtersfunctie van platforms\).DOCX.DRF](#)

Beste collega's,

Bijgaand de nota zoals deze aan de Stas wordt verzonden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Directie Mededinging en Consumenten
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2^e etage B-zuid | 2500 EK | Den Haag

Telefoon: 06 – 5.1.2.e

Email: 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)

Op woensdag niet aanwezig

Bij een bezoek aan het Ministerie is een geldig identiteitsbewijs verplicht.

TER INFORMATIE

Aan de Staatssecretaris

Chief EconomistDirectie Mededinging en
Consumenten**Auteur**

5.1.2.e

T 070

5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl

nota

Gesprek Apple 8 december 2020

Datum

1 december 2020

Kenmerk

CE-MC / 20299217

BHM: 20302220**Kopie aan**

KG_Mededinging

5.1.2.e

Bijlage(n)

1

Parafenroute

5.1.2.e

5.1.2.e

5.2.1

5.1.2.e

Advies

U kunt kennis nemen van onderstaande voorbereiding en spreekpunten

5.2.1

- Mocht de DMA inderdaad encryptievraagstukken opleveren zal Nederland die serieus nemen. Nederland ziet het belang van goede encryptie

5.2.1

Ontvangen BBR

5.2.1

Chief Economist
Directie Mededinging en
Consumenten

Kenmerk
CE-MC / 20299217

5.2.1

5.2.1

Kenmerk
CE-MC / 20299217

2. Encryptie

Spreekpunten

- *U kunt aangeven dat de beveiliging van digitaal berichtenverkeer van groot belang is voor Nederlandse burgers en het bedrijfsleven. Het leidt tot vertrouwen in de digitale economie en meer weerbare cyberbeveiliging. Dit is ook het kabinetsstandpunt.*
- *De insteek van het kabinet is om eventuele voorgestelde acties altijd in het licht van het kabinetsstandpunt te beoordelen en afzwakking van encryptie te voorkomen. Dit betekent dat ook voorstellen op Europees niveau die encryptie raken kritisch bestudeerd dienen te worden.*
- *Tegelijkertijd is toegang tot digitale gegevens belangrijk voor bevoegde autoriteiten om strafbare feiten op te sporen en de nationale veiligheid te beschermen.*
- *Daarom mag ook van Apple worden verwacht dat Apple met hun expertise samen met Nederland meewerkt aan Europese verkenning naar innovatieve opsporingsmogelijkheden, opsporingsmogelijkheden die in de digitale arena effectief zijn.*

5.2.1

Chief Economist
Directie Mededinging en
Consumenten

Kenmerk
CE-MC / 20299217

Achtergrond encryptie/Europese verkenning

- Op grond van de huidige Europese regelgeving (ePrivacy richtlijn en de Telecomcode), hebben de aanbieders van openbare netwerken en diensten de plicht om het vertrouwelijke karakter van communicatie te waarborgen.
- Bedrijven en overheden passen dan ook sterke encryptie toe om hun communicatie en data te beveiligen. Dit geldt ook voor aanbieders van Over-The-Top (OTT) diensten (zoals Apple en Facebook).
- Het *kabinetsstandpunt inzake encryptie* benadrukt het belang van sterke encryptie. Het kabinet concludeert dat het onwenselijk is om maatregelen, zoals verplichting tot ontsleuteling(!), aan te nemen die encryptie beperken. Een verplichting tot ontsleuteling leidt immers tot zwakkere encryptie, (onbevoegde) derden kunnen dan toegang tot de versleutelde informatie verkrijgen. Dit kan grote veiligheidsrisico's met zich meebrengen (bijv. inmenging van buitenlandse spionagediensten).
- Aanvullend heeft de Tweede Kamer november jl. ingestemd met de motie Baudet waarin de regering wordt opgeroepen niet akkoord te gaan met enig voorstel om versleuteling van berichtgeving te verbieden.
- Tegelijkertijd dienen opsporings- en veiligheidsdiensten wel over adequate middelen te beschikken in het digitale domein zonder aan sterke encryptie af te doen. Momenteel beschikken de diensten over hack-bevoegdheden op grond van het Wetboek van Strafvordering en de Wiv.
- Om de doelstelling van digitale opsporing te versterken, is er een Europese Raadsverklaring over encryptie gepubliceerd. Daarin is opgenomen dat er op EU-niveau een discussie wordt gestart met andere lidstaten, bedrijfsleven, techno-industrie en academische wereld/R&D over sterke encryptie waarbij (1) het gebruik van sterke encryptietechnologie wordt gewaarborgd en (2) de bevoegde autoriteiten tegelijkertijd op een wettige en gerichte manier toegang verkrijgen tot gegevens.
- Technische oplossingen voor het verkrijgen van toegang tot versleutelde gegevens moeten voldoen aan de beginselen van wettigheid, transparantie, noodzaak en evenredigheid. EZK zal deze exercitie uitermate kritisch volgen.
- Om dit evenwicht te creëren is een brede samenwerking met o.m. Apple (maar ook Facebook en Google) noodzakelijk. Het is ook in hun belang dat zowel economisch als opsporingsbeleid gediend wordt. Europa is immers een grote afnemer van deze digitale diensten.

Achtergrond deelnemers

5.1.2.e

Buiten reikwijdte

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 15 december 2020 10:21
Aan: 5.1.2.e
 5.1.2.e
 5.1.2.e
 5.1.2.e
 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Raadsresolutie Encryptie aangenomen door de Raad
Bijlagen: eindversie ST_13084_2020_REV_1_en.pdf; TK Raadsconclusies over rechtmatige toegang tot versleuteld bewijs.docx

Categorieën: Categorie Rood

De EU-Raad heeft op 14 dec. een resolutie aangenomen inz. 'Security through encryption and security despite encryption'. Deze vormt het startpunt om tezamen met internet dienstverleners een inventarisatie uit te voeren naar technische mogelijkheden voor rechtmatige toegang tot versleuteld bewijs.

J&V is van mening dat sterke encryptie het werk van de diensten belemmert. Dat is natuurlijk niet het doel van sterke encryptie. 5.2.1

Duidelijk is dat de Raad stelt dat het de ontwikkeling en het gebruik van sterke encryptie steunt. Er komt lig inventarisatie naar technische oplossingen die beschermende waarde van versleuteling hoog te houden, terwijl de negatieve effecten voor opsporings- en inlicht en veiligheidsdiensten worden verminderd.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 - 5.1.2.e

M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e BD/DRC/CV 5.1.2.e @minjenv.nl>
Verzonden: maandag 14 december 2020 19:24
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e - BD/DRC/CV 5.1.2.e @minjenv.nl>;
 5.1.2.e @minbuza.nl' 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e @minbuza.nl' 5.1.2.e
 @minbuza.nl>; 5.1.2.e - BD/PNDV 5.1.2.e @nctv.minjenv.nl>;
 '5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl'
 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @mindef.nl' 5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minbzk.nl>
CC: 5.1.2.e - BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e BD/DRC/CV
 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e BD/DEIA/EU 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e BD/DEIA/EU 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e
 BD/DRC/CV 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e BD/DRC/GC 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e BD/DRC/CV 5.1.2.e @minjenv.nl>

Onderwerp: Raadsresolutie Encryptie

Beste collega's,

Sinds vanochtend 10:00 is bijgevoegde raadsresolutie openbaar en zojuist is ook de bijgevoegde brief verstuurd. De raadsresolutie is hier te vinden: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/12/14/encryption-council-adopts-resolution-on-security-through-encryption-and-security-despite-encryption/>

Ik wil jullie hartelijk bedanken voor de afstemming en het begrip voor de effecten van versleuteling op de opsporings- en inlichtingen en veiligheidsdiensten. We staan aan het begin van een nieuw traject waarvan de uitkomst nog onzeker is. Gedurende en aan het einde van het traject hoop ik op jullie actieve bijdrage in het afwegen van de eventuele verschillende technische oplossingen.

Met onze beleidsverantwoordelijkheden vertegenwoordigen we allemaal zwaarwegende en legitieme belangen die gezamenlijk moeten vormgeven aan een open, vrij en veilig internet. Ieder vanuit onze eigen (wettelijke) taak. Ik kijk uit naar een verdere constructieve samenwerking zoals deze de afgelopen maanden heeft plaatsgevonden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

M 065.1.2.e
5.1.2.e @minvenj.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 11:47
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Documenten aftappen OTT
Bijlagen: DOMUS-20275439-v1-bewindspersonenoverleg_aftappen_OTT-dienstverleners def (002).docx; Factsheet Encryptie en Digitale Opsporing nov 2020.docx; 201111 Spreektekst BWO.docx

5.1.2.e conform toezegging vanmorgen.

Het kabinetsstandpunt over encryptie kan je hier vinden:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/01/04/tk-kabinetsstandpunt-encryptie>

Gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: donderdag 12 november 2020 16:19
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Laatste versies documenten

Hoi 5.1.2.e

Hierbij de laatste versies van de documenten zoals door 5.1.2.e en mij opgesteld.
Sla jij deze in Domus op in juiste behandelmap?

Groet 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 15:08
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: 210105 Nota ACEV def
Bijlagen: 210105 Nota ACEV def.docx

Categorieën: Categorie Rood

Ha 5.1.2.e

In vervolg op ons overleg hierbij mijn reactie op de nota.

JenV gaf op jouw vraag vanmorgen aan dat het doel is: "Kort samengevat, willen we een besluit hoe verder met het wetgevingstraject en de aftapbaarheid van elektronische communicatiediensten, omdat we het eerdere besluit van de MCEV niet meer kunnen uitvoeren."

Ik lees dat niet goed terug in de nota. Vandaar ook wat suggesties. 5.2.1

Ik zou het daarom ook niet willen framen als een geschil tussen JenV en EZK, maar gewoon een beleidsvoorstel dat we beiden op zijn merites nader moeten beschouwen.

Als het nodig is moeten we escaleren (vandaar ook 5.1.2.e in cc, weet niet of 5.1.2.e bereikbaar is).

Gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 18:07
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: 210105 Nota ACEV def
Bijlagen: 201111 Spreektekst BWO.docx; eindversie ST_13084_2020_REV_1_en.pdf; TK Raadsconclusies over rechtmatige toegang tot versleuteld bewijs.docx

Categorieën: Categorie Rood

Inhoudelijk kan geput worden uit bijgaande tekst. Aangevuld met proceselementen die jij aangeeft rond handige werkwijze ACEV/MCEV.

5.2.1 Vragen over effectiviteit en proportionaliteit bij een voorstel zijn legitieme vragen om te stellen en niet beantwoord.
 5.2.1 Het encryptiestandpunt is overigens kabinetsbeleid, dus als je daar tegenin gaat met een nieuw voorstel heb je wel wat uit te leggen lijkt me. BZ (mensenrechten) en BZK (grondrechten, privacy) zijn medestanders van sterke encryptie. NCTV ook vanuit cybersecurity.

Tevens nog gevoegd de EU-Raadresolutie van 14 dec. een resolutie inz. 'Security through encryption and security despite encryption'. Deze vormt het startpunt om tezamen met internet dienstverleners een inventarisatie uit te voeren naar technische mogelijkheden voor rechtmatige toegang tot versleuteld bewijs. Duidelijk is dat de Raad stelt dat het de ontwikkeling en het gebruik van sterke encryptie steunt. Er komt iig inventarisatie naar technische oplossingen die beschermende waarde van versleuteling hooghouden, terwijl de negatieve effecten voor opsporings- en inlichten en veiligheidsdiensten worden verminderd. Grapperhaus verwijst in zijn TK brief (gevoegd) ook naar Europees onderzoek. Lijkt me dan ook logisch om aan te sluiten bij Europees traject om te bezien welke oplossingen dat kunnen zijn en niet daarop vooruit te lopen.

@ 5.1.2.e 5.2.1
 5.2.1

Groet 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 17:28
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: 210105 Nota ACEV def

OK. 5.2.1

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 17:10
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Onderwerp: RE: 210105 Nota ACEV def

Hallo allemaal,

5.2.1 [redacted]

Er is in MCEV afgesproken dat OTT's ook aftapbaar moeten zijn (hetgeen niet een ontsleutelplicht betekent), maar er is ook afgesproken dat er nog verkend gaat worden of de OTT's überhaupt meegenomen gaat worden in de wetswijziging. Dit laatste staat nu niet duidelijk in de nota.

5.2.1 [redacted].

Gr

5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 16:24

Aan: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

CC: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Onderwerp: RE: 210105 Nota ACEV def

Dank 5.1.2.e [redacted] en 5.1.2.e [redacted]

5.2.1 [redacted]

5.2.1

Hoop nuttig, groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 15:08

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: 210105 Nota ACEV def

Ha 5.1.2.e

5.2.1

Gr 5.1.2.e

Spreektekst – elementen om uit te putten

Algemeen

- EZK onderschrijft de doelstelling om digitale opsporing te versterken waar nodig gezien veranderingen in hoe mensen communiceren. Zoals steeds meer communicatie via chatapps, ofwel Over The Top (OTT) dienstverleners.
- J&V wil dit doen door hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet aan te passen zodat de daar vastgelegde aftapverplichting ook gaat gelden voor OTT-dienstverleners.
- EZK stelt deze keuze ter discussie omdat er nog teveel vragen openstaan over de effectiviteit en gevolgen van dit onderdeel van het wetsvoorstel. EZK meent dat de voordelen van deze keuze niet in verhouding staan tot de negatieve gevolgen ervan voor de veiligheid van het berichtenverkeer en daarmee (het vertrouwen in) de digitale economie.
- Hoofdstuk 13 Telecommunicatiewet valt onder de verantwoordelijkheid van EZK. Daarbij is EZK ook verantwoordelijk voor communicatiebescherming.

Onvoldoende doordacht wetsvoorstel

- Het wetsvoorstel is onvoldoende doordacht. Er zijn nog veel onbeantwoorde vragen.
- Onder andere over de effectiviteit en proportionaliteit.
- Criminelen kunnen makkelijk alternatieven vinden om hun berichtenverkeer te versleutelen, goedwillende gebruikers worden opgeschrikt met een slechte beveiliging.
- En hoe reageren OTT dienstverleners, die wereldwijd opereren, op een Nederlandse plicht tot aftapbaarheid (de-facto het verplicht worden tot zwakkere beveiliging)?
- Als zij daaraan toegeven, krijgen gewone gebruikers een slechte beveiliging en criminelen zoeken een alternatief.
- Als zij daar niet aan toegeven, omdat zij hun wereldwijd gebruikte systeem van beveiliging niet aan willen passen aan de Nederlandse wens, bestaat het risico dat veelgebruikte chatapps, zoals WhatsApp, van de Nederlandse markt (moeten) verdwijnen. Maar hoe handhaven we dit, hoe voorkomen we dat Nederlanders dit gewoon downloaden van het internet?
- Kortom, nog te veel vragen.

Belang beveiliging communicatieverkeer

- OTT-dienstverleners, zoals WhatsApp en Facebook Messenger, bieden hun communicatie over het open internet aan. Communicatie die via het internet gaat is kwetsbaar voor spionage door derden.
- Om toch deze communicatie goed te kunnen beschermen passen de OTT-dienstverleners end-to-end encryptie toe. Het betekent dat de inhoud van de communicatie tussen de afzender en ontvanger versleuteld is, en dat bovendien de

dienstaanbieder ook geen sleutel heeft. De dienstverleners kunnen dus niet meekijken met de communicatie.

- Deze sterke vorm van encryptie zorgt er voor dat derden geen toegang hebben tot de informatie en is daarmee een cruciale schakel in het dagelijks internetverkeer. Zeker in een tijd waar spionage toeneemt.

- **5.2.1**

Gevolgen voor beveiliging van aftapplicht OTT-dienstverleners

- Aftapplicht houdt in dat dienstverleners een verplichting tot ontsleuteling van communicatie krijgen (decryptie). Dit zou betekenen dat dienstverleners afstand moeten doen van hun end-to-end encryptie. Hierdoor neemt het algehele beschermingsniveau van de communicatiediensten ernstig af.
- Het kabinet onderkent dit ook in het **kabinetstandpunt omtrent encryptie** (2016), opgesteld onder leiding van J&V: "Door een technische ingang in een encryptie product te introduceren die het voor opsporingsinstanties mogelijk zou maken versleutelde bestanden in te zien, kunnen digitale systemen kwetsbaar worden voor bijvoorbeeld criminelen, terroristen en buitenlandse inlichtingendiensten. Dit kan onwenselijke gevolgen hebben voor de beveiliging van gecommuniceerde en opgeslagen informatie, en de integriteit van ICT-systemen, die in toenemende mate van belang zijn voor het functioneren van de samenleving."
- Het wetsvoorstel gaat lijnrecht in tegen het voornoemd kabinetsstandpunt omtrent encryptie. Het leidt er immers toe dat de OTT dienstverleners hun encryptie moeten verzwakken, waar de conclusie van het kabinetsstandpunt is dat er geen maatregelen moeten worden ingevoerd die leiden tot een afzwakking van de huidige encryptiemogelijkheden.
- End-to-end encryptie heeft tot doel de vertrouwelijkheid van communicatie te beschermen en daarmee de cyberveiligheid te versterken. **5.2.1**

Kabinetsstandpunt encryptie

- Het kabinet heeft een formeel standpunt ingenomen inzake encryptie. De conclusie hiervan is dat het niet wenselijk is om beperkende wettelijke maatregelen te nemen ten aanzien van de ontwikkeling, de beschikbaarheid en het gebruik van encryptie.

- De voorgenoemen maatregel van J&V druist dan ook in tegen dit kabinetsstandpunt.
- Deze discussie omtrent encryptie moet gevoerd worden met alle betrokken departementen. Immers ook de belangen van BZK en BZ worden geraakt, welke de fundamentele (privacy- en mensen)rechten betreffen.

Digitale opsporing: andere middelen bezien

- Opgemerkt moet worden dat opsporing- en veiligheidsdiensten al over mogelijkheden beschikken om communicatie, zoals chats, in te zien. Deze mogelijkheden zijn geregeld in Strafvordering en de Wiv.
- Het gaat hier bijvoorbeeld om de mogelijkheid dat diensten zich via hacking toegang verschaffen tot apparatuur om zo mee te kunnen lezen of luisteren.
- Wat EZK betreft wordt er ingezet op het verbeteren van deze mogelijkheden. Hiermee wordt immers innovatie in de digitale opsporing aangejaagd, terwijl er ook geen veiligheidsrisico's gecreëerd worden (door het afnemen van de encryptie).
- Daarbij zou aangesloten kunnen worden op een Europese aanpak. In Europa wordt nu gewerkt aan een Council Declaration on Encryption. Met oog voor het belang van sterke encryptie wordt daarin opgeroepen naar innovatieve mogelijkheden om digitale opsporingsmogelijkheden te verbeteren.

Vervolg

5.2.1, 5.1.2.i

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 20:26
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: 5G Nota ACEV EZK

5.1.2.e

5.2.1

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 11:28
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: 5G Nota ACEV EZK

Ha 5.1.2.e,

5.2.1

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 11:07
Aan: 5.1.2.e BD/DRC/FO'5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e BD/DWJZ/SSR
 5.1.2.e @minjenv.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: 5G Nota ACEV EZK

Hallo 5.1.2.e

Dank voor je reactie. In de beleidsnota staat de volgende tekst:

Ad 1) In lijn met de implementatiewetgeving van het Europees wetboek voor elektronische communicatie, de Telecomcode, wordt ook in hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet het begrip 'elektronische communicatiedienst' gehanteerd. Dit begrip omhelst diverse soorten diensten,

waaronder 'nummeronafhankelijke interpersoonlijke communicatiediensten (zogenaamde Over The Top diensten (OTT) zoals WhatsApp en Signal), die nu geen medewerkings- en aftapbaarheidsverplichting kennen in hoofdstuk 13. De werkgroep 5G ziet op het effectief houden van bestaande opsporingsbevoegdheden onder 5G. **Echter, gegeven de signalen uit het gesprek met de netwerkaanbieders en de opsporingspraktijk worden de mogelijkheden verkend om nummeronafhankelijke interpersoonlijke communicatiediensten mee te nemen in het wijzigingstraject van 5G. Tenzij dit leidt tot vertraging van de invoering van de benodigde wet- en regelgeving van de functionele eisen.**^[1]

Bekeken wordt nog in hoeverre de huidige, niet-openbare netwerken, die ook onder de nieuwe definitie van Hoofdstuk 13 komen te vallen, aftapbaar moeten worden gemaakt. Gegeven de compensatieregeling voor aanbieders die meewerken aan de aftapverplichting kan het financiële gevolgen hebben voor de Staat als de betrokken aanbieders hiervoor compensatie eisen.

Ad 2) Het is een implementatiekwestie voor de aanbieder om taps centraal af te kunnen leveren. In regelgeving zoals het Besluit Aftappen kunnen nadere eisen worden gesteld om af te dwingen dat lokaal afgehandeld verkeer nog wel via het netwerk centraal geleverd kan worden bij een tap.

Wij willen graag een referentie naar deze zinsnede in de ACEV nota. Wat is de datum van de ACEV?

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 11:00

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

BD/DWJZ/SSR 5.1.2.e @minjenv.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: 5G Nota ACEV EZK

Dag 5.1.2.e e.a.,

Ik reageer even op je beide mails in een keer. Ik heb de stukken zoals aangekondigd vanmorgen al in de lijn gedaan ivm de deadline voor de ACEV van aanstaande donderdag. Daar kan ik nog wel wat in wijzigen.

Wat de eerste aanvulling betreft, die is niet correct: in het MCEV besluit is geen voorbehoud opgenomen van een verkenning, maar afgesproken dat alle elektronische communicatiediensten onder de verplichting van HS 13 Tw worden gebracht. Geen vraag 'of', hoogstens 'wanneer'. De aanvullingen over de versleuteling heb ik met een kleine tekstuele aanpassing overgenomen. Zie bijlage.

Wat de MCEV betref, die bereiden we zoals besproken tussen 5.1.2.e gezamenlijk voor.

Groet,

5.1.2.e

^[1] Besloten netwerken hoeven in beginsel niet bij voorbaat te investeren in een aftapfaciliteit of een ontheffing daarvoor aan te vragen. Op dit moment ziet deze eis op aanbieders die nu als 'openbaar telecommunicatienetwerk of openbare telecommunicatiedienst' kunnen worden aangewezen, maar onder 5G niet meer of aanbieders die soortgelijke diensten gaan aanbieden onder 5G. Pas bij een regulier verzoek zullen voorzieningen moeten worden getroffen of worden verzocht om een ontheffing.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 10:27

Aan: 5.1.2.e BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>; 5.1.2.e - BD/DWJZ/SSR 5.1.2.e @minjenv.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: 5G Nota ACEV EZK

Ha 5.1.2.e ,

Bijgaand enkele belangrijke toevoegingen m.b.t. ACEV stuk vanuit EZK.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 5 januari 2021 09:58

Aan: 5.1.2.e BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>

CC: 5.1.2.e BD/DWJZ/SSR 5.1.2.e @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: ACEV en MCEV

Hallo 5.1.2.e ,

Krijgen wij als EZK nog gelegenheid om te reageren op deze brief voor de ACEV en MCEV? Wat is de status ervan?

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e - BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 23 december 2020 17:18

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e BD/DWJZ/SSR 5.1.2.e @minjenv.nl>

Onderwerp: FW: ACEV en MCEV

Let op, in de bijlage van deze e-mail, verzonden door 5.1.2.e @minjenv.nl, is een macro aangetroffen. Macro's kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Open de bijlage alleen als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen zonder de bijlage te openen.

DICTU Servicedesk

Ha 5.1.2.e ,

Vanmorgen hebben 5.1.2.e gesproken over de agendering van het OTT vraagstuk voor de ACEV en MCEV.

5.1.2.e zal jou daar vermoedelijk nog over terugkoppelen. Ze hebben afgesproken dat we de agendering voor de MCEV afstemmen.

Bijgesloten vind je de nota en formulier voor de ACEV. Die moet ik uiterlijk 5 januari de lijn in doen bij ons om ze op tijd op de agenda te krijgen.

Groet, 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Van: 5.1.2.e BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>
Verzonden: woensdag 6 januari 2021 15:23
Aan: 5.1.2.e BD/DWJZ/SSR
CC: 5.1.2.e
 BD/DRC/GC
Onderwerp: RE: Nota ACEV def 5G
Bijlagen: 210106 Nota ACEV def 51.docx

Dag 5.1.2.e e.a,

Dank.

5.2.1, 5.1.2.i

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 6 januari 2021 12:56
Aan: 5.1.2.e BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Nota ACEV def 5G

Ha 5.1.

Bijgaand tracks/opmerkingen om een gezamenlijk stuk te maken. 5.2.1

Wij willen als EZK duidelijker in de tekst hebben dat wij voor het Europees traject gaan en niet zelfstandig gaan opereren.

Dank vast.

Groet,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 7 januari 2021 16:41
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: verzending gerubriceerd stuk ACEV 14 januari

5.2.1, 5.1.2.i

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 7 januari 2021 16:37
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: verzending gerubriceerd stuk ACEV 14 januari

5.1.2.e zie hieronder?

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e [BD/DRC/FO](#)
Verzonden: donderdag 7 januari 2021 16:37
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
[BD/DWJZ/SSR](#)
Onderwerp: RE: verzending gerubriceerd stuk ACEV 14 januari

Dag 5.1.2.e ,

Mijn terugkoppeling van het gesprek tussen onze directeuren was dat ze het eens waren geworden, onder voorwaarde dat naar het kabinetsstandpunt encryptie zou worden verwezen. Dat heb ik aldus toegevoegd.

Groet

5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e [@minezk.nl](#)>
Datum: donderdag 07 jan. 2021 4:24 PM

Aan: 5.1.2.e BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>
Kopie: 5.1.2.e @minezk.nl>, 5.1.2.e @minezk.nl> 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: FW: verzending gerubriceerd stuk ACEV 14 januari

Hallo 5.1.2.e

Hier staat in het aanbiedingsformulier dat er overeenstemming is met EZK? Dit is niet het geval, want onze punten zijn niet voldoende verwerkt. Wij willen dit de ACEV leden ook laten weten, want anders is er een onjuist beeld.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 7 januari 2021 15:39
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e)
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: FW: verzending gerubriceerd stuk ACEV 14 januari

Hoi 5.1.2.e ,

Wij kregen bijgevoegde stukken zonet van de NCTV. Zijn deze voor één van jullie? Volledige agenda en stukken vanuit AZ moet nog komen.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @nctv.minjenv.nl>
Verzonden: donderdag 7 januari 2021 15:18
Aan: 'Postbus ACEV' 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 'BZ - 5.1.2.e
5.1.2.e @minbuza.nl>; 'BZ - 5.1.2.e @minbuza.nl>; 'BZ / plv.
DGBEB' 5.1.2.e @minbuza.nl>; 'BZ/DGBEB' 5.1.2.e @minbuza.nl>; 'BZ/DGES' 5.1.2.e @minbuza.nl>;
'BZ/DGPZ' 5.1.2.e @minbuza.nl>; 'BZK' 5.1.2.e @minbzk.nl>; 'BZK' 5.1.2.e
5.1.2.e @minbzk.nl>; 'BZK' 5.1.2.e @minbzk.nl>; 'BZK' 5.1.2.e
5.1.2.e @minbzk.nl>; 'BZK - secretariaat DGOO' 5.1.2.e @minbzk.nl>; 'DEF' 5.1.2.e
5.1.2.e @mindef.nl>; 'DEF' 5.1.2.e @mindef.nl>; 'DEF' 5.1.2.e
5.1.2.e @mindef.nl>; 'DEF' 5.1.2.e @mindef.nl>; 'DEF' 5.1.2.e
5.1.2.e @mindef.nl>; 'DEF' 5.1.2.e @mindef.nl>; 'DEF/DGB'
5.1.2.e @mindef.nl>; 'DGAIVD' 5.1.2.e @minbzk.nl>; 'DMIVD' <5.1.2.e @mindef.nl>; 'DOB-ACEV'
5.1.2.e @minbuza.nl>; 'DOB-BB' 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl>; secretariaat DGBI 5.1.2.e @minezk.nl>; 'FIN' 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl>; 'FIN' 5.1.2.e @minfin.nl>; 'FIN' 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl>; 'FIN' 5.1.2.e @minfin.nl>; 'FIN' 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl>; 'FIN - 5.1.2.e @minfin.nl>; 'FIN - Secretariaat AFEP'

5.1.2.e @minfin.nl>; 'FIN 5.1.2.e @minfin.nl>; 'I&W 5.1.2.e '
5.1.2.e @minienw.nl>; 'I&W 5.1.2.e @minienw.nl>; 'I&W 5.1.2.e
5.1.2.e @minienw.nl>; 'I&W - MR ' 5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minaz.nl>; 'KMP 1e secretariaat' <5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e @minlnv.nl>; Secretariaat EIA
5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; NCTV 5.1.2.e @nctv.minjenv.nl>;
5.1.2.e BD/KS 5.1.2.e @nctv.minjenv.nl>; 'NP -5.1.2.e
5.1.2.e @politie.nl>; 5.1.2.e @politie.nl>; 'NP -5.1.2.e @politie.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl>; 'NP 5.1.2.e @politie.nl>; 'OCW -
5.1.2.e @minocw.nl>; 'OCW 5.1.2.e @minocw.nl>; 'OCW -
5.1.2.e @minocw.nl>; 'OCW/DGHBWE' 5.1.2.e @minocw.nl>;
5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minaz.nl>; 'SZW 5.1.2.e @minszw.nl>; 'SZW 5.1.2.e
5.1.2.e @minszw.nl>; 'VWS - 5.1.2.e @minvws.nl>; 'VWS -
5.1.2.e @minvws.nl>; 'VWS/DGV 1 ' 5.1.2.e @minvws.nl>; 'VWS/DGV 2'
5.1.2.e @minvws.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>
CC: 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
BD/KS 5.1.2.e @nctv.minjenv.nl>

Onderwerp: RE: verzending gerubriceerd stuk ACEV 14 januari

Goedemiddag,

In de bijlagen treffen jullie de onderliggende stukken voor de ACEV van 14 januari voor het agendapunt 'Wetsvoorstel behoud mogelijkheden interceptie 5G'. Het betreft een aanbiedingsformulier, de nota en een bijlage bij de nota.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....

Kerneenheid Strategie
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 16950 | 2500 BZ | Den Haag

.....

M 06 5.1.2.e
5.1.2.e @nctv.minjenv.nl
www.nctv.nl

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 7 januari 2021 17:52
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: encryptiestandpunt
Bijlagen: Opleg MinVenJ.docx

J&V schrijft in nota de volgende passage:

“JenV onderschrijft vanuit haar verantwoordelijkheid voor cyberveiligheid het belang van goed beveiligde communicatie door encryptie, maar acht het mogelijk dat technisch zowel goede algemene beveiliging – door middel van encryptie en andere maatregelen - tegen ongewenste toegang door derden alsook rechtmatige toegang tot communicatie en bewijs gerealiseerd kan worden. [...] Hiermee wordt aangesloten bij het encryptiestandpunt.”

In het encryptiestandpunt staat de volgende passage (deze staat nader toegelicht in de interne JenV nota over het encryptiestandpunt):

“Op dit moment is er geen zicht op mogelijkheden om in algemene zin, bijvoorbeeld via standaarden, encryptie producten te verzwakken zonder daarmee de veiligheid van digitale systemen die van encryptie gebruik maken te compromitteren. Door bijvoorbeeld een technische ingang in een encryptie product te introduceren die het voor opsporingsinstanties mogelijk zou maken versleutelde bestanden in te zien, kunnen digitale systemen kwetsbaar worden voor bijvoorbeeld criminelen, terroristen en buitenlandse inlichtingendiensten. Dit zou onwenselijke gevolgen hebben voor de beveiliging van gecommuniceerde en opgeslagen informatie, en de integriteit van ICT-systemen, die in toenemende mate van belang zijn voor het functioneren van de samenleving.”

Als je dit leest, hoe zie jij de oplossing aftapbaar maken OTT diensten en in klare taal opleveren van data (in feite verzwakken encryptie want end-to-end encryptie zou dan niet meer mogen) passen in het encryptiestandpunt?

In de begeleidende nota van JenV wordt daarom naar andere oplossingen verwezen.

In deze lijn, wat kan het opleveren als we breder kijken naar oplossingen om bij data te komen, zoals de CIE gaat doen?

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 7 januari 2021 20:10
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Concept mail acev leden

Categorieën: Categorie Rood

Beste 5.1.2.e ,

Hieronder een voorstel. Schiet er rustig op hoor.

5.2.1

Procesmatig is de gangbare procedure dat stukken inhoudelijk eerst in de ACEV en vervolgens in de MCEV worden besproken. In dit geval krijgt de ACEV een procesmatige nota met de aankondiging dat de minister van JenV een besluit wil nemen over een vervolgproces in de MCEV. Door het ontbreken van een inhoudelijk stuk met opties over het vervolg en overwegingen daarbij, kan de ACEV haar rol als voorportaal in de MCEV voor dit belangrijke vraagstuk niet vervullen. EZK vindt dat ongewenst.

5.2.1

Groet 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 7 januari 2021 21:16
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Ben jij akkoord met versturen onderstaande mail naar acev leden?
Bijlagen: Aanbiedingsformulier 5G ACEV 14 jan 2021 PDF.pdf; Nota 5G ACEV 14 januari 2021_def.docx

Beste 5.1.2.e

14 januari is er een ACEV waar JenV bijgaande nota heeft geagendeerd. Wij willen onderstaande mail versturen naar de ACEV leden omdat er staat dat EZK akkoord is terwijl dat niet het geval is.

5.2.1

Dat willen wij corrigeren met onderstaande mail. Ben jij akkoord om deze te versturen?
 NB heb je vragen, kan je 5.1.2.e of mij bellen, lichten we het toe.

Groet,
 5.1.2.e

Beste ACEV leden,

In tegenstelling tot wat het aanbiedingsformulier suggereert, is EZK niet akkoord met de nota *interceptie 5G en OTT diensten*. Dat zit hem in procesmatige en inhoudelijke punten.

Procesmatig is de gangbare procedure dat stukken inhoudelijk eerst in de ACEV en vervolgens in de MCEV worden besproken. In dit geval krijgt de ACEV een procesmatige nota met de aankondiging dat de minister van JenV een besluit wil nemen over een vervolgtraject in de MCEV waartoe een nog op te stellen nota direct naar de MCEV zal gaan. Door het ontbreken van een inhoudelijk stuk met opties over het vervolg en overwegingen daarbij, kan de ACEV haar rol als voorportaal in de MCEV voor dit belangrijke vraagstuk niet vervullen. EZK vindt dat ongewenst.

Omdat suggesties vanuit EZK op een aanpassing van de nota door JenV niet zijn overgenomen, wil EZK hierbij de ACEV leden deelgenoot maken van enkele voor EZK inhoudelijk belangrijke kanttekeningen bij de nota.

- EZK onderschrijft de doelstelling om digitale opsporing te versterken waar nodig gezien veranderingen in hoe mensen communiceren. Zoals steeds meer communicatie via chatapps, ofwel Over The Top (OTT) dienstverleners.
- In dat licht is eerder in de MCEV afgesproken de mogelijkheid te verkennen om OTT-dienstverleners onder te brengen onder de aftapverplichting in hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet.
- Er zijn op dit moment nog veel onbeantwoorde vragen over de effectiviteit en negatieve externe effecten van het onderbrengen van OTT-dienstverleners onder de aftapverplichting. Waaronder de negatieve effecten op de veiligheid van het berichtenverkeer als OTT dienstverleners via deze verplichting worden gedwongen een zwakkere vorm van encryptie te gebruiken dan zij nu doen. Of zoals in het kabinetsstandpunt over encryptie staat: "Op dit moment is er geen zicht op mogelijkheden om in algemene zin, bijvoorbeeld via standaarden, encryptie producten te verzwakken zonder daarmee de veiligheid van digitale systemen die van encryptie gebruik maken te compromitteren." Zeker in een tijd van een toename van digitale spionage is bescherming van het berichtenverkeer van essentieel belang voor het vertrouwen in een digitale economie en maatschappij.
- In de nota wordt het belang van goed beveiligde communicatie door encryptie onderschreven, maar tegelijk moet er ook gerichte en rechtmatige toegang zijn tot communicatie ten behoeve van de opsporing en nationale veiligheid. Dit dilemma is reeds eerder onderkend in het eerder genoemde kabinetsstandpunt over encryptie en wordt ook onderkend op Europees niveau. In

de EU-raadsverklaring van 14 december jl. wordt de Commissie gevraagd samen met internet dienstverleners een inventarisatie uit te voeren naar technische mogelijkheden voor rechtmatige toegang tot versleuteld bewijs.

- Gegeven de nog onbeantwoorde vragen en het recent op Europees niveau geïnitieerde onderzoek, heeft EZK moeite met het in de nota geschetste beeld van een impasse. Het is passender te spreken van de noodzaak om meer tijd te nemen om dit voorstel goed te doordenken (met beantwoording van de vragen van het Integraal Afwegingskader voor beleid) en daarbij de uitkomsten van het Europese traject mee te kunnen wegen.

Groet, ...

Rijksoverheid Aanbiedingsformulier voor ACEV

Van 1 *

Aanbieding

Minister van Justitie en Veiligheid

Van 2

N.v.t.

Mede namens 1

Selecteer

Mede namens 2

N.v.t.

Mede namens 3

N.v.t.

Type voorstel *

Wetsvoorstel

Titel *

Titel en inhoud

Wetsvoorstel behoud mogelijkheden interceptie 5G

Inhoud en doelstelling van het voorstel *

5.1.2.i

Voorgesteld besluit *

Instemmen met agendering in onderraad of ministerraad.

Datum aanbieding *

Behandeltraject

07-jan-2021

Kenmerk *

Digijust 2638005

Hamerstuk *

☐ Ja ☒ Nee

Voorgaande behandeling *

☐ Ja ☒ Nee

2 van 3

Aanbiedingsformulier voor ACEV

Gevolgen en juridisch kader

- Gevolgen rijksbegroting * ☐ Ja ☒ Nee
- Gevolgen apparaatsuitgaven * ☐ Ja ☒ Nee
- Gevolgen voor regeldruk * ☐ Ja ☒ Nee
- Overeenstemming met JenV inzake wetgevingstoets en effectenanalyse * ☐ Ja ☐ Nee, met bijlage ☐ Nee, zonder bijlage ☒ N.v.t.
- Overeenstemming met JenV inzake fouten- en misbruiksignalering * ☐ Ja ☐ Nee, met bijlage ☐ Nee, zonder bijlage ☒ N.v.t.
- Aan EU Notificatie voldaan * ☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.
- Verplichting int. verdragen en/of Europese regelgeving * ☐ Ja ☒ Nee

Interdepartementale afstemming

- Overeenstemming BZK inzake beoordelingskader financiële/ bestuurlijke consequenties decentrale overheden en/of Caribisch Nederland * ☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.
- Overeenstemming Aruba, Curaçao en Sint Maarten * ☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.
- Ambtelijk afgestemd * ☒ Ja ☐ Nee ☐ N.v.t. in overleg dir. niveau EZK en JenV
- Overeenstemming bereikt op ambtelijk niveau * ☒ Ja ☐ Nee ☐ N.v.t.
- Overeenstemming bereikt met
☐ AZ	☐ BZK	☒ EZK	☐ I&W	☐ SZW	☐ VWS	☐ LNV
☐ BZ	☐ Def	☐ Fin	☐ OCW	☒ JenV	☐ BH&OS	
- Omschrijving geschilpunten Zie toelichting hierboven.

Contactpersonen

	Contactpersoon 1	Contactpersoon 2
Naam *	<u>5.1.2.e</u>	<u>5.1.2.e</u>
Afdeling *	<u>JenV/DGRR/DRC/F&O</u>	<u>JenV/DWJZ/SSR</u>
Telefoonnummer *	<u>065.1.2.e</u>	<u>065.1.2.e</u>
E-mailadres *	<u>5.1.2.e @minjenv.nl</u>	<u>5.1.2.e @minjenv.nl</u>

Ambtelijk voorportaal

Intern registratienummer

Digijust 2638005

Eventuele mededelingen

Is eerder behandeld in MCEV van mei 2020.

Beantwoording IAK vragen *

☐ Ja☒ Nee

Indien in de toelichting van voorgesteld beleid of van een voorgestelde wet/amvb duidelijk wordt ingegaan op de IAK-vragen kan ook worden volstaan met een kort antwoord en een verwijzing naar de betreffende onderdelen van de toelichting.

ACEV

**Minister van Justitie en
Veiligheid**Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv**Datum**
21 december 2020**Ons kenmerk**
3158369

nota

Interceptie 5G en OTT diensten

Doel

U te informeren over een verschil van inzicht dat is ontstaan tussen EZK en JenV waardoor geen uitvoering gegeven kan worden aan het MCEV-besluit van mei 2020 om Over-the-Top communicatiediensten (OTT) als WhatsApp, Signal e.d. wettelijk te verplichten om hun communicatiedienst zodanig in te richten dat communicatie daarover opgenomen (afgetapt) kan worden ten behoeve van de opsporing of nationale veiligheid.

De minister van JenV wil deze impasse en een besluit over het vervolgproces in de MCEV van 26 januari bespreken.

Toelichting

In de MCEV van mei 2020 is, op basis van eerder besluitvorming in de ACEV en MCEV in 2019 en 2020, ingestemd met bijgesloten beleidsnota '5G en de opsporing'. Op basis daarvan is gestart met de uitwerking van de daartoe benodigde wet- en regelgeving. Onderdeel van dat besluit is dat de verplichtingen uit hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet – waaronder interceptie/tappen – van toepassing worden voor alle aanbieders van elektronische communicatiediensten, waaronder OTT-diensten. Dat is nodig om interceptie van gesprekken tussen personen als effectief middel voor de opsporings- en veiligheidsdiensten te behouden, omdat de laatste tien jaar het merendeel van de interpersoonlijke communicatie via OTT-diensten is gaan verlopen. Communicatie via deze diensten is niet af te luisteren, omdat deze dusdanig zijn versleuteld (o.a. met end-to-end encryptie). Dit heeft in toenemende mate grote gevolgen voor de effectiviteit van de opsporing en risico's voor de nationale veiligheid. Deze gevolgen kunnen worden ondervangen door deze diensten te verplichten om, naast adequate beveiliging, bij een rechtmatige vordering communicatie onversleuteld aan een opsporings- of veiligheidsdienst ter beschikking te stellen. Gelijk aan de verplichting zoals die reeds bestaat voor aanbieders van telecommunicatiediensten. Daarmee wordt tevens een gelijk speelveld gecreëerd tussen OTT-diensten en de telecommunicatiediensten, die daarna aan dezelfde regels moeten voldoen.

Het ministerie van EZK heeft recent bezwaren geuit tegen de omzetting van het MCEV besluit in wetgeving, omdat dit vereiste zou kunnen betekenen dat deze diensten hun encryptie dusdanig aanpassen dat deze niet meer veilig genoeg zou zijn. Dit kan volgens EZK negatieve gevolgen hebben ten aanzien van de nationale veiligheid en cybercriminaliteit, aangezien onbevoegde derde partijen zich gemakkelijker toegang kunnen verschaffen zonder toestemming. JenV onderschrijft vanuit haar verantwoordelijkheid voor cyberveiligheid het belang van

goed beveiligde communicatie door encryptie, maar acht het mogelijk dat technisch zowel goede algemene beveiliging – door middel van encryptie en andere maatregelen - tegen ongewenste toegang door derden alsook rechtmatige toegang tot communicatie en bewijs gerealiseerd kan worden. De wijze waarop aanbieders van elektronische communicatiediensten daar technisch invulling aan kunnen geven zal door de Europese Commissie worden verkent. De Commissie is daartoe opgeroepen in de EU-raadsverklaring van 14 december jl. Hiermee wordt aangesloten bij het Kabinetsstandpunt over encryptie, waarin zowel het belang van sterke encryptie en het voorkomen van algemene verzwakkingen daarvan evenals het belang van rechtmatige toegang tot gegevens en communicatie ten behoeve van de opsporing en nationale veiligheid is verwoord.

Vanwege de impasse kan het MCEV besluit op dit onderdeel niet meer ten uitvoer worden gebracht en is bespreking en nieuwe besluitvorming in de MCEV nodig om het wetsvoorstel, dat ook andere belangrijke onderdelen ten behoeve van interceptie bij de uitrol van 5G bevat, verder uit te kunnen werken.

Bijlage

MCEV beleidsnota '5G en de opsporing'.

**Minister van Justitie en
Veiligheid**
DGRR_DRC-GC

Datum
21 december 2020

Ons kenmerk
3158369

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 8 januari 2021 09:06
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Verzoek om akkoord met versturen onderstaande mail naar acev-maillijst

Dank 5.1.2.e
 We gaan ermee aan de slag.

Met groet,
 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 8 jan. 2021 om 08:23 heeft 5.1.2.e @minezk.nl> het volgende geschreven:

Prima. Voor jou welkom! ook de beste wensen voor 2021 groeten 5.1.2.e

Op 7 jan. 2021 om 22:23 heeft 5.1.2.e
 @minezk.nl> het volgende geschreven:

Beste 5.1.2.e

Nog de beste wensen voor het nieuwe jaar!

Het is niet helemaal hoe ik het eerste contact had voorzien nu ik bij DE ben begonnen, maar ik mail je over het volgende (met dank voor de input van de collega's in cc): op 14/1 is er een ACEV waar JenV bijgaande nota heeft geagendeerd en inmiddels onder de ACEV mailinglijst heeft gecirculeerd.

Wij willen in reactie onderstaande mail versturen naar de ACEV leden, omdat in de oplegger staat dat EZK akkoord is met deze nota, terwijl dat nadrukkelijk niet het geval is. 5.2.1

Wij willen
 dit beeld corrigeren met onderstaande mail en ook pleiten voor een ander proces op weg naar de MCEV.

Daarom de vraag: ben jij akkoord dat wij als EZK deze mail versturen (verzender nog TBD)?

Overigens hebben we ook al met AZ contact gehad; zij zien en steunen onze punten, zowel op proces als op inhoud.

NB ingeval van vragen, kan je ^{5.1.2.e} of mij bellen voor nadere toelichting.

Met vriendelijk groet,

5.1.2.e

++++++

Beste ACEV leden,

In tegenstelling tot wat het aanbiedingsformulier suggereert, is EZK niet akkoord met de nota *interceptie 5G en OTT diensten*.

Dat zit hem in procesmatige en inhoudelijke punten.

Procesmatig is de gangbare procedure dat stukken inhoudelijk eerst in de ACEV en vervolgens in de MCEV worden besproken. In dit geval krijgt de ACEV een procesmatige nota met de aankondiging dat de minister van JenV een besluit wil nemen over een vervolgtraject in de MCEV, waartoe een nog op te stellen nota direct naar de MCEV zal gaan. Door het ontbreken van een inhoudelijk stuk met opties over het vervolg en overwegingen daarbij, kan de ACEV haar rol als voorportaal in de MCEV voor dit belangrijke vraagstuk niet vervullen. EZK vindt dat ongewenst.

Omdat suggesties vanuit EZK tot aanpassing van de nota door JenV niet zijn overgenomen, wil EZK hierbij de ACEV leden deelgenoot maken van enkele voor EZK inhoudelijk belangrijke kanttekeningen bij de nota.

- EZK onderschrijft de doelstelling om digitale opsporing te versterken waar nodig gezien veranderingen in hoe mensen communiceren. Zoals steeds meer communicatie via chatapps, ofwel Over The Top (OTT) dienstverleners.
- In dat licht is eerder in de MCEV afgesproken de mogelijkheid te verkennen om OTT-dienstverleners onder te brengen onder de aftapverplichting in hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet.
- Er zijn op dit moment echter nog veel onbeantwoorde vragen over de effectiviteit en negatieve externe effecten van het onderbrengen van OTT-dienstverleners onder de aftapverplichting. Waaronder de negatieve effecten op de veiligheid van het berichtenverkeer als OTT dienstverleners via deze verplichting worden gedwongen een zwakkere vorm van encryptie te gebruiken dan zij nu doen. Of zoals in het kabinetsstandpunt over encryptie staat: "Op dit moment is er geen zicht op mogelijkheden om in algemene zin, bijvoorbeeld via standaarden, encryptie producten te verzwakken zonder daarmee de veiligheid van digitale systemen die van encryptie gebruik maken te compromitteren." Zeker in een tijd van een toename van digitale spionage is bescherming van het berichtenverkeer van essentieel belang voor het vertrouwen in een digitale economie en maatschappij.
- In de nota wordt het belang van goed beveiligde communicatie door encryptie onderschreven, maar tegelijk moet er ook gerichte en rechtmatige toegang zijn

tot communicatie ten behoeve van de opsporing en nationale veiligheid. Dit dilemma is reeds eerder onderkend in het eerder genoemde kabinetsstandpunt over encryptie en wordt ook onderkend op Europees niveau. In de EU-raadsverklaring van 14 december jl. wordt de Commissie gevraagd samen met internet dienstverleners een inventarisatie uit te voeren naar technische mogelijkheden voor rechtmatige toegang tot versleuteld bewijs.

- Gegeven de nog onbeantwoorde vragen en het recent op Europees niveau geïnitieerde onderzoek, heeft EZK moeite met het in de nota geschetste beeld van een impasse. Het is passender te spreken van de noodzaak om meer tijd te nemen om dit voorstel goed te doordenken (met beantwoording van de vragen van het Integraal Afwegingskader voor beleid) en daarbij de uitkomsten van het Europese traject mee te kunnen wegen.

Groet, ...

<Aanbiedingsformulier 5G ACEV 14 jan 2021 PDF.pdf>

<Nota 5G ACEV 14 januari 2021_def.docx>

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 8 januari 2021 12:04
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Fwd: SPOED: Nota ACEV
Bijlagen: AanbiedingsFormulier ACEV 5G en de opsporing jan 2021.pdf; Nota ACEV 14 januari 2021_def.docx

Heren,

AZ stuurt me net een aangepaste versie door van de nota, JenV heeft alsnog wat zitten tweaken. Belangrijkste is dat aan het eind drie opties voor vervolg zijn neergelegd. Ik denk niet dat we er daarmee zijn want te beperkend geformuleerd, en dat onze voorgenomen mail daarom gewoon moet worden verstuurd.

En dan aansluitend ook de dossierhouders bij nctv, BZ en BZK informeren, zoals door 5.1.2.e geauggereerd.

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 5.1.2.e @minaz.nl>
Datum: 8 januari 2021 om 11:55:57 CET
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: FW: SPOED: Nota ACEV

Let op, in de bijlage van deze e-mail, verzonden door 5.1.2.e @minaz.nl, is een macro aangetroffen. Macro's kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Open de bijlage alleen als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen zonder de bijlage te openen.

DICTU Servicedesk

Van: 5.1.2.e BD/DRC/FO [mailto:5.1.2.e @minjenv.nl]
Verzonden: vrijdag 8 januari 2021 11:55
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e BD/DRC/GC; 5.1.2.e BD/DWJZ/SSR; 5.1.2.e BD/KS; 5.1.2.e
 5.1.2.e BD/KS
Onderwerp: SPOED: Nota ACEV
Urgentie: Hoog

Dag 5.1.2.e,

Conform onze bespreking mail ik je hierbij een aanpaste nota over de impasse m.b.t. tot interceptie OTT.

Deze is wat neutraler geformuleerd dan de eerste versie met duidelijke keuze opties voor de MCEF. Zou je deze willen opnemen in de ACEV stukken.

Veel dank alvast.

Groet,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Van: 5.1.2.e BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>
Verzonden: vrijdag 8 januari 2021 12:12
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
 - BD/DWJZ/SSR; 5.1.2.e BD/DRC/GC
Onderwerp: RE: verzending gerubriceerd stuk ACEV 14 januari
Bijlagen: Nota ACEV 14 januari 2021_def.docx

Categorieën: Categorie Rood

Dag 5.1.2.e ,

Hierbij de gewijzigde nota voor de ACEV/MCEV. Meer in lijn met jullie punten en duidelijke keuze opties. Deze wordt door AZ aan de leden van de ACEF en nogmaals door de NCTV aan alle ontvangers van de vorige versie verspreidt.

5.1.2.e neemt nog even contact op met 5.1.2.e

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 8 januari 2021 11:27
Aan: 5.1.2.e BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e BD/DWJZ/SSR
 5.1.2.e @minjenv.nl>
Onderwerp: Re: verzending gerubriceerd stuk ACEV 14 januari

5.1.2.e ,

Dank voor je bericht en je overweging om de nota te bestuderen en herzien. Wanneer verwacht je een herzien stuk te hebben?

De stukken zijn echter al verzonden naar de distributielijst ACEV daarom zullen wij ook onze zienswijze vanuit EZK moeten delen omdat dit nu niet in de nota staat, terwijl de deelnemers van de ACEV menen dat het een afgestemd stuk is. Dit hebben wij zo besproken met onze DG B&I.

We houden contact.

groet,

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 8 jan. 2021 om 11:02 heeft 5.1.2.e BD/DRC/FO
5.1.2.e @minjenv.nl> het volgende geschreven:

Ha 5.1.2.e ,

Stukken liggen al bij AZ, maar zijn nog niet formeel verzonden.

Over wat er moet gebeuren verschillen we dus van mening, ondanks eerdere instemming van EZK in de MCEF. Daarom leggen we het wederom voor aan de MCEF omdat die, na een lang en zorgvuldig gezamenlijk - alles is voor zover ik weet altijd netjes afgestemd - beleidstraject, hierin een keuze heeft gemaakt: dat OTT diensten (elektronische communicatiediensten) ook onder de reikwijdte van hoofdstuk 13 van de Tw komen te vallen.

Dat gezegd hebbend, zal ik nogmaals kritisch naar de nota kijken en met 5.1.2.e overleggen.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 7 januari 2021 18:16

Aan: 5.1.2.e BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>

CC 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e BD/DWJZ/SSR 5.1.2.e @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: verzending gerubriceerd stuk ACEV 14 januari

Hallo 5.1.2.e ,

Zijn de stukken verzonden naar de ACEV?

Wat betreft 5.1.2.e heeft 5.1.2.e een andere beleving. Ik hoor van 5.1.2.e dat inderdaad onder meer is afgesproken om te refereren naar kabinetsstandpunt encryptie, maar dat tegelijkertijd tussen 5.1.2.e is afgesproken dat de gehele nota nogmaals afgestemd wordt alvorens we gaan verzenden. We hadden dan ook een andere afstemming voorgesteld, hopelijk kan dat in het vervolgproces wat meer tot uiting komen.

Wij zien ook dat er onjuiste zaken nog instaan, zoals m.b.t. de verwijzing naar het kabinetsstandpunt. In de nota staat nu dat J&V het mogelijk acht dat technisch zowel goede algemene beveiliging – door middel van encryptie en andere maatregelen – tegen ongewenste toegang door derden alsook rechtmatige toegang tot communicatie en bewijs gerealiseerd kan worden. [...] Hiermee wordt aangesloten bij het encryptiestandpunt.”

Maar in het encryptiestandpunt staat de volgende passage (deze staat nader toegelicht in de interne JenV nota over het encryptiestandpunt):

“Op dit moment is er geen zicht op mogelijkheden om in algemene zin, bijvoorbeeld via standaarden, encryptie producten te verzwakken zonder daarmee

de veiligheid van digitale systemen die van encryptie gebruik maken te compromitteren. Door bijvoorbeeld een technische ingang in een encryptie product te introduceren die het voor opsporingsinstanties mogelijk zou maken versleutelde bestanden in te zien, kunnen digitale systemen kwetsbaar worden voor bijvoorbeeld criminelen, terroristen en buitenlandse inlichtingendiensten. Dit zou onwenselijke gevolgen hebben voor de beveiliging van gecommuniceerde en opgeslagen informatie, en de integriteit van ICT-systemen, die in toenemende mate van belang zijn voor het functioneren van de samenleving.”

Kortom dit klopt niet. En dit spreekt elkaar dan ook tegen. Hoe zie jij het aftapbaar en ontsleutelen m.b.t. OTT-diensten passen in het encryptiestandpunt? In de begeleidende nota van JenV wordt daarom naar andere oplossingen verwezen. Zie bijgaand. In deze lijn, wat kan het opleveren als we breder kijken naar oplossingen om bij data te komen, zoals de CIE gaat doen?

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e BD/DRC/FO 5.1.2.e @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 7 januari 2021 16:37

Aan 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;

5.1.2.e BD/DWJZ/SSR 5.1.2.e @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: verzending gerubriceerd stuk ACEV 14 januari
Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 8 januari 2021 13:29
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Agenda en stukken ACEV 14 januari 2021

Categorieën: Categorie Rood

Ter info; ons weerwoord op de JenV nota interceptie 5G en OTT diensten.

Goed weekend alvast allemaal!

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 8 januari 2021 13:26
Aan: 'Postbus ACEV' 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; BZ 5.1.2.e
 5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ 5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ 5.1.2.e
 5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ/5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ/5.1.2.e @minbuza.nl>;
 BZ/5.1.2.e minbuza.nl>; BZK - 5.1.2.e @minbzk.nl>; BZK - 5.1.2.e
 5.1.2.e @minbzk.nl>; BZK 5.1.2.e @minbzk.nl>; BZK 5.1.2.e
 5.1.2.e @minbzk.nl>; BZK - 5.1.2.e @minbzk.nl>; DEF 5.1.2.e
 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e
 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e
 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF/DGB
 5.1.2.e @mindef.nl>; DGAIVD 5.1.2.e @minbzk.nl>; DMIVD 5.1.2.e @mindef.nl>; DOB-ACEV
 5.1.2.e @minbuza.nl>; DOB-BB 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>; secretariaatDGBI 5.1.2.e @minezk.nl>; FIN - 5.1.2.e
 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN 5.1.2.e
 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN 5.1.2.e
 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN - Secretariaat AFEP
 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN 5.1.2.e @minfin.nl>; I&W 5.1.2.e
 5.1.2.e @minienw.nl>; I&W 5.1.2.e @minienw.nl>; I&W 5.1.2.e
 5.1.2.e @minienw.nl>; I&W - MR 5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>;
 KMP 1e secretariaat 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>;
 5.1.2.e @minInv.nl>; Secretariaat EIA
 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minaz.nl>; NCTV 5.1.2.e @nctv.minvenj.nl>; NCTV 5.1.2.e
 5.1.2.e @nctv.minjenv.nl>; NCTV 5.1.2.e @nctv.minvenj.nl>; NP 5.1.2.e
 5.1.2.e @politie.nl>; NP - 5.1.2.e @politie.nl>; NP - 5.1.2.e
 5.1.2.e @politie.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; NP 5.1.2.e
 5.1.2.e @politie.nl>; OCW 5.1.2.e @minocw.nl>; OCW 5.1.2.e
 5.1.2.e @minocw.nl>; OCW 5.1.2.e @minocw.nl>; OCW/DGHBWE
 5.1.2.e @minocw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minaz.nl>; SZW 5.1.2.e @minszw.nl>; SZW 5.1.2.e
 5.1.2.e @minszw.nl>; VWS 5.1.2.e @minvws.nl>; VWS -
 5.1.2.e @minvws.nl>; VWS/DGV 1 5.1.2.e @minvws.nl>; VWS/DGV 2

5.1.2.e @minvws.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; Secretariaat KMP 2e etage

5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minjenv.nl

CC: 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>

Onderwerp: RE: Agenda en stukken ACEV 14 januari 2021

Dank 5.1.2.e voor inkopiëren.

Vanuit EZK/Directie Digitale Economie wil ik graag reageren op de stukken behorend bij agendapunt 6 betreffende interceptie 5G en OTT diensten.

In tegenstelling tot wat het aanbiedingsformulier suggereert ('afgestemd met EZK'), zijn wij niet akkoord met de nota interceptie 5G en OTT diensten. Dat zit hem in zowel procesmatige als inhoudelijke punten.

Procesmatig is de gangbare procedure dat stukken inhoudelijk eerst in de ACEV en vervolgens in de MCEV worden besproken. In dit geval krijgt de ACEV een procesmatige nota met de aankondiging dat de minister van JenV een besluit wil nemen over een vervolgtraject in de MCEV, waartoe een nog op te stellen nota direct naar de MCEV zal gaan. Door het ontbreken van een inhoudelijk stuk met opties over het vervolg en overwegingen daarbij, kan de ACEV haar rol als voorportaal in de MCEV voor dit belangrijke vraagstuk niet vervullen. Dat vinden we ongewenst.

Inhoudelijk: omdat suggesties vanuit EZK tot aanpassing van de nota door JenV niet zijn overgenomen, wil ik hierbij de ACEV leden deelgenoot maken van enkele voor EZK inhoudelijk belangrijke kanttekeningen bij de nota, ten behoeve van een geïnformeerde discussie in de ACEV.

- EZK onderschrijft de doelstelling om digitale opsporing te versterken waar nodig gezien veranderingen in hoe mensen communiceren. Zoals steeds meer communicatie via chatapps, ofwel Over The Top (OTT) dienstverleners.
- In dat licht is eerder in de MCEV afgesproken de mogelijkheid te verkennen om OTT-dienstverleners onder te brengen onder de aftapverplichting in hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet.
- Er zijn op dit moment echter nog veel onbeantwoorde vragen over de effectiviteit en negatieve externe effecten van het onderbrengen van OTT-dienstverleners onder de aftapverplichting. Waaronder de negatieve effecten op de veiligheid van het berichtenverkeer als OTT dienstverleners via deze verplichting worden gedwongen een zwakkere vorm van encryptie te gebruiken dan zij nu doen. Of zoals in het kabinetsstandpunt over encryptie staat: "Op dit moment is er geen zicht op mogelijkheden om in algemene zin, bijvoorbeeld via standaarden, encryptie producten te verzwakken zonder daarmee de veiligheid van digitale systemen die van encryptie gebruik maken te compromitteren." Zeker in een tijd van een toename van digitale spionage is bescherming van het berichtenverkeer van essentieel belang voor het vertrouwen in een digitale economie en maatschappij.
- In de nota wordt het belang van goed beveiligde communicatie door encryptie onderschreven, maar tegelijk moet er ook gerichte en rechtmatige toegang zijn tot communicatie ten behoeve van de opsporing en nationale veiligheid. Dit dilemma is reeds eerder onderkend in het eerder genoemde kabinetsstandpunt over encryptie en wordt ook onderkend op Europees niveau. In de EU-raadsverklaring van 14 december jl. wordt de Commissie gevraagd samen met internet dienstverleners een inventarisatie uit te voeren naar technische mogelijkheden voor rechtmatige toegang tot versleuteld bewijs.
- Gegeven de nog onbeantwoorde vragen en het recent op Europees niveau geïnitieerde onderzoek, heeft EZK moeite met het in de nota geschetste beeld van een impasse. Het is passender te spreken van de noodzaak om meer tijd te nemen om dit voorstel goed te doordenken (met beantwoording van de vragen van het Integraal Afwegingskader voor beleid) en daarbij de uitkomsten van het Europese traject mee te kunnen wegen. Deze optie ontbreekt momenteel in de gegeven serie opties aan het eind van de nota.

Tot zover. Voor vragen kunnen jullie je wenden tot mij of dossierhouder 5.1.2.e (065.1.2.e).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Directie Digitale Economie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
+31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl

Van: Postbus ACEV 5.1.2.e @minaz.nl>

Verzonden: vrijdag 8 januari 2021 12:11

Aan: 5.1.2.e @minaz.nl>; BZ 5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ -
5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ / 5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ 5.1.2.e
5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ/5.1.2.e @minbuza.nl>; BZ/5.1.2.e @minbuza.nl>; BZK 5.1.2.e
5.1.2.e @minbzk.nl>; BZK 5.1.2.e @minbzk.nl>; BZK -
5.1.2.e @minbzk.nl>; BZK 5.1.2.e @minbzk.nl>; BZK - 5.1.2.e
@minbzk.nl>; DEF 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e
5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e
5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e @mindef.nl>; DEF 5.1.2.e
5.1.2.e @mindef.nl>; DEF/DGB 5.1.2.e @mindef.nl>; DGAIVD 5.1.2.e @minbzk.nl>; DMIVD
5.1.2.e @mindef.nl>; DOB-ACEV 5.1.2.e @minbuza.nl>; DOB-BB 5.1.2.e @minbuza.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl>; FIN - 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN - 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl>; FIN - 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN - 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl>; FIN - 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl>; FIN - Secretariaat AFEP 5.1.2.e @minfin.nl>; FIN - 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl>; I&W - 5.1.2.e @minienw.nl>; I&W - 5.1.2.e
5.1.2.e @minienw.nl>; I&W - 5.1.2.e @minienw.nl>; I&W - MR
5.1.2.e @minienw.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; KMP 1e secretariaat
5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl>; Secretariaat EIA 5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; NCTV 5.1.2.e @nctv.minvenj.nl>;
NCTV - 5.1.2.e @nctv.minjenv.nl>; NCTV - 5.1.2.e
5.1.2.e @nctv.minvenj.nl>; NP - 5.1.2.e @politie.nl>; NP 5.1.2.e
5.1.2.e @politie.nl>; NP 5.1.2.e @politie.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl>; NP - 5.1.2.e @politie.nl>; OCW 5.1.2.e
5.1.2.e @minocw.nl>; OCW - 5.1.2.e @minocw.nl>; OCW - 5.1.2.e
5.1.2.e @minocw.nl>; OCW/DGHBWE 5.1.2.e @minocw.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; SZW - 5.1.2.e
5.1.2.e @minszw.nl>; SZW - 5.1.2.e @minszw.nl>; VWS - 5.1.2.e
5.1.2.e @minvws.nl>; VWS - 5.1.2.e @minvws.nl>; VWS/DGV 1
5.1.2.e @minvws.nl>; VWS/DGV 2 5.1.2.e @minvws.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; Secretariaat KMP
2e etage 5.1.2.e @minaz.nl> 5.1.2.e @minjenv.nl

CC: 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>

Onderwerp: Agenda en stukken ACEV 14 januari 2021

Let op, in de bijlage van deze e-mail, verzonden door 5.1.2.e @minaz.nl, is een macro aangetroffen. Macro's kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Open de bijlage alleen als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen zonder de bijlage te openen.

DICTU Servicedesk

Dag allen,

In de bijlage vinden jullie de agenda en de stukken voor de ACEV van donderdag 14 januari, van 13.30 – 15.00 uur.

De stukken die horen bij agendapunt 6 zijn op het laatste moment nog iets aangepast ten opzichte van de eerder verspreide versie.

De stukken die horen bij agendapunt 7 zijn via NL-Net en koerier verspreid.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Kabinet Minister-President
Ministerie van Algemene Zaken
Binnenhof 19 | 2513 AA | Den Haag |
Postbus 20001 | 2500 EA | Den Haag

M +31 (0)6 5.1.2.e

Email: 5.1.2.e @minaz.nl

<http://www.rijksoverheid.nl/az>

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 8 januari 2021 14:08
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Agenda en stukken ACEV 14 januari 2021
Bijlagen: 1. Agenda ACEV 14 januari.pdf; 6a. AanbiedingsFormulier ACEV 5G en de opsporing jan 2021.pdf; 6b. Nota ACEV 14 januari 2021_def.docx

Hoi 5.1.2.e

Bij deze nog via de formele route de ACEV agenda en de stukken voor agendapunt 6: Wetgeving interceptie 5G en OTT. Ik zie dat het aanbiedingsformulier is aangepast naar niet afgestemd. Ik neem aan dat jullie dit dus met NCTV hebben geregeld en dat er geen mail ter correctie meer nodig is?

Ik heb het format voor de annotatie bijgevoegd. De deadline voor het aanleveren van de annotatie is dinsdag COB.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 8 januari 2021 12:43
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Fwd: Agenda en stukken ACEV 14 januari 2021

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Postbus ACEV 5.1.2.e @minaz.nl>
Datum: 8 januari 2021 om 12:11:53 CET
Aan: 5.1.2.e @minaz.nl>, BZ - 5.1.2.e
 5.1.2.e @minbuza.nl>, BZ - 5.1.2.e @minbuza.nl>, "BZ /
 5.1.2.e @minbuza.nl>, BZ/5.1.2.e @minbuza.nl>, BZ/DGES
 5.1.2.e @minbuza.nl>, BZ/5.1.2.e @minbuza.nl>, BZK - 5.1.2.e
 5.1.2.e @minbzk.nl>, BZK - 5.1.2.e @minbzk.nl>, BZK -
 5.1.2.e @minbzk.nl>, BZK - 5.1.2.e @minbzk.nl>, BZK -
 - 5.1.2.e @minbzk.nl>, DEF - 5.1.2.e
 5.1.2.e @mindef.nl>, "DEF - 5.1.2.e @mindef.nl>, DEF -
 5.1.2.e @mindef.nl>, DEF - 5.1.2.e
 5.1.2.e @mindef.nl>, DEF - 5.1.2.e @mindef.nl>, DEF -
 5.1.2.e @mindef.nl>, DEF/5.1.2.e @mindef.nl>, DGAIVD
 5.1.2.e @minbzk.nl>, DMIVD 5.1.2.e @mindef.nl>, DOB-ACEV 5.1.2.e
 5.1.2.e @minbuza.nl>, DOB-BB 5.1.2.e @minbuza.nl>, 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>, 5.1.2.e @minezk.nl>, 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>, 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl>, FIN - 5.1.2.e @minfin.nl>, FIN - 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl>, FIN - 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl>, "FIN - 5.1.2.e @minfin.nl>, FIN - 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl>, "FIN - 5.1.2.e @minfin.nl>, FIN -
Secretariaat AFEP 5.1.2.e @minfin.nl>, FIN - 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl>, I&W 5.1.2.e @minienw.nl>, I&W 5.1.2.e
5.1.2.e @minienw.nl>, I&W 5.1.2.e
5.1.2.e @minienw.nl>, I&W - MR 5.1.2.e @minienw.nl>, 5.1.2.e
5.1.2.e @minaz.nl>, KMP 1e secretariaat 5.1.2.e @minaz.nl>, 5.1.2.e
5.1.2.e @minInv.nl>, 5.1.2.e
5.1.2.e @minInv.nl>, Secretariaat EIA 5.1.2.e @minInv.nl>,
5.1.2.e @minInv.nl>, "5.1.2.e @minaz.nl>, NCTV
5.1.2.e @nctv.minvenj.nl>, NCTV - 5.1.2.e
5.1.2.e @nctv.minjenv.nl>, NCTV - 5.1.2.e
5.1.2.e @nctv.minvenj.nl>, NP - 5.1.2.e @politie.nl>, NP - 5.1.2.e
5.1.2.e @politie.nl>, NP - 5.1.2.e @politie.nl>, 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl>, NP 5.1.2.e
5.1.2.e @politie.nl>, OCW 5.1.2.e @minocw.nl>, OCW -
5.1.2.e @minocw.nl>, OCW 5.1.2.e
5.1.2.e @minocw.nl>, OCW/DGHBWE 5.1.2.e @minocw.nl>, 5.1.2.e
5.1.2.e @minaz.nl>, 5.1.2.e @minaz.nl>, SZW -
5.1.2.e @minszw.nl>, SZW - 5.1.2.e @minszw.nl>, VWS -
5.1.2.e @minvws.nl>, VWS - 5.1.2.e
5.1.2.e @minvws.nl>, VWS/DGV 1 5.1.2.e @minvws.nl>, VWS/DGV 2
5.1.2.e @minvws.nl>, 5.1.2.e @minaz.nl>, 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl>, Secretariaat KMP 2e etage
5.1.2.e @minaz.nl>, 5.1.2.e @minjenv.nl
Kopie: 5.1.2.e @minaz.nl>, 5.1.2.e @minaz.nl>
Onderwerp: Agenda en stukken ACEV 14 januari 2021

Let op, in de bijlage van deze e-mail, verzonden door 5.1.2.e @minaz.nl, is een macro aangetroffen. Macro's kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Open de bijlage alleen als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen zonder de bijlage te openen.

DICTU Servicedesk

Dag allen,

In de bijlage vinden jullie de agenda en de stukken voor de ACEV van donderdag 14

januari, van 13.30 – 15.00 uur.

De stukken die horen bij agendapunt 6 zijn op het laatste moment nog iets aangepast ten opzichte van de eerder verspreide versie.

De stukken die horen bij agendapunt 7 zijn via NL-Net en koerier verspreid.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Kabinet Minister-President
Ministerie van Algemene Zaken
Binnenhof 19 | 2513 AA | Den Haag |
Postbus 20001 | 2500 EA | Den Haag
.....

M +31 (0)6 5.1.2.e

Email: 5.1.2.e @minaz.nl<mailto:5.1.2.e @minaz.nl>
<http://www.rijksoverheid.nl/az>

Kabinet Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
5.1.2.e

5.1.2.e @minaz.nl

Datum
7 januari 2021

Onze referentie
3748709

agenda ACEV

Omschrijving	ACEV, agenda
Vergaderdatum en -tijd	14 januari 2021, 13.30 - 15.00 uur
Vergaderplaats	Blauwe Zaal

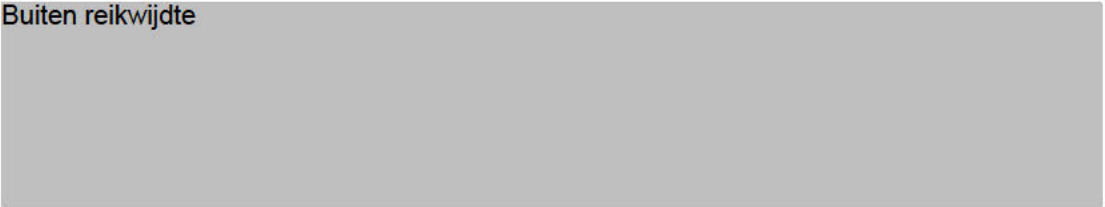
Buiten reikwijdte

6. Wetgeving interceptie 5G en OTT

x

Buiten reikwijdte

- x Stukken zijn rondgezonden
- o Stukken worden rondgezonden
- = Geen stukken

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 12 januari 2021 00:21
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie
Bijlagen: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie 5.1.2.e docx
Categorieën: Categorie Rood

Bijgaand nog enkele suggesties van mijn kant. Gr. 5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 - 5.1.2.e
 M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 11 januari 2021 22:42
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie

Dit is mogelijk een meer toegankelijke versie.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 11 januari 2021 22:41
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie

Thx all,

Heb nog wat zitten schaven en slijpen. Zie bijlage, hoop dat jullie je hierin kunnen vinden.

5.2.1

Grt!

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 11 januari 2021 21:25
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie

Ha collega's,

5.1.2.e dank voor je toevoegingen. Zie bijgaand het aangepaste stuk met tracks. Zijn jullie hiermee akkoord?

Gr

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 12 januari 2021 00:25
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: 210111 ACEV Format annotatie OTT en 5G

Categorieën: Categorie Rood

Ah excuus,

Dan is 5.1.2.e idd degene waar ik op crypto terrein mee schakel.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 - 5.1.2.e
M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 11 januari 2021 17:28
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Re: 210111 ACEV Format annotatie OTT en 5G

Volgens mij is 5.1.2.e van BZ, en zoekt 5.1.2.e nog naar een contact bij bzK?

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 11 jan. 2021 om 16:19 heeft 5.1.2.e @minezk.nl> het volgende geschreven:

Ha,

5.1.2.e ik heb al benaderd.

Gr

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 11 januari 2021 16:14
Aan: 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: 210111 ACEV Format annotatie OTT en 5G

Zeker, Je kunt 5.1.2.e contacten.
Onderstaand diens contactgegevens. Heb hem al eerder hierover gesproken. Zit volledig aan onze kant mbt crypto/encryptie & digitale opsporing.

5.1.2.e

Human Rights and Political and Legal Affairs Division (DMM-MP)
Task Force International Cyber Policies (DVB-TFC)
Ministry of Foreign Affairs The Netherlands
Rijnstraat 8 | 2515 XP | Den Haag
P.O. Box 20061 | 2500 EB | The Hague
E: 5.1.2.e @minbuza.nl
T: +31 70 5.1.2.e
M: +31 (0)6 5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 - 5.1.2.e
M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 11 januari 2021 15:05

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: 210111 ACEV Format annotatie OTT en 5G

Dank 5.1.2.e weet jij wie we bij BZK kunnen benaderen hiervoor?

Gr

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 11 januari 2021 14:43

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: 210111 ACEV Format annotatie OTT en 5G

Hi 5.1.2.e

5.2.1

M.b.t. Digitale Opsporing is in de Raadsverklaring over encryptie expliciet opgenomen dat er op Eu-level een discussie wordt gestart met andere lidstaten, bedrijfsleven, techno-industrie en academische wereld / R&D over sterke encryptie waarbij

(1) het gebruik van sterke encryptietechnologie wordt gewaarborgd en
(2) de bevoegde autoriteiten tegelijkertijd op een wettige en gerichte manier toegang verkrijgen tot gegevens. Technische oplossingen voor het verkrijgen van toegang tot versleutelde gegevens moeten voldoen aan de beginselen van wettigheid, transparantie, noodzaak en evenredigheid.

(3) met oog voor het belang van sterke encryptie wordt daarin opgeroepen naar innovatieve mogelijkheden om digitale opsporingsmogelijkheden te verbeteren (kennis & innovatie).

De Tweede Kamer heeft onlangs ook ingestemd met motie Baudet waarin de regering wordt opgeroepen niet akkoord te gaan met enig voorstel om versleuteling van berichtgeving te verbieden. Deze motie is complementair aan het kabinetsstandpunt inz. encryptie. Onlangs eerdere oproep van minister van J&V dat hij encryptie niet zal verzwakken, is er nadien berichtgeving uitgegaan die op achterdeurtjes aanstuurde. En dat is de facto verzwakking van encryptie hetgeen niet in lijn is met 't NL kabinetsstandpunt en de onlangs afgehamerde EU Raadsverklaring inz. encryptie en digitale opsporing.

5.2.1

Met vriendelijke groet,

5.1.2 e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 - 5.1.2.e

M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 11 januari 2021 14:02

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: 210111 ACEV Format annotatie OTT en 5G

Ha 5.1.2.e

Zie bijgaand concept inbreng voor ACEV annotatie. We kunnen overwegen om de toelichting te schrappen en de kernpunten ietwat uit te breiden.

@5.1.2.e J&V heeft aftappen OTT's geagendeerd voor ACEV van 14 januari. JenV wil dat MCEV keuze maakt om wel of niet OTT's mee te nemen.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 12 januari 2021 09:51
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie

Categorieën: Categorie Rood

Toch zijn het pertinente punten!
 En goede aanvullingen van 5.1.2.e ook.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 12 januari 2021 09:28
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie

Sorry, ik reageerde nog op oude versie, zie ik nu..

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 12 januari 2021 09:22
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie

5.1.2.e
 Goed stuk, maar nog een paar punten. Ik mis het punt van de haalbaarheid, want we denken toch niet dat Whatsapp encryptie gaat aanpassen? Ook mis ik de context van het hele wetsvoorstel, nl het andere stuk van het wetsvoorstel (niet OTT). Wat vinden we dat er nu met het hele wetsvoorstel moet gebeuren, in afwachting van OTT-deel? Ook niet consulteren? Ook gelet op naderende verkeizingen?

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 11 januari 2021 21:24
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie

Ha collega's,

5.1.2.e dank voor je toevoegingen. Zie bijgaand het aangepaste stuk met tracks. Zijn jullie hiermee akkoord?

Gr

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 13 januari 2021 10:59
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Tekst Beleidsnota MCEV mei 2020
Bijlagen: 1 Beleidsnota 5G en de opsporing MCEV.docx

Ter info

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e [BD/DRC/GC](#)
Verzonden: woensdag 13 januari 2021 10:25
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Tekst Beleidsnota MCEV mei 2020

Dag 5.1.2.e,

Ik heb in bijgaande nota nog even de tekst geel gearceerd mbt het besluit van de MCEV. JenV interpreteert deze als volgt:

In lijn met de implementatiewetgeving van het Europees wetboek voor elektronische communicatie, de Telecomcode, wordt ook in hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet het begrip 'elektronische communicatiedienst' gehanteerd. Dit begrip omhelst diverse soorten diensten, waaronder 'nummeronafhankelijke interpersoonlijke communicatiediensten (zogenaamde Over The Top diensten (OTT) zoals WhatsApp en Signal), die nu geen medewerkings- en aftapbaarheidsverplichting kennen in hoofdstuk 13.

Kortom we brengen OTT-diensten onder de aftapverplichting.

worden de mogelijkheden verkend om nummeronafhankelijke interpersoonlijke communicatiediensten mee te nemen in het wijzigingstraject van 5G. Tenzij dit leidt tot vertraging van de invoering van de benodigde wet- en regelgeving van de functionele eisen.^[1]

De verkenning ziet dus niet toe op het punt of OTT onder de aftapverplichting moet komen maar op het feit of dit 5G gaat vertragen. De werkgroep heeft dit verkend en besproken en het leidt voornamelijk niet tot een vertraging die onacceptabel is.

Groet, 5.1.2.e

^[1] Besloten netwerken hoeven in beginsel niet bij voorbaat te investeren in een aftapfaciliteit of een ontheffing daarvoor aan te vragen. Op dit moment ziet deze eis op aanbieders die nu als 'openbaar telecommunicatienetwerk of openbare telecommunicatiedienst' kunnen worden aangewezen, maar onder 5G niet meer of aanbieders die soortgelijke diensten gaan aanbieden onder 5G. Pas bij een regulier verzoek zullen voorzieningen moeten worden getroffen of worden verzocht om een ontheffing.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 13 januari 2021 12:07
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Tekst Beleidsnota MCEV mei 2020

5.2.1

Voor stas moet helder zijn dat J&V meerdere aanvliegroutes gebruikt:

- 5G aftapbaarheid
- Encryptie die digitale opsporing en aftappen in de weg zou zitten,
- Via code e.e.a. te verbreden

Ect, .

Het verhaal moet zijn dat er geen enkele goede onderbouwing of onderzoek is voor adequate besluitvorming inz. 't overkoepelend verhaal, bovendien zijn de meest cruciale partijen hier niet in meegenomen en ook niet geconsulteerd. Overigens, J&V koers en aanpak zal :

- ineffectief blijken, want internationale dienstenaanbieders zullen hun business en encryptie vanwege NL niet aanpassen,
- J&V koers namens NL leidt tot kwetsbaarheden in de digitale arena. Dat zal aanzien van NL schaden (vertrouwen in NL en EU digi economie).

EU aanpak is de enige en juiste Route en die is 3 weken terug gepubliceerd. Daar kan J&V niet omheen. Waarom heeft J&V zo'n haast met besluitvorming waar geen draagvlak voor is, terwijl het voorwerk an sich op EU level nog moet gebeuren.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 5.1.2.e

M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 13 januari 2021 11:09

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Tekst Beleidsnota MCEV mei 2020

Eens. En los daarvan hebben wij in de werkgroep steeds gehamerd op encryptie en het kabinetstandpunt. 5.2.1

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 13 januari 2021 11:07

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Tekst Beleidsnota MCEV mei 2020

5.2.1

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: woensdag 13 januari 2021 11:05

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Tekst Beleidsnota MCEV mei 2020

Dank 5.1.2.e 5.2.1

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: woensdag 13 januari 2021 10:59

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: FW: Tekst Beleidsnota MCEV mei 2020
Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl> BD/DRC/GC

Verzonden: woensdag 13 januari 2021 10:25

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: Tekst Beleidsnota MCEV mei 2020
Reeds beoordeeld in dit verzoek

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

^[1] Besloten netwerken hoeven in beginsel niet bij voorbaat te investeren in een aftapfaciliteit of een ontheffing daarvoor aan te vragen. Op dit moment ziet deze eis op aanbieders die nu als 'openbaar telecommunicatienetwerk of openbare telecommunicatiedienst' kunnen worden aangewezen, maar onder 5G niet meer of aanbieders die soortgelijke diensten gaan aanbieden onder 5G. Pas bij een regulier verzoek zullen voorzieningen moeten worden getroffen of worden verzocht om een ontheffing.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 15 januari 2021 12:01
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie v5
Bijlagen: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie v5.docx

Categorieën: Categorie Rood

5.1.2.e

Zie kleine suggesties

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 15 januari 2021 12:28
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie v3
Bijlagen: 210115 ACEV 5G en Aftappen Annotatie v5.docx

Categorieën: Categorie Rood

Dank allen,

We moeten deze discussie zoveel mogelijk procesmatig houden. Dus in onze annotatie in algemene zin gebruik maken van de onderkenning door MJenV in de Kamerbrief dat dit een complex vraagstuk is met verschillende legitieme doch conflicterende belangen, reden waarom MJenV in de brief verwelkomt dat er zowel op nationaal niveau (WODC) als in EU-verband) eerst nader wordt onderzocht en doorgedacht hoe de kwadratuur van deze cirkel op te lossen. En dat het daarom dus prematuur is om hierover in komende MCEV een besluit te forceren.

In bijlage wat aanvullende tracks die daartoe strekken. Kan door naar de ACEV coördinator. In de voorbespreking kunnen we evt nader toelichten.

Thx again en goed weekend,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 15 januari 2021 11:40
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Re: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie v3

5.2.1

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 15 jan. 2021 om 11:33 heeft 5.1.2.e @minezk.nl> het volgende geschreven:

Eens, normaal gesproken zou je kunnen concluderen dat zij daarmee bevestigen dat onderzoek is nodig.

5.2.1

Met vriendelijke groet,

5.1.2 e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 - 5.1.2.e

M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 15 januari 2021 11:22

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Re: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie v3

5.2.1

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 15 jan. 2021 om 11:16 heeft 5.1.2.e @minezk.nl> het volgende geschreven:

5.2.1

[Redacted content]

Met vriendelijke groet,

5.1.2 e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 - 5.1.2.e

M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)

5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 15 januari 2021 11:04

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie v3

Urgentie: Hoog

Ha,

Hierbij aanpassen. @5.1.2.e akkoord? Btw willen jullie 2 nog akkoord geven in het vervolg of kan ik met 5.1.2.e 1 van jullie benaderen?

Gr

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 15 januari 2021 08:42

Aan: 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e f@minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie v3

Morning all,

Kwam net in de Media analyse DE dit artikel tegen:

<https://www.security.nl/posting/683403/Grapperhaus+laat+effect+van+encryptie+op+opsporing+onderzoeken>

Ben toen gaan zoeken, en kwam toen de Kamerbrief in de bijlage tegen. Nmm hebben wij op basis van de eigen woorden en voornemens van Grapperhaus (neem aan met ons afgestemd) in die Kamerbrief) nog een aantal extra argumenten waarom hun MCEV-plan onzalig is:

- JenV is zélf positief over het Europese spoor en spreekt hoop uit dat deze tot meerdere technische mogelijkheden leidt;
- JenV hamert zélf op proportionaliteit en subsidiariteit van evt maatregelen;
- JenV markeert zélf dat technologische maatregelen werkbaar moeten zijn, reden waarom ze de tech bedrijven / aanbieders van OTT bij de inventarisatie willen betrekken;
- JenV benadrukt in de brief andermaal dat de inzet is om binnen het kabinetsstandpunt van 2016 te blijven;
- Klap op de vuurpijl: JenV heeft zélf een WODC onderzoek aangekondigd om het effect van encryptie op de opsporing nader te onderzoeken, hetgeen moet helpen bij de weging van de proportionaliteit van een eventuele oplossing.

Met zo'n duidelijke lijn in de brief (dd 14/12/20) gericht op eerst nader onderzoek, zowel via de EU als via de WODC, teneinde tot een afgewogen besluit te komen is het nmm onbestaanbaar om in de komende MCEV een besluit te willen forceren om de wet aan te passen en zodoende aftappen van OTT mogelijk te maken.

Kunnen dit nog toevoegen aan de argumentatie tijdens de voorbespreking met 5.1.2.e (nog onduidelijk wanneer die gaat plaatsvinden).

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 12 januari 2021 14:44

Aan: 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: RE: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie v3

Dank 5.1.2.e

Prima notitie zo! Heb alleen nog een aantal tekstuele aanpassingen gedaan t.b.v. de leesbaarheid. Zie bijlage. Met die tracks erbij kan ie door.

Nogmaals dank voor het geleverde werk,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 12 januari 2021 12:56

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: 210111 ACEV 5G en Aftappen Annotatie v3

Ha 5.1.2.e

N.a.v. gesprek met 5.1.2.e heb ik de volgende bullets aangepast:

- Gelet op de status van het traject en de overige discussie omtrent roamingverkeer in het voorstel (omtrent het aftappen en ontsleutelen van roamingverkeer, zie toelichting) is het voorstel nog niet gereed. Daarbij is EZK van mening dat de MNO's meer betrokken dienen te worden.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 15 januari 2021 12:30
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: 210115 ACEV 5G en Aftappen Annotatie v5
Bijlagen: 210115 ACEV 5G en Aftappen Annotatie v5.docx

Hallo 5.1.2.e

Bijgaand aangepaste inbreng voor ACEV. Laat je ons nog weten hoelaat het vooroverleg is?

Gr.

5.1.2.e

verslag

ACEV

Kabinet Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

5.1.2.e

T
5.1.2.e @minaz.nl

Datum

18 januari 2021

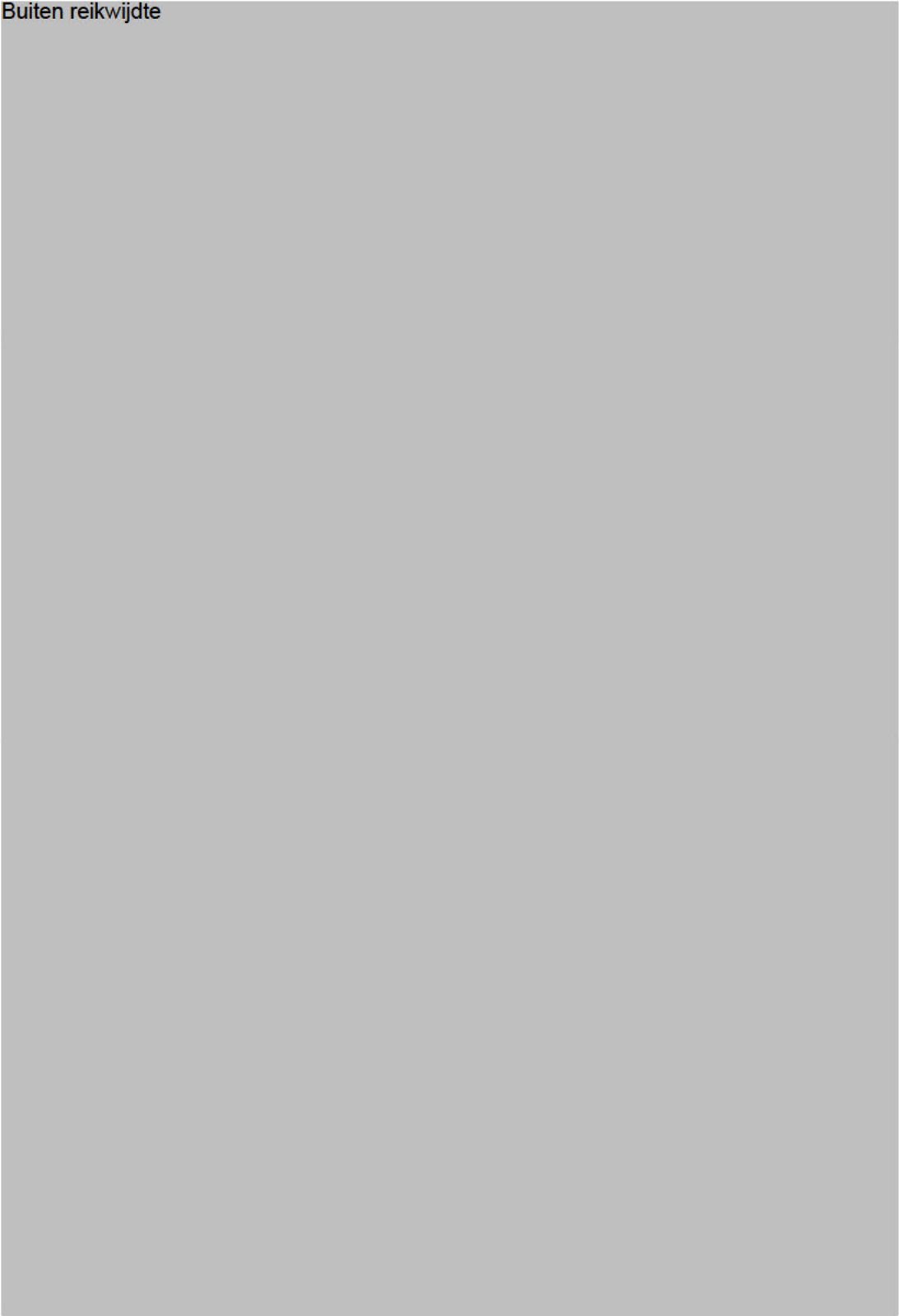
Onze referentie

3749037

Omschrijving	2021-01-18: ACEV, verslag
Vergaderdatum en -tijd	18 januari 2021, 15.00 - 16.30 uur
Vergaderplaats	Trêveszaal
Aanwezig	5.1.2.e (NCTV), 5.1.2.e (OCW), 5.1.2.e (AZ), 5.1.2.e (KNP), 5.1.2.e (DEF), 5.1.2.e (LNV), 5.1.2.e (AZ), 5.1.2.e (BHOS), 5.1.2.e (MIVD), 5.1.2.e (J&V, alleen agendapunt 6), 5.1.2.e (AZ), 5.1.2.e (AIVD), 5.1.2.e (EZK), 5.1.2.e (BZ), 5.1.2.e (BZK).
Afwezig	5.1.2.e (I&W), 5.1.2.e (FIN).

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Kabinet Minister-President

Datum

18 januari 2021

Onze referentie

3749037

Kabinet Minister-President

Datum

18 januari 2021

Onze referentie

3749037

Buiten reikwijdte

Kabinet Minister-President

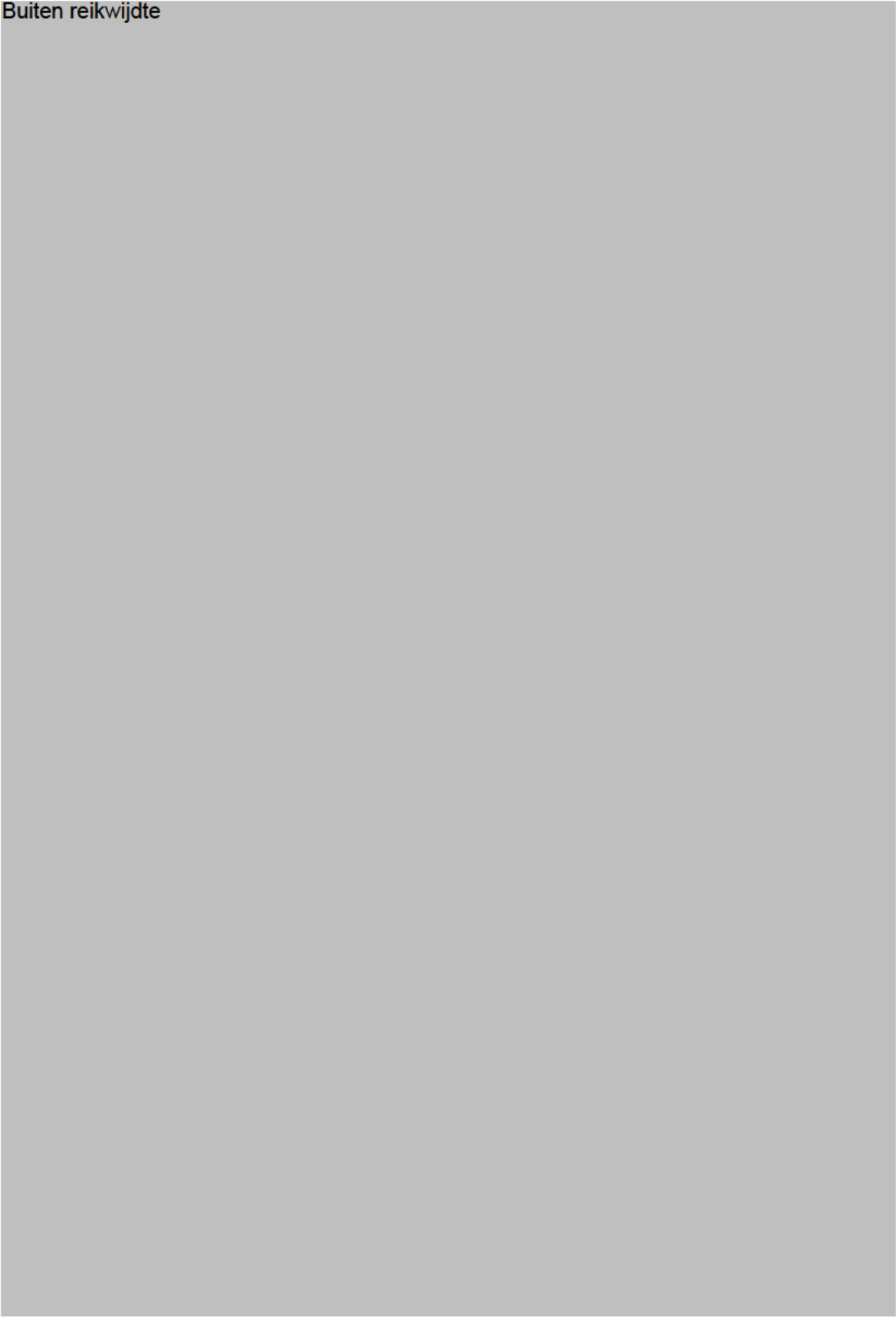
Datum

18 januari 2021

Onze referentie

3749037

Buiten reikwijdte

Kabinet Minister-President

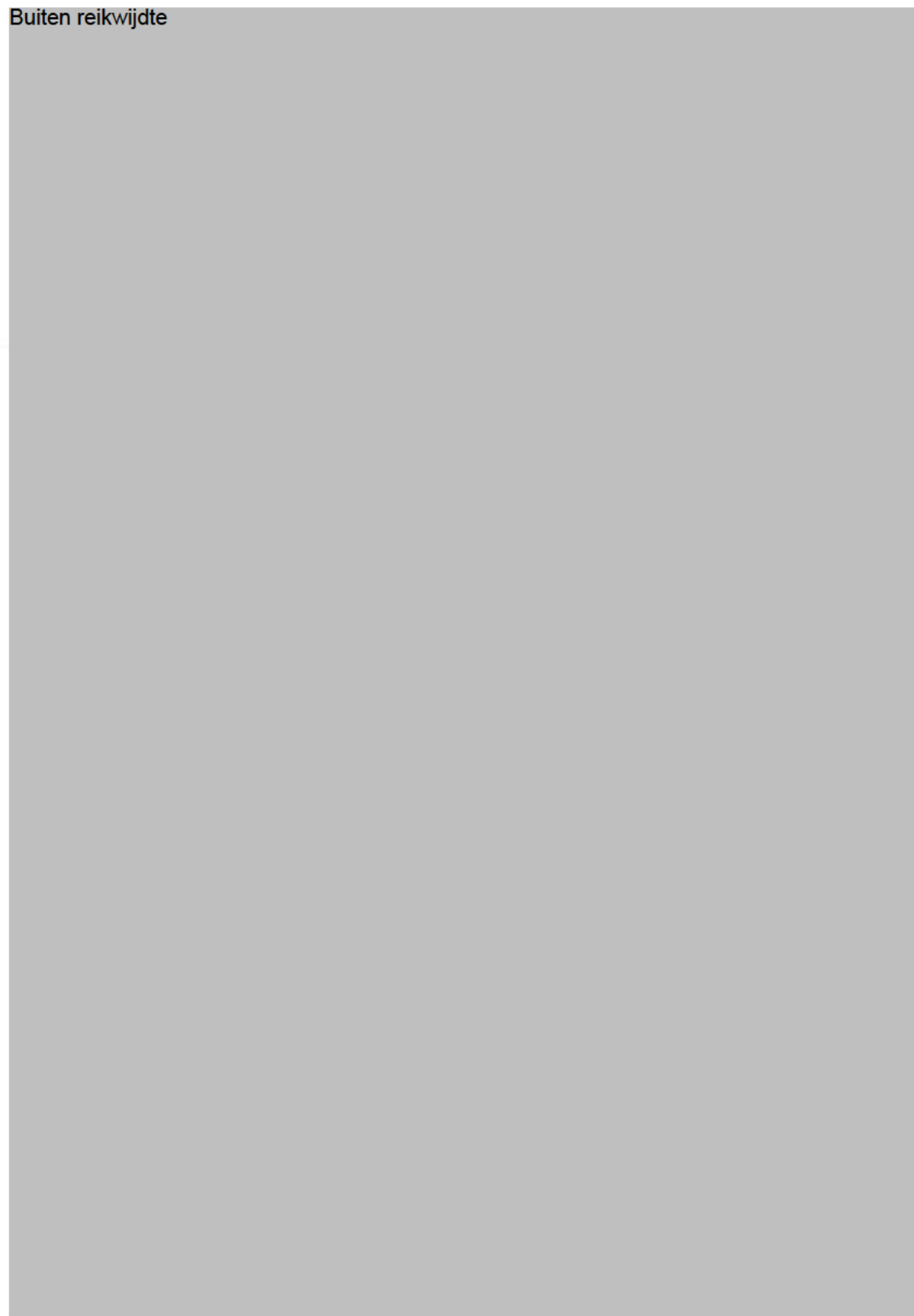
Datum

18 januari 2021

Onze referentie

3749037

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

6. Wetgeving interceptie 5G en OTT

5.1.2.e [redacted] heet 5.1.2.e (J&V) welkom voor de bespreking van dit agendapunt.

5.1.2.e [redacted] excuseert zich allereerst voor het ontbreken van overeenstemming met EZK over de voorliggende nota. Daarna meldt spreker dat de MCEV in mei 2020 de beleidsnota '5G en de opsporing' heeft geaccordeerd, om de huidige mogelijkheden voor interceptie in het kader van opsporing en nationale veiligheid te behouden en verdere benodigde wet- en regelgeving uit te werken. Volgens spreker wordt een onderdeel van dit besluit (om de aftapverplichtingen uit hoofdstuk 13 en de Telecommunicatiewet ook te laten gelden voor OTT-communicatiediensten als Whatsapp) niet meer door EZK gesteund. Omdat dit een negatieve impact op de nationale veiligheid zou hebben, en omdat daarmee zou worden afgeweken van het MCEV-besluit, wil de minister van J&V dat bespreken in de MCEV.

5.1.2.e [redacted] meldt dat EZK de eigen argumentatie inderdaad niet herkent in de nota, waardoor de MCEV niet goed zou worden geïnformeerd bij doorgeleiding. Kern van het bezwaar van EZK behelst dat een aftapbaarheidsvereiste mogelijk een te grote (negatieve) impact heeft op de encryptie van elektronische communicatiediensten en dus op de veiligheid van het berichtenverkeer. Technisch betreft het een risicovolle ingreep, die het ook andere partijen veel makkelijker zou maken om in te breken in de encryptie.

5.1.2.e [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] meldt dat het vanuit inlichtingenperspectief noodzakelijk is om een aftapmogelijkheid ten aanzien van de OTT-diensten te behouden vanwege de hoeveelheid communicatie via die diensten.

5.1.2.e [redacted] beaamt dat de opsporing op grote achterstand zou komen te staan indien die mogelijkheid niet wordt geboden om mee te lezen in het kader van opsporing.

5.1.2.e [redacted] meldt dat het van belang is om ook de EU-besluitvorming die hierover in de maak is af te wachten.

5.1.2.e [redacted] meldt dat het voorstel van J&V daarom is om het MCEV-besluit van mei 2020 te herbevestigen, maar de inwerkingtreding afhankelijk te maken van de uitkomst van de verkenning door de Europese Commissie. Die optie doet recht aan het eerdere MCEV-besluit, is tevens een stap vooruit en borgt de risico's.

Kabinet Minister-President

Datum

18 januari 2021

Onze referentie

3749037

5.1.2.e stelt dat het stuk eerst beter moet worden afgestemd tussen J&V en EZK, zodat beide departementen zich in de inhoud van de oplegger kunnen vinden. Een aangepaste versie kan dan besproken worden in de eerstvolgende ACEV van 11 februari. Daarna kan het stuk worden doorgeleid naar de MCEV.

Buiten reikwijdte

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 19 januari 2021 10:36
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: terugkoppeling ACEV

Eens, op zich goed resultaat toch en onze inspanningen hebben voor nu geloond.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 19 januari 2021 09:39
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: terugkoppeling ACEV

Ok thx. Vooralsnog per saldo niet ongunstig als ik naar de 2^e bullet kijk.

Het doorwerken op het dossier hoeft ook niet per se negatief te zijn, een uitkomst daarbinnen kan immers zijn dat we komende tijd gebruiken om nader onderzoek en denkwerk te verrichten op nationaal en EU-niveau alvorens een knoop door te hakken.

To be continued...

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 19 januari 2021 09:34
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: terugkoppeling ACEV

Ha 5.1.2.e en anderen,

Ik ben net gebeld door 5.1.2.e van TOP inzake de terugkoppeling van de ACEV. Het komt op het volgende neer:

- het stuk dient wederom in de ACEV (11 feb.) besproken te worden voordat het naar de MCEV gaat;
- de niet-opsporingsbelangen worden onderbelicht in het huidige stuk, daarbij moet er betere afstemming plaatsvinden;
- het dossier gaat vooralsnog gewoon door, ongeacht val kabinet 5.2.1).

Er komt nog een terugkoppeling via de e-mail.

Groet,

5.1.2.e

[illegible]

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl; 5.1.2.e @minfin.nl>;
5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e
@minaz.nl>; Secretariaat KMP Buitenland
5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e @minaz.nl>; 5.1.2.e
@minaz.nl>

Onderwerp: Verslag ACEV 18 januari 2021

Dag allen,

In de bijlage het verslag van de ACEV van gisteren.

Vanwege de rubricering, volgt het verslag van agendapunt 7 separaat in een deelverslag dat vandaag verspreid zal worden via NL-Net en Cryptofax.

Ook de MCEV-agenda voor 26 januari zal vandaag verspreid worden via NL-Net en Cryptofax.

Verzoek is om de stukken voor de MCEV uiterlijk donderdag 21 januari, 12.00 uur aan te leveren.

Met hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Kabinet Minister-President
Ministerie van Algemene Zaken
Binnenhof 19 | 2513 AA | Den Haag |
Postbus 20001 | 2500 EA | Den Haag
.....
M +31 (0)6 5.1.2.e
Email: 5.1.2.e @minaz.nl
<http://www.rijksoverheid.nl/az>

Van: Postbus ACEV

Verzonden: donderdag 14 januari 2021 10:50

Aan: 5.1.2.e

[Redacted recipient list]

5.1.2.e

@minezk.nl'; 5.1.2.e

@minjenv.nl'; 5.1.2.e

@minfin.nl'; 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: ACEV wordt verplaatst naar begin volgende week

Dag allen,

Vanwege de politieke actualiteit gaat de ACEV van vanmiddag niet door.

We zoeken naar een nieuwe moment, begin volgende week en hopen jullie zo snel mogelijk te kunnen informeren over een nieuw tijdstip.

Met excuses voor het ongemak.

5.1.2.e

.....
Kabinet Minister-President

Ministerie van Algemene Zaken

Binnenhof 19 | 2513 AA | Den Haag |

Postbus 20001 | 2500 EA | Den Haag

.....
M +31 (0)6 5.1.2.e

Email: 5.1.2.e @minaz.nl

<http://www.rijksoverheid.nl/az>

Van: Postbus ACEV

Verzonden: vrijdag 8 januari 2021 12:11

Aan: 5.1.2.e

@minezk.nl'; 5.1.2.e

;

5.1.2.e [redacted]@minjenv.nl'

CC: 5.1.2.e [redacted]

Onderwerp: Agenda en stukken ACEV 14 januari 2021

Dag allen,

In de bijlage vinden jullie de agenda en de stukken voor de ACEV van donderdag 14 januari, van 13.30 – 15.00 uur.

De stukken die horen bij agendapunt 6 zijn op het laatste moment nog iets aangepast ten opzichte van de eerder verspreide versie.

De stukken die horen bij agendapunt 7 zijn via NL-Net en koerier verspreid.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]

[redacted]

[redacted]

.....
Kabinet Minister-President

Ministerie van Algemene Zaken

Binnenhof 19 | 2513 AA | Den Haag |

Postbus 20001 | 2500 EA | Den Haag

.....
M +31 (0)6 5.1.2.e [redacted]

Email: 5.1.2.e [redacted]@minaz.nl

<http://www.rijksoverheid.nl/az>

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 21 januari 2021 15:49
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: uitspraken grapperhaus over encryptie
Categorieën: Categorie Rood

zeker interessant,

Hierbij nog een tweetal interessante artikelen

Van 24 december 2020

<https://www.computable.nl/artikel/opinie/security/7110745/1509029/grapperhaus-draait-om-verzwakken-encryptie-heen.html>

van 27 januari 2020

<https://www.agconnect.nl/artikel/grapperhaus-streeft-naar-gerichte-achterdeur-encryptie>

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70-5.1.2.e

M: +31 6 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 21 januari 2021 15:21

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: uitspraken grapperhaus over encryptie

interessant

Van: 5.1.2.e @agentschaptelecom.nl>

Verzonden: woensdag 20 januari 2021 15:58

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: FW: Roaming 5G

Ha 5.1.2.e

Misschien ken je onderstaand verslag al, maar lijkt me goed om dit achter de hand te houden mocht er in de toekomst weer een discussie zijn over encryptie. Dus niet iets om nu met 5.1.2.e of JenV te delen, maar meer voor ons als informatie die misschien bruikbaar is.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 13 januari 2021 08:39

Aan: 5.1.2.e @agentschaptelecom.nl>

CC: 5.1.2.e @agentschaptelecom.nl>; 5.1.2.e

@agentschaptelecom.nl>

Onderwerp: Roaming 5G

Hoi 5.1.2.e

Misschien goed om te weten in de discussie met J&V.

Dit kwam ik tegen. Standpunt van Grapperhaus in het encryptie verhaal.

Hieronder een stukje uit de AO Justitie en veiligheid

28 684

Naar een veiliger samenleving

Nr. 645 VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 8 januari 2021

De uitspraken van de minister passen niet in de denkwijze bij justitie voor het home routing probleem bij 5G

De lijn die gekozen is is een resultaat/inspanning verplichting voor aanbieders om bij internationale roaming alleen local breakout toe te passen voor **AL** het verkeer. Dus niet alleen voor verdachten.

De minister vindt dat er bij “burgers met goede wil” de encryptie gerespecteerd moet worden.

Minister Grapperhaus:

*Zal ik eerst iets over het e-woord zeggen? De heer Verhoeven en ik gaan al een tijdje met elkaar mee en weten dat we met het e-woord encryptie benoemen. Encryptie moet er altijd zijn en blijven. Dat is van groot belang voor de veiligheid van de maatschappij, het bedrijfsleven en de overheid, maar ook van de digitaal levende burger. Het is van belang voor het beschermen van fundamentele rechten en het vertrouwen van de maatschappij in digitalisering. Het mag ook weleens gezegd worden -- en dan kijk ik via u even naar de heer Verhoeven -- het mag ook weleens uit mijn mond gezegd worden dat dat een heel groot belang is. De inzet en ontwikkeling van hoogwaardige encryptie blijven wat mij betreft hoog op de agenda, maar het effect van encryptie op de effectiviteit van opsporings- en veiligheidsdiensten kan niet worden genegeerd. Wij moeten met elkaar zoeken naar adequate -- let goed op dat woord -- evenwichtige en technische oplossingen voor de opsporing **en de veiligheid die hoogwaardige encryptie voor burgers en bedrijven van goede wil respecteren.** De heer Verhoeven kent mij goed genoeg om te weten dat ik mij daar echt voor inzet. We praten hierover in EU-verband. Daarbij is het uitgangspunt dat je moet zoeken naar technische oplossingen die je samen met de internetdienstverleners uitwerkt. Er zijn verschillende typen versleuteling. De oplossing moet voor iedereen werkbaar en aanvaardbaar zijn. Dit is het verhaal. Dat is een delicate balans. Daar moet je zeer zorgvuldig mee omgaan. Dat doen wij ook.*

De heer **Verhoeven** (D66):

Dank aan de minister voor het neerzetten van zijn visie en zijn ervaring in Europa met dit onderwerp. Dit is natuurlijk zo'n onderwerp waarbij de technische situatie het wel zwart-wit maakt; de heer Van Dam zei het al. Daarmee bedoel ik dat je niet een beetje sterke encryptie kan hebben, zoals je ook niet een beetje anoniem kan zijn. "Anoniem" wil zeggen dat je echt totaal niet herleidbaar bent. Tegenwoordig wordt "anoniem" vaak gebruikt om mensen gerust te stellen, maar vervolgens is het door al die dataconnecties natuurlijk toch niet meer helemaal anoniem. Dat geldt ook hiervoor, denk ik. Je kunt zeggen: we willen sterke versleuteling, maar we willen toch ook wel iets in het opsporingsbelang kunnen doen. Dan hoor je vaak het woord "balans", "adequaat" of zo. Ik weet absoluut -- de minister kent mij goed genoeg om te weten dat ik dat ook meen -- dat de minister op een oprechte manier aan het zoeken is om die twee zaken te verbinden. Alleen hebben we de afgelopen kabinetsperiode toch wel een keer of drie, vier meegemaakt dat ik dan via het circuit te horen kreeg dat er toch weer plannen waren om die encryptie op een bepaalde manier te verbreken. Mijn eerste vraag is: wat zijn nou de conclusies van al die gesprekken met betrekking tot de mogelijkheden om een gebalanceerde aanpak te vinden? Is die gebalanceerde aanpak er wel? Of doorbreek je daarmee de facto encryptie?

Minister **Grapperhaus**:

Daar kan ik op dit moment nog geen antwoord op geven, omdat we dat nog niet weten. Ik heb zelf dit steeds uitgedragen. Dit is ook echt hoe het kabinet daarin zit. Laten we heel duidelijk en eerlijk zijn. Ik heb dat ook als speerpunt opgepakt. Bij kinderpornografie en kindermisbruik online spelen allerlei dingen als vrijheid van meningsuiting wat mij betreft geen rol, nul. Als iemand zegt dat hij dat wel vindt, dan moet ik dat maar horen. Zo is mijn introductiegesprek ook geweest met de grote techbedrijven en met de EU, met de Commissie. U hoort mij steeds zeggen "de EU". We moeten echt kijken hoe we dit samen kunnen oplossen ten behoeve van iedereen, alle EU-burgers en -bedrijven. We zien daar echt een grote, akelige misstand die als een soort brij, ook sinds ik minister ben -- dat geef ik onmiddellijk toe -- nog steeds verder aan het uitdijen is. Ik wou zeggen "uitbreiden", maar dat is wat ingewikkeld voor een brij. Daar moeten we dingen op kunnen bedenken om te voorkomen dat de encryptie ons in de weg zou zitten om volstrekt gerechtvaardigd te voorkomen dat een heel groot maatschappelijk kwaad zich verder verspreidt of er überhaupt is. Maar dan kom je op het punt -- daar vinden we elkaar onmiddellijk; dat heb ik net gezegd -- dat encryptie echt van wezenlijk belang is, ook voor de bescherming van een aantal fundamentele rechten in de digitale wereld. Dat is iets heel ingewikkelds. Ik zeg eerlijk dat ik de technische oplossingen die beide belangen echt goed respecteren nog niet voorbij heb zien komen. Daar zullen we dus nog steeds met elkaar naar moeten kijken. Ik vrees wel dat ik van de positieve instellingen ben. Als ik zie hoe de technologie ons in de afgelopen eeuw op allerlei andere punten wel heel veel dingen heeft gebracht, dan zou het wat mij betreft echt mogelijk moeten zijn om uiteindelijk wel degelijk technische oplossingen te vinden die, zoals ik al zei, **de encryptie voor de burgers en bedrijven van goede wil volledig beschermen.**

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Agentschap Telecom

Afdeling Veiligheid

Hoofdafdeling Toezicht

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Piet Mondriaanlaan 54 | 3812 GV | Amersfoort

Postbus 1671 | 3800 BR | Amersfoort

.....
T 050 5.1.2.e

5.1.2.e [@agentschaptelecom.nl](mailto:5.1.2.e@agentschaptelecom.nl)

www.agentschaptelecom.nl

Op woensdag middag en vrijdag afwezig

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 26 januari 2021 13:36
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: nota ACEV EZK
Bijlagen: 210125 Nota ACEV februari 2021 revEZK.docx

Categorieën: Categorie Rood

Hierbij mijn suggesties.

m.b .t. de opties

Mijn advies zou zijn optie 4 zoals 5.1.2.e voorstelt op te nemen en de 2e optie te schrappen. De drempel om de niet geactiveerde wet bij eerste de beste incidenten te activeren zal onder druk heel laag zijn. Bovendien, de tekst in de MvT kan pas na Eu onderzoek concreet vorm gegeven worden. De uitkomsten en mogelijke oplossingsrichtingen / handelingsperspectieven zijn immers nog niet in kaart gebracht.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 - 5.1.2.e
 M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 26 januari 2021 13:04
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: nota ACEV EZK

Zie mijn toevoegingen

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 26 januari 2021 11:53
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: nota ACEV EZK

Dank 5.1.2.e

Mooi werk, ihb mbt het omschrijven van de EZK zienswijze en het derde beslispunt. Ik ben er ook nog aan gaan knutselen. Had daartoe 2 uitgangspunten:

- zo weinig mogelijk van de JenV insteek schrappen tbv herkenbaar houden van hun eigen zienswijze, teneinde kans te vergroten dat er een wederzijds gedragen nota tot stand komt.

- Om die reden heb ik een aantal van jouw verwijderingen ongedaan gemaakt (NB laat weten als niet eens; jullie zitten hier beter in dan ik!!);
- Beslispunten centraal stellen met medeneming van de derde optie zoals wij die zien. Om die reden heb ik dit deel naar voren gehaald, rest is dan toelichting. Daardoor lijkt het een forse ingreep maar dat zit hem dus vooral in de structuur/opbouw van de nota.

Benieuwd naar jullie reactie. Wmb sturen we dit na jullie akkoord snel door naar de JenV collega's; denk dat 5.1.2.e dat het beste kan doen obv zijn gesprek vorige week met 5.1.2.e; vergroot de kans dat het in vruchtbare aarde valt.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 25 januari 2021 16:42

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: nota ACEV EZK

Ha heren,

Ik heb gesleuteld aan een eerste aanpassing van de ACEV nota over OTT's en aftappen, dit moet dus nu een gezamenlijk stuk worden.

@5.1.2.e vind jij de toon nog te defensief? Ik worstel wat met de opties aangezien JenV op een patstelling zit te hameren.

Kunnen jullie evt. morgen voor 16:00 reageren dan kan ik een aanzetje naar 5.1.2.e sturen.

Dank vast.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 27 januari 2021 15:05
Aan: 5.1.2.e @minjenv.nl
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: concept nota ACEV OTT
Bijlagen: 210125 Nota ACEV februari 2021 EZK.docx

Beste 5.1.2.e

Bijgaand onze aanzet tot een gezamenlijke notitie inzake het aftappen van OTT's. Wij hebben meer helder de EZK visie erin verwerkt, waaronder de gevolgen voor encryptie.
Graag hoor ik of je hierin kunt vinden,

Groet,

5.1.2.e

Ministerie van Economische Zaken

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T: +31 5.1.2.e
.....

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 1 februari 2021 14:48
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: [Ter informatie} J&V lijst controversieel
Bijlagen: cedurevergadering_Justitie_en_Veiligheid_(groslijst_controversieel_verklaren)_op_20_januari_2021.pdf

Categorieën: Categorie Rood

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 1 februari 2021 12:50
Aan: B&I_DigitaleEconomie_MTPlus 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: B&I_DigitaleEconomie_MT 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: [Ter informatie} J&V lijst controversieel

Dag allen,

Op verzoek van 5.1.2.e stuur bijgaande besluitenlijst rond.

Groets,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 2 februari 2021 18:00
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: 310125 Nota ACEV februari 2021 EZK v2
Bijlagen: 310125 Nota ACEV februari 2021 EZK v2[2636].docx

Categorieën: Categorie Rood

Heren,

Veel dank voor jullie inspanningen. Heb de samenvatting uiteindelijk toch niet gebruikt omdat het allemaal te lang werd (NB wel nuttig tbv de annotatie ACEV!). Verder bevatte de tekst de nodige herhaling, heb dat geprobeerd strak te trekken, zie bijlage. Teks daarmee ook meer in balans met JenV passage.

@5.1.2.e graag laatste zorgvuldige check of het nog klopt wat er staat. Daarna graag deze versie met tracks, als ook een schone versie met daarin geel gearceerd onze aanpassingen, aan 5.1.2.e sturen. Dan kan hij

- a) zelf zien wat we precies gedaan hebben (tracks), maar
- b) JenV een schone versie met alleen gehighlight de aangepaste passages sturen. Cf werkwijze JenV in hun reactie op onze voorzet.

Thx!

5.1.2.e

Directie Digitale Economie
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Tel: +31 6 5.1.2.e
 Mail: 5.1.2.e@minezk.nl
 Web: [Telecommunicatie | Rijksoverheid.nl](#)

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 2 februari 2021 12:30
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: 310125 Nota ACEV februari 2021 EZK v2

Ha,

Lijkt mij prima, onder het kopje samenvatting. Dan zou ik hem zo doen.

Samenvatting:

- De huidige stand van zaken leidt ertoe dat er wat EZK betreft geen grondslag is om een aftapverplichting t.a.v. OTT-dienstverleners op te nemen i.v.m. mogelijke disproportionele gevolgen (veiligheidsrisico's);

- Eerst dienen de effecten van een verplichting tot ontsleuteling t.b.v. aftappen en encryptie inzichtelijk gemaakt te worden;
- De uitkomsten van de reeds aangekondigde Europese technische inventarisatie zijn cruciaal voor aanpak effectieve innovatieve opsporing (methoden) inz. de OTT-diensten;
- Op grond van de uitkomsten van deze inventarisatie i.c.m. belangenafweging kan MCEV besluiten gepaste wettelijke maatregelen te treffen.

Gr

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 2 februari 2021 12:04

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: 310125 Nota ACEV februari 2021 EZK v2

Zou misschien nog, voor de helderheid, EZK standpunt beginnen met onderstaande bullits / heldere stappenplan. Dat komt binnen, dan vervolg het inhoudelijk verhaal over encryptie.

1. thans geen wijzigingen in de Tw opnemen i.v.m. mogelijke disproportionele gevolgen;
2. de effecten van een verplichting tot ontsleuteling t.b.v. aftappen inzichtelijk maken;
3. uitkomsten van de Europese technische inventarisatie zijn cruciaal voor aanpak effectieve innovatieve opsporing (methoden) inz. de OTT-diensten;
4. op grond van de uitkomsten van de EU route i.c.m. belangenafweging kan MCEV besluiten gepaste wettelijke maatregelen te treffen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 - 5.1.2.e

M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 2 februari 2021 11:03

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: 310125 Nota ACEV februari 2021 EZK v2

Ha 5.1.2.e

Zie bijgaand laatste versie. Voor jou akkoord om zo naar 5.1.2.e te sturen?

Gr

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 3 februari 2021 12:51
Aan: 5.1.2.e @minjenv.nl
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Nota ACEV februari 2021 EZK
Bijlagen: 210302 Nota ACEV februari 2021 EZK v3 SCHOON.docx; 210302 Nota ACEV februari 2021 EZK v3 SCHOON.docx

Categorieën: Categorie Rood

Dag 5.1.2.e

Bijgaand een aangepaste versie van de gezamenlijke notitie. Naast het aanpassen van onze eigen EZK-argumentatie, hebben wij in jullie deel ook een aangegeelde aanpassing gedaan, waar het gaat over een cruciaal element in de opstelling van EZK.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 3 februari 2021 15:56
Aan: 5.1.2.e
5.1.2.e
Onderwerp: Toelichting door diensten

Categorieën: Categorie Rood

Hi all

Kreeg van 5.1.2.e BZK een bericht met een vraag

Hey 5.1.2.e Sprak gister de diensten over acev 11 feb. Zij vroegen zich af of ezk evt geïnteresseerd is in een toelichting van hun kant op OTT 5g.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 4 februari 2021 09:22
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Nota ACEV februari 2021 EZK
Bijlagen: 210302 Nota ACEV februari 2021 EZKJenV.docx

Categorieën: Categorie Rood

Kijken jullie nog even naar laatste opmerkingen? Dan maar in onze argumentatie opnemen, lijkt mij..

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 3 februari 2021 20:44
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Nota ACEV februari 2021 EZK

Dag 5.1.2.e

Dank voor deze versie en volgens moeten we nu bij de eindversie komen.

Wij hebben onze tekst onder standpunt nog gewijzigd.

Dat punt m.b.t. de demissionaire status van het kabinet en hoe dit het proces beïnvloed is een oordeel van jullie kant en hoort wat mij betreft bij jullie standpunt thuis en niet in het algemene gedeelte. Heb nog een opmerking bij de raadsresolutie gevoegd. Ten aanzien van dat laatste punt laat ik het oordeel aan jullie hoe je het wilt verwoorden.

Morgen 12 uur is de deadline voor het aanleveren. Als we morgen voor 12 uur def akkoord hebben dan gaan we m verzenden.

Groet en fijne avond,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 3 februari 2021 12:51
Aan: 5.1.2.e @minjenv.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Nota ACEV februari 2021 EZK

Dag 5.1.2.e

Bijgaand een aangepaste versie van de gezamenlijke notitie. Naast het aanpassen van onze eigen EZK-argumentatie, hebben wij in jullie deel ook een aangegeelde aanpassing gedaan, waar het gaat over een cruciaal element in de opstelling van EZK.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 4 februari 2021 10:18
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Nota ACEV februari 2021 EZK

Eens. Aanbieders zullen verbod negeren (gaan niet hun wereldwijd gebruikte systeem aanpassen aan een landje als NL => ook reden om Europees te doen).

5.2.1

5.2.1 In het geval van handhaving kan OTT speler besluiten om niet meer te leveren in NL (wie gaat dat uitleggen dat berichtenapps hier niet meer gebruikt kunnen worden? Als dit al te realiseren is (is het überhaupt handhaafbaar), want hoe voorkom je dat dit gewoon te downloaden is uit appstore.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 4 februari 2021 10:00
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Nota ACEV februari 2021 EZK

m.b.t. laatste alinea:

klassieke telecomdiensten worden thans niet door end2end beschermd, nationaal in handen van nationale partijen. OTT diensten zijn nummeronafhankelijke internationale internet diensten. J&V wil OTT beschouwen als klassiek telecom diensten en daarom geen end2end. De aanbieders van OTT diensten zullen hun plannen en encryptie niet afzwakken omdat NL met end2end niets kan en wil.

5.2.1

Je kunt beter vanuit opsporing in nieuwe innovaties investeren, onderzoeken, verkennen dan verbieden ALLEEN IN NL. OTT gelijk te stellen aan klassieke telecom, zal opsporing de facto niet helpen. 5.2.1 . De internationale spelers zullen zich daar weinig van aantrekken.

5.2.1

Met vriendelijke groet,

5.1.2 e

Digitale Veiligheid / ePrivacy

T: +31-70 - 5.1.2.e
M: +31 6 - 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 4 februari 2021 09:25
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Nota ACEV februari 2021 EZK

Dank voor snel werk 5.1.2.e

Zie in bijlage mijn reactie. Heb paar alternatieve reacties op comments 5.1.2.e opgesteld, plus een paar comments op jouw aanvullingen. Laatste para is de lastigste wmb.

Kan jij dit verwerken en hem verder klaarzetten (schone versie met highlights, zoals vorige ronde)? Kijk ik er daarna nog één keer naar.

Thx!

5.1.2.e

Directie Digitale Economie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Tel: +31 6 5.1.2.e

Mail: 5.1.2.e @minezk.nl

Web: [Telecommunicatie | Rijksoverheid.nl](#)

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 4 februari 2021 08:54

Onderwerp: RE: Nota ACEV februari 2021 EZK

Ha collega's,

Zie bijgaand mijn reactie en tracks. Graag aanvullingen. Btw hoe heilig is de 12:00 uur? Kan het stuk niet in de loop van de middag verzonden worden?

Gr

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 4 februari 2021 08:39

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: Fwd: Nota ACEV februari 2021 EZK

Reactie JenV is binnen. Kunnen jullie met voorrang kijken of dit nog tot aanpassingen/aanvullingen onzerzijds leidt? Lukt dat voor 10u? Dan kan ik ook nog even kijken.

In reactie op opmerking 5.1.2.e in de mail: ik denk dat we controversieel verklaren in hoofdtekst moeten houden; is geen mening van EZK maar een politiek feit. Misschien helpt het als we demissionaire status weglaten en focussen op controversieel verklaren.

Bvd,

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 5.1.2.e <[redacted]> <[\[redacted\]@minjenv.nl](mailto:[redacted]@minjenv.nl)>

Datum: 3 februari 2021 om 20:44:57 CET

Aan: 5.1.2.e <[redacted]> <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Kopie: 5.1.2.e <[redacted]> <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>, 5.1.2.e <[redacted]> <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>, 5.1.2.e <[redacted]> <[\[redacted\]@minjenv.nl](mailto:[redacted]@minjenv.nl)>

Onderwerp: RE: Nota ACEV februari 2021 EZK

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 4 februari 2021 10:51
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: 210302 Nota ACEV februari 2021 EZKJenV commentaar v3 SCHOON
Bijlagen: 210302 Nota ACEV februari 2021 EZKJenV commentaar v3 SCHOON.docx

Categorieën: Categorie Rood

Zie voorstel aanpassing.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 4 februari 2021 10:28
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: 210302 Nota ACEV februari 2021 EZKJenV commentaar v3 SCHOON
Urgentie: Hoog

5.1.2.e

Zie bijgaand schone versie met laatste aanpassingen geel gearceerd. Zijn jullie akkoord?

Gr

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 4 februari 2021 12:08
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Nota ACEV februari 2021 EZK input
Bijlagen: 210302 Nota ACEV februari 2021 EZKJenV commentaar v4
 SCHOON[2897].docx

Categorieën: Categorie Rood

Hierbij de def versie. Heb nog wat zitten schaven, wmb mooi zo. Suggestie om in de mail van 5.1.2.e nog een kleine toevoeging te doen; heb dat in de tekst van 5.1.2.e gedaan (zie onder).

Thx all for the pressure cooker effort!

5.1.2.e

Directie Digitale Economie
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Tel: +31 6 5.1.2.e
 Mail: 5.1.2.e@minezk.nl
 Web: [Telecommunicatie | Rijksoverheid.nl](#)

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 4 februari 2021 11:30
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Nota ACEV februari 2021 EZK input

Ha,

Alvast een tekst hieronder:

Beste 5.1.2.e

Dank voor de aangepaste nota. Bijgaand tref je onze meeste recent wijzigingen hierop aan, deze wijzigingen hebben in het bijzonder betrekking op het standpunt van EZK. Verder is het belangrijk dat het controversieel verklaren van de Kamerbrief als een relevant feit wordt gepresenteerd; dat is geen gelegenheidsargument van EZK maar een politieke realiteit waar we rekening mee moeten houden en die dus centraal benoemd moet worden.

Hopelijk hebben we hiermee een eindversie welke voorgelegd kan worden aan de ACEV.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 4 februari 2021 11:03
Aan: 5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Nota ACEV februari 2021 EZK input

Dank, ik wacht even op het groene licht van 5.1.2.e En graag een aanbiedingstekstje voor 5.1.2.e !

5.1.2.e

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 4 februari 2021 10:59

Aan: 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: Nota ACEV februari 2021 EZK input

Ha 5.1.2.e

Hierbij laatste schone versie met punten van 5.1.2.e en opm. van 5.1.2.e mbt OTT's en telco's erin verwerkt.

Gr

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 4 februari 2021 10:51

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: 210302 Nota ACEV februari 2021 EZKJenV commentaar v3 SCHOON

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Ha,

Alvast een tekst hieronder:

Beste 5.1.2.e

Dank voor de aangepaste nota. Bijgaand tref je onze meeste recent wijzigingen hierop aan, deze wijzigingen hebben in het bijzonder betrekking op het standpunt van EZK. Hopelijk hebben we een eindversie welke voorgelegd kan worden aan de ACEV.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 4 februari 2021 11:03

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Nota ACEV februari 2021 EZK input
Reeds beoordeeld in dit verzoek

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 4 februari 2021 10:59

Aan: 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: Nota ACEV februari 2021 EZK input
Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 4 februari 2021 10:51

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: 210302 Nota ACEV februari 2021 EZKJenV commentaar v3 SCHOON
Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Verzonden: donderdag 4 februari 2021 10:28

Aan: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

CC: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Onderwerp: 210302 Nota ACEV februari 2021 EZKJenV commentaar v3 SCHOON

Urgentie: Hoog

Reeds beoordeeld in dit verzoek